Jaarrekening 2020

gemeente Krimpenerwaard

INHOUDSOPGAVE

Jaarrekening 2020 1

Inhoudsopgave 3

Aanbiedingsbrief 5

Samenvatting 6

Leeswijzer 8

0. Bestuur en ondersteuning 10

3.1 Datagedreven samenleving, snel internet en behoud menselijke maat 11

3.2 Behoud menselijke maat en dienstverlening 13

6.1 Participatie en co-creatie, Ontwikkelingen meer van de samenleving en representatieve- vs participatieve samenleving 14

8.2 Interactie stad en land 16

1. Veiligheid 22

17. Veiligheid 23

2. Verkeer, vervoer en waterstaat 26

8.1 Verbeteren bereikbaarheid 27

17. Krimpenerwaard is een veilige gemeente. Wij zetten ons in om dat vooral zo te houden. 28

3. Economie 33

2.3 Behoefte aan vakbekwaam personeel 34

3.1 Datagedreven samenleving, snel internet 35

9. Economie en recreatie 36

4. Onderwijs 39

1.2 Bredere oriëntatie op voorzieningen dan de kern 40

5. Sport, cultuur en recreatie 43

1.2 Bredere oriëntatie op voorzieningen dan de kern 44

14. Culturele vorming 45

6. Sociaal domein 50

1.1 Behoefte aan maatwerk / Eenduidige doelgroepen bestaan niet meer 51

2.2 Effecten op voorzieningen en zorg 53

13. Opvang statushouders 54

7. Volksgezondheid en milieu 58

1.1 Behoefte aan maatwerk/eenduidige groepen bestaan niet meer 59

4.1 Bodemdaling, waterveiligheid en adaptatie 60

5.1 Energietransitie 62

5.2 Circulaire economie 65

15. Biodiversiteit en dierenwelzijn 67

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 72

2.1 Huishoudensverdunning 73

7. Verandering ruimtelijk domein 74

8.2 Interactie stad en land 76
Recapitulatie van baten en lasten 79
Indicatoren 81
Algemene dekkingsmiddelen 82
Paragrafen 83
A. Lokale heffingen 84
B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 87
C. Onderhoud kapitaalgoederen 93
D. Financiering 96
E. Bedrijfsvoering 101
F. Verbonden partijen 104
G. Grondbeleid 119
H. COVID-19 126
I. Vorderingen inzake Jeugdzorg 134
Jaarrekening 139
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 140
Balans 146
Toelichting op de balans 147
Overzicht van baten en lasten met toelichting 162
Overzicht van incidentele baten en lasten 166
Overzicht taakvelden 169
WNT verantwoording 172
SISA-bijlage 174
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 183
Bijlagen 184
Bijlage 1: Rapportage interbestuurlijk toezicht 185
Bijlage 2 - Lijst met gebruikte afkortingen 188

AANBIEDINGSBRIEF

Geachte raadsleden,

Voor u liggen de jaarstukken van de gemeente Krimpenerwaard waarin wij terugblikken op het jaar 2020. Hierin leggen wij aan u verantwoording af over het uitgevoerde beleid en de realisatie van de voorgestelde doelen. We gaan in op wat we bereikt (doelen) hebben, wat we daarvoor gedaan hebben (resultaten en inspanningen) en wat dat heeft gekost.

Het jaar 2020 was voor velen een moeilijk jaar. Maar ondanks de zorgen ziet het college ook veerkracht, mooie sociale initiatieven om elkaar te helpen, enorm improvisatievermogen in het onderwijs en ondernemers die ondanks alles inventief zijn en het hoofd boven water houden.

We sluiten het jaar 2020 af met een negatief resultaat van € 542.266 voor bestemming. De gemeentefinanciën van de Krimpenerwaard zijn verre van zorgeloos. De algemene reserve, de buffer van de gemeente, komt steeds meer onder druk te staan. De afgelopen jaren zijn de kosten van zorg en jeugdhulp fors opgelopen. De financiële compensatie voor de taken die het Rijk heeft overgedragen aan gemeenten (waaronder jeugdzorg en de Wmo) is echt niet genoeg. In deze jaarrekening is hiervoor een aanvullende paragraaf opgenomen “I. Vorderingen inzake Jeugdzorg”. Het college benadrukt dat zonder passende vergoedingen vanuit het Rijk een structureel financieel tekort onvermijdelijk is en moeilijke keuzes gemaakt moeten worden om voor de toekomst financieel gezond te blijven.

Ondanks een verhoging van de begrote Jeugd- en Wmo-lasten bij de slotwijziging in december, blijken de lasten bij de samenstelling van de Jaarrekening 2020 nog eens bijna € 1 miljoen hoger uit te vallen. Een eerste globale analyse laat zien dat dit wordt veroorzaakt door hogere uitgaven bij hulp bij het huishouden, dagbesteding, hulpmiddelen en de continuïteitsbijdrage ten gevolge van de coronacrisis. Het college zegt de raad toe na de zomer met een analyse te komen op deze toegenomen lasten.

Toch maakt het college zich niet alleen maar zorgen over de gemeentefinanciën. Het college is trots op de ambtelijke organisatie die dit jaar heeft laten zien veerkrachtig te zijn en meedenkt met onze inwoners, verenigingen en ondernemers. Het jaar 2020 heeft nagenoeg geheel vanuit de thuiswerkplek plaatsgevonden. Waarbij iedere situatie voor wisselende uitdagingen zorgde.

Veerkracht toonden we door gemaakte plannen, ondanks alles, door te zetten. Er is in 2020 gestart met meer structureel in beeld brengen, analyseren en acteren op het sociaal domein. Er is hard gewerkt aan diverse woningbouwplannen en reconstructieprojecten. Ook opstellen en uitvoeren van beleid is voortgezet, denk aan de regionale energiestrategie, harmonisatie voetbal, omgevingsvisie, uitwerken cultuurnota en het beleidskader sociaal domein.

Natuurlijk waren er ook plannen die geen, of slechts deels doorgang vonden. Denk aan het opstellen van een participatiekader, lobbyagenda, uitwerken retailvisie en participatie trajecten. Hierbij gaat het vaak om fysieke ontmoetingen en overleg met bijvoorbeeld mantelzorgers, omwonende en belanghebbende welke deels digitaal konden plaatsvinden. In 2021 wordt hier verder invulling aan gegeven.

Alles overziend was 2020 een bewogen jaar.

Wij verwachten dat u met deze jaarstukken goed inzicht krijgt in de gerealiseerde doelen in 2020. Voor zover mogelijk zijn de structurele financiële consequenties uit de jaarrekening verder uitgewerkt en meegenomen ter behandeling in de tweede tussentijdse rapportage 2021 en/of kadernota 2022.

Burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard

de secretaris,	de burgemeester,
J. Hennip	mr. R.S. Cazemier

SAMENVATTING

Algemeen

Algemeen

In de jaarstukken wordt eindverantwoording afgelegd over de uitvoering van de ambities, zoals verwoord in de programmabegroting en eventueel bijgesteld in de vastgestelde tussentijdse rapportage of separate voorstellen. Er wordt aangegeven in welke mate de opgenomen resultaten en inspanningen zijn gerealiseerd en er wordt verantwoording afgelegd over daarvoor uitgevoerde inspanningen en de inzet van financiële middelen. De structuur van de jaarstukken wordt bepaald door wettelijke en niet-wettelijke vormeisen. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) omvat de wettelijke vormeisen voor de jaarstukken. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag, de jaarrekening en een tweetal bijlagen. De resultaatbestemming wordt in een afzonderlijk raadsvoorstel aangeboden aan de gemeenteraad.

Jaarresultaat 2020

In het jaar 2020 is een negatief resultaat voor bestemming gerealiseerd van € 542.266. Bij de slotwijziging 2020 was de verwachting dat we zouden uitkomen op een tekort van bijna € 2,6 miljoen. Per saldo pakt het resultaat over 2020 dus € 2,1 miljoen positiever uit. Helaas geeft dit positieve verschil ons geen rede tot euforie. Dit waren met name eenmalige meevallers en geeft geen structurele oplossing/dekking.

In onderstaande tabel is te zien dat zowel de totale lasten als baten in 2020 fors lager zijn dan waar bij de slotwijziging nog vanuit werd gegaan. Enerzijds is dit het gevolg van uitgestelde en doorgeschoven projecten waar ook baten van derden en/of bijdragen uit reserves tegenover staan, die nu doorschuiven naar 2021. Per saldo heeft dit geen effect op het saldo van de jaarrekening. Anderzijds is als gevolg van corona onder meer sprake van lagere lasten in verband met bedrijfsvoering en incidentele baten.

Binnen het resultaat over 2020 is sprake van een nadeel van bijna € 1 miljoen binnen het sociaal domein, met name op de taakvelden Jeugd en Wmo. Een eerste globale analyse laat zien dat dit wordt veroorzaakt door hogere uitgaven bij hulp bij het huishouden, dagbesteding, hulpmiddelen en de continuïteitsbijdrage ten gevolge van de coronacrisis. Tegenover het nadeel binnen het sociaal domein staat een aantal meevallers en nog uit te keren verplichting. Zo heeft de eigendomsoverdracht van de Overtuin Bisdom van Vliet nog niet plaatsgevonden in 2020. De hiervoor gevoteerde subsidiebijdrage van € 450.000 afkomstig uit de reserve vrij vermogen maakt onderdeel uit van het rekeningresultaat 2020. In het tweede kwartaal van 2021 zal de overdracht daadwerkelijk plaats vinden. De subsidiebijdrage wordt meegenomen als resultaatbestemming bij de jaarrekening. Ook is sprake van een incidentele opbrengst van € 470.000 een grondverkoop en vallen de opbrengsten omgevingsvergunningen € 350.000 hoger uit dan begroot. Daarnaast is nog sprake van een flink aantal, relatief kleine, voordelen. Voor een toelichting verwijzen wij u naar de baten en lasten per programma.

Onderstaande tabel geeft een weergave van het programma saldo baten en lasten en de daarbij behorende reserve mutaties. De gemeente heeft in 2020 aangestuurd op een sluitende begroting waarbij de structurele lasten gedekt zijn met structurele baten en de incidentele lasten met incidentele baten. De overschotten en tekorten bij de verschillende P&C-documenten zijn verrekend met de Algemene reserve vrij vermogen, waardoor de begroting (na wijziging) een saldo van € 0 laat zien.

Opbouw resultaat x € 1.000	Rekening	Begroting 2020		Rekening	Saldo
	2019	Primitief	Gewijzigd	2020	2020
Lasten	-132.954	-139.044	-161.530	-149.653	11.877
Baten	129.019	134.783	176.724	170.788	-5.936
Saldo programmaplan	**-3.935**	**-4.261**	**15.194**	**21.135**	**5.941**
Storting in reserves	-10.853	-2.582	-33.461	-33.604	-143
Onttrekking aan reserves	14.753	6.842	18.267	11.926	-6.341
Gerealiseerd resultaat	**-35**	**-**	**-**	**-542**	**-542**

-/- is nadeel/lasten

Weerstandsvermogen

De paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing geeft een overzicht van de belangrijkste risico's van de gemeente Krimpenerwaard. Het risico profiel van de gemeente is ten opzichte van de begroting 2021 met 37% gedaald. Tegelijkertijd is de totale weestandcapaciteit, ten opzichte van de begroting 2021 met 76% gestegen.

De benodigde weerstandscapaciteit, de mate waarin de gemeente in staat is de risico's af te dekken, bedraagt op basis van de geïnventariseerde risico's € 8,0 miljoen (€ 6,7 miljoen reguliere risico's + € 1,3 miljoen COVID19-

risico's). Bij de Begroting 2021 was dit € 10,9 miljoen. De verlaging van het risico met - € 2,9 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door een halvering van het risico voor de Gebiedsovereenkomst en een verlaging bij het Sociaal Domein. In de paragraaf weerstandvermogen volgt een toelichting op de risico's van € 50.000 en groter.
De gemeente Krimpenerwaard heeft ervoor gekozen om 10% van de risico's als gevolg van de COVID-19 pandemie en 50% van de overige geïdentificeerde risico's af te dekken door middel van de reserve weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen wordt weergegeven als een ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het totaal van de gekwantificeerde risico's. Dit geeft een dekkingsgraad van 2,40 en is uitstekend.

	Risicoprofiel (x € 1.000)	Weerstandscapaciteit (x € 1.000)	Dekkingsgraad
Jaarrekening 2020	7.991	19.190	2,40
Begroting 2021	10.943	11.141	1,02

* Dekkingsgraad is op gebouwd uit 10% risicoafdekking voor COVID-19 risico's en 50% voor de overige risico's.

LEESWIJZER

Jaarstukken

Doelstelling
Met de jaarstukken 2020 van de gemeente Krimpenerwaard legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af aan de gemeenteraad over gerealiseerde doelstellingen, uitgevoerde activiteiten en de inzet van financiële middelen. De jaarstukken zijn daarmee ook een belangrijk instrument om inhoud te geven aan de controlerende rol van de gemeenteraad.

Jaarverslag

Jaarverslag
Het Jaarverslag vormt het eerste onderdeel en wordt gevormd door de onderdelen Programmaverantwoording en Paragrafen. Via de programma's en de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over de beleidsmatige aspecten. De opbouw van de programma's en paragrafen is hetzelfde als de programmabegroting 2020.
Ieder hoofdstuk uit de programmaverantwoording begint met een korte introductie van het hoofdstuk, een beschrijving van de met het programma beoogde effect.
De verantwoording per programma vindt plaats op basis van de geformuleerde beleidsspeerpunten met de daaraan gekoppelde ER-doelen en SMART-doelen. Deze zijn door de gemeenteraad met de behandeling van de begroting 2020 heeft vastgesteld. In het jaarverslag blikken we terug op wat we gepland hadden om uit te voeren in 2020. Er wordt aangegeven in welke mate de opgenomen resultaten en inspanningen zijn gerealiseerd. Daarnaast wordt verantwoording afgelegd door middel van de daarvoor opgenomen indicatoren, uitgevoerde inspanningen en inzet van financiële middelen. Met deze wijze sluiten we aan bij het voorschrift van de BBV om binnen de programmaonderdelen onderscheid te maken in de 3 w-vragen (wat hebben we bereikt, wat hebben we daarvoor gedaan, wat heeft het gekost). De verantwoording van de kredieten is in de programma's opgenomen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in af te sluiten kredieten en doorlopende kredieten.

De paragrafen behandelen onderwerpen die dwars door de programma's van de begroting heen lopen en die van belang zijn voor het verkrijgen van inzicht in de wijze waarop de gemeente haar beleidsdoelen verwezenlijkt. Het betreft de verplichte paragrafen op basis van Besluit Begroting en Verantwoording (BBV); lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid. Daarnaast is facultatief de paragraaf Covid19 toegevoegd.

De door het BBV voorgeschreven verplichte basis set van beleidsindicatoren is in het jaarverslag opgenomen. Doel hiervan is de jaarrekening inzichtelijker te maken en een betere onderlinge vergelijkbaarheid van gemeentelijke jaarrekeningen te verkrijgen.

Jaarrekening

Jaarrekening
De jaarrekening bevat de financiële verantwoording over 2020 en bestaat uit de balans, de toelichting op de balans en een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en de jaarstukken op de baten en lasten per programma. Daarnaast bevat deze een overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve, overzicht van incidentele baten en lasten, stand onvoorzien en het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakvelden. Verder zijn in het onderdeel jaarrekening ook enkele verplichte overzichten opgenomen, zoals de Wet normering topinkomens-verklaring (WNT) en de Single information Single Audit-verklaring (SiSa). Via de SiSa-verklaring leggen we aan het Rijk en Provincie verantwoording af over ontvangen subsidies en uitkeringen.

De jaarrekening is onderworpen aan de accountantscontrole. Met als resultaat een controleverklaring van de onafhankelijke accountant met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.
De jaarrekening kent twee bijlagen. De eerste betreft de Rapportage Interbestuurlijk Toezicht.
De tweede bijlage betreft een overzicht waarin een toelichting is opgenomen op de afkortingen die in de jaarstukken worden gebruikt.

Covid-19 effecten

De gevolgen van de coronacrisis heeft een groot deel van het jaar 2020 beheerst. Dit heeft zowel maatschappelijk als financieel gevolgen gehad voor de gemeente Krimpenerwaard en dus ook op de verschillende taakvelden binnen de programma's. Om aan de gemeenteraad, bedrijven en burgers overzichtelijk en integraal toe te lichten welke gevolgen COVID-19 op de gemeente heeft gehad is gekozen om een aparte paragraaf H 'COVID-19' toe te voegen. In deze paragraaf geven wij een overzicht van de ondernomen inspanningen in 2020 door de gemeentelijke organisatie en geven wij een uitwerking van de de impact op de gemeentelijke financiën. We zetten de ontvangen rijksvergoedingen af tegen de werkelijke kosten in 2020. Deze extra lasten en minder baten zijn deels opgevangen binnen de rijksvergoedingen (labels) en deels binnen de vastgestelde budgetruimte op verschillende taakvelden en

programma's. De paragraaf COVID-19 geeft tot slot een eerste inschatting van de gevolgen van COVID-19 voor 2021.

Beleidsspeerpunten

Om de herkenbaarheid van de nieuwe vorm van rapporteren te bevorderen is de lay-out van de rapportage aangepast naar de indeling van de begroting 2020. Voor het rapporteren op de resultaten in doelen, inspanningen en financiën is in een donkergroene kleur onderaan het diagram 'Verantwoording' toegevoegd.
Ten aanzien van de gepresenteerde doelen geldt dat, conform de nieuwe werkwijze, ook is gekeken naar de haalbaarheid ervan. Vooralsnog heeft dit niet geleid tot aanpassing van de doelen. Deze zijn dan ook nog gelijk aan het nieuwe collegeprogramma.

Financieel overzicht

In de tabel is de verdeling per taakveld opgenomen, gesplitst in lasten, baten en reservemutaties. De bedragen in de tabellen van de rapportage zijn x € 1.000. Cijfers worden als volgt gepresenteerd: Voordeel (+) en Nadeel (-). In de cijferanalyse op de taakvelden worden de afwijkingen tussen de realisatie en de begroting vanaf € 50.000, zowel positief als negatief, toegelicht, volledige aansluiting tussen het taakveldresultaat en de toelichting is er daarom niet. Het kan voorkomen dat het totaal van de mutaties op een taakveld bijvoorbeeld € 200.000 bedraagt, waarbij in de toelichting bij het betreffende taakveld wordt ingegaan op bijvoorbeeld € 110.000 aan mutaties. Het deel dat niet wordt toegelicht betreft meerdere mutaties elk kleiner dan € 50.000. Dit is in lijn met voorgaande jaren.

0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Dit programma behandelt de overkoepelende taakvelden van het bestuur, de ondersteuning daarvan door de gemeentelijke organisatie en de relatie tussen de burger en het bestuur van de gemeente Krimpenerwaard. Betrokken en betrouwbaar in dienstverlening staat hierin centraal. De gemeente Krimpenerwaard staat voor een uitstekende dienstverlening. Speerpunten zijn betrouwbaar, snel, digitaal waar het kan en op maat waar nodig of gewenst.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor burgerzaken, bestuurlijke samenwerking, ondersteuning van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad.

3.1 Datagedreven samenleving, snel internet en behoud menselijke maat

AMBITIE

Wij gaan voor snel internet voor inwoners en bedrijven, minimaal 100 Mbit/s. Wij gaan voor een 8 qua tevredenheid van onze inwoners over de (digitale) dienstverlening.

ER DOEL

Betere digitale dienstverlening

- **SMART DOEL**
  In 2022 is de digitale volwassenheid gestegen van 76% naar 85% (waarstaatjegemeente.nl)

- **INDICATOR**
  Score digitale volwassenheid producten voor inwoners

- Bron: waarstaatjegemeente.nl (= WSJG)
  0-meting: 2018 - 76%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-0-A31 Website doorontwikkelen en producten digitaliseren

Inspanningen (toelichting)

- **KOSTEN**
  Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

- **VERANTWOORDING**
  De ontwikkeling van de nieuwe website is afgerond. Doorontwikkeling hiervan is een continue proces. Inmiddels zijn er meer dan 50 producten en diensten via de website beschikbaar.

ER DOEL

Betere dienstverlening

- **SMART DOEL**
  In 2022 is de klanttevredenheid voor onze dienstverlening een 8

- **INDICATOR**
  Klanttevredenheid
  Bron: WSJG - Burgerpeiling
  0-meting 2016: 6,4 en specifieke klantonderzoeken
  Tussentijdse meting 2019: 6,5 (landelijk: 6,8)

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-0-A31 Uitvoeren programmaplan dienstverlening

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING
Het programma dienstverlening is begin 2020 vastgesteld en van start gegaan. Door de coronamaatregelen kon een beperkt aantal projecten op het gebied van nabijheid nog niet starten.

ER DOEL

Snellere procedures en doorlooptijden

- **SMART DOEL**
  In 2022 zijn procedures en doorlooptijden (de servicenormen) 20% sneller dan in 2018

- **INDICATOR**
  Normen uit kwaliteitshandvest
  Bron: diverse bronnen
  0-meting 2018: diverse wachttijden en doorlooptijden

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-0-A31 Processen en procedures verbeteren aan de hand van klantreizen en doorontwikkeling zaaksysteem.

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING
Meerdere processen zijn inmiddels geoptimaliseerd op het gebied van klantperspectief, digitalisering, efficiëntie, digitalisering en zaakgericht werken. Voorbeelden zijn het aanvragen van elektrische oplaadpalen, tijdelijke verkeersmaatregelen, ontheffing parkeerplaatsen en blauwe zone en snippergroen. Het zaaksysteem is geïmplementeerd. De doorontwikkeling van dit systeem is gestart en wordt de komende twee jaar uitgewerkt en uitgevoerd.

3.2 Behoud menselijke maat en dienstverlening

AMBITIE

Wij gaan voor meer toegankelijkheid en nabijheid van ons college en ambtelijke organisatie waarbij kan worden gedacht aan de volgende varianten:

Voor het college: Wethouder samenlevingsvisie/kernenvisie, Kernenbezoek door het college, Spreekuur van collegeleden of anderszins.

Voor de ambtelijke organisatie: Uitbreiding van de loketfunctie of uitbreiding van de huidige dienstverlening op maat.

ER DOEL

Meer duidelijkheid over de toegankelijkheid en nabijheid van college en organisatie

- **SMART DOEL**
  In 2022 scoort Krimpenerwaard op het gemak van aanvragen van producten/voorleggen van vragen hoger dan het landelijk gemiddelde

- **INDICATOR**
  Score gemak van aanvragen van producten/voorleggen van vragen
  Bron: WSJG - Burgerpeiling
  0-meting 2016: Krimpenerwaard 72%, Landelijk 80%
  Tussentijdse meting 2019: Krimpenerwaard 78%, Landelijk 78%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-0-A32 Dienstverlening op maat uitbreiden door nog meer huis- en locatiebezoeken voor o.a. geboorteaangifte, aanvragen van omgevingsvergunningen, drank- en horecawet en evenementen en nog meer dienstverlening in zorginstellingen

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
€ 120.000 structureel

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING
In 2020 was persoonlijke dienstverlening op locatie zeer beperkt mogelijk vanwege corona. Er is optimaal gebruik gemaakt van de digitale mogelijkheden om persoonlijk contact te onderhouden.

6.1 Participatie en co-creatie, Ontwikkelingen meer van de samenleving en representatieve- vs participatieve samenleving

AMBITIE

Wij stimuleren en omarmen maatschappelijke creativiteit en eigen initiatief van inwoners, bedrijven en instellingen. Hierdoor kan de gemeente meer en meer uit de regulerende en bepalende rol stappen. Essentieel hiervoor is dat we het aantal regels terugbrengen. Dit vraagt een proactieve houding van het bestuur, organisatie en inwoners. Wij beschouwen onze inwoners, ondernemers en instellingen als partners. Samen met hen willen wij in gesprek over participatie en samenwerking. Bij de politieke besluitvorming over grotere projecten (zoals Omgevingsvisie en Panorama Krimpenerwaard) willen wij voor onze partners een welomschreven invloed in het leven roepen. Deze nadere aanpassing van de politieke besluitvorming is een vervolgstap op een verdere uitwerking van het rapport van de commissie Zijl.

De samenlevingsparticipatie in de gemeente Krimpenerwaard krijgt hierdoor een impuls.

ER DOEL

Meer stimuleren en waarderen van samenlevingsparticipatie

- **SMART DOEL**
  In 2022 is de digitale volwassenheid gestegen van 80% naar 85% (waarstaatjegemeente.nl)

- **INDICATOR**
  Score inwoners en instellingen ruimte geven om ideeën en initiatieven te realiseren
  Bron: WSJG - Burgerpeiling
  0-meting 2016: Krimpenerwaard 32%, Landelijk 38%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-0-A61 Ondersteuning bieden aan de Waardtafel, uitbreiden pilots 'Waarderend Vernieuwen stimuleren' Het goede gesprek en nabijheid college verder vorm geven

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
€ 100.000 incidenteel

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING
In 2020 is, voor zover vraag voor ondersteuning was vanuit het samenlevingsinitiatief, ondersteuning geboden aan de Waardtafel

De werkwijze van Waarderend Vernieuwen is geïmplementeerd in de organisatie.

Tevens is gestart met het verder uitvoeren van diverse projecten op het gebied van participatie binnen de gemeente.

ER DOEL

Meer ruimte door minder overbodige regels

- **SMART DOEL**
  In 2022 is het aantal regels met 10% afgenomen

- **INDICATOR**
  Aantal regels in gepubliceerde verordeningen en beleidsregels
  Bron: eigen op te zetten inventarisatie
  0-meting 2018: 100% regels

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-0-A61 Altijd afwegen of (nieuwe) regelingen noodzakelijk zijn of kunnen vervallen. Dit wordt duidelijk gemaakt in het raads- en/of collegevoorstel

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Bij elke herziening van regelingen is er bekeken of er zaken kunnen vervallen.

ER DOEL

Meer duidelijkheid vooraf over de mate van invloed die partners krijgen bij besluitvorming voor grote projecten

- **SMART DOEL**
  In 2022 scoort Krimpenerwaard op het betrekken van inwoners bij plannen, activiteiten en voorzieningen hoger dan het landelijk gemiddelde

- **INDICATOR**
  Score betrekken van inwoners bij plannen, activiteiten en voorzieningen
  Bron: WSJG - Burgerpeiling
  0-meting 2016: Krimpenerwaard 34%, Landelijk 37%
  Tussentijdse meting: Krimpenerwaard 24%, Landelijk 25%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-0-A61 Opstellen participatiekader (werkwijze Burgerparticipatie)

Inspanningen (toelichting)

- **KOSTEN**
  Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

- **VERANTWOORDING**
  Er is in 2020 gestart met opstellen van een participatiekader en wordt in 2021 afgerond.

8.2 Interactie stad en land

AMBITIE

Doel: Wij zoeken zelfbewust meer de verbinding met de steden en gaan op zoek naar kansen en win-win situaties voor stad en land, onder meer op het gebied van mobiliteit, levering van energie, gekwalificeerd personeel, wonen, recreatie en natuurbeleving.

ER DOEL

Beter etaleren van de kwaliteiten van de Krimpenerwaard om de aantrekkelijkheid als regionale samenwerkingspartener te vergroten

- **SMART DOEL**
  In 2022 is de samenwerking met Midden-Holland, Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, Grenzeloos samenwerken Alblasserwaard en de verbinding M-H/MRDH op gebied van duurzaamheid, recreatie en toerisme, mobiliteit en wonen versterkt.

- **INDICATOR**:
  Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting
  0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-0-A82 Lobby voor samenwerking met omliggende gemeenten en andere overheden. Vertaling traject Strategische visie Krimpenerwaard

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Als gevolg van de volle inzet van personeel in het kader van de Coronacrisis, is dit traject enige tijd stil komen te liggen. In het vierde kwartaal van 2020 is weer gestart met het traject van de Lobbyagenda. Er is aandacht gevraagd voor de zorgen rondom de herijking van het gemeentefonds en de financiële compensatie voor de taken die het Rijk heeft overgedragen aan gemeenten relatie tot de stijgende lasten binnen het sociaal domein.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Verbonden Partijen
- Regio Midden Holland
- Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)
- Streekarchief Midden Holland
- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- Eneco energie NV
- Oasen BV
- Stedin

In onderstaand overzicht zijn de totale financien van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Lasten					
0.1 Bestuur en ondersteuning	**-4.545**	**-4.103**	**-6.003**	**-4.761**	**1.243**
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.2 Burgerzaken	**-1.293**	**-1.209**	**-1.225**	**-1.178**	**47**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**-428**	**-347**	**-456**	**-726**	**-270**
0.4 Overhead	**-14.894**	**-16.368**	**-17.548**	**-18.328**	**-780**
0.5 Treasury	**-1.350**	**-1.195**	**-1.130**	**-1.182**	**-52**
0.61 OZB woningen	**-222**	**-257**	**-257**	**-257**	**0**
0.62 OZB niet-woningen	**-127**	**-151**	**-151**	**-151**	**0**
0.64 Belastingen overig	**-72**	**-86**	**-86**	**-81**	**4**
0.8 Overige baten en lasten	**-251**	**-555**	**-508**	**-225**	**283**
0.9 Vennootschapsbelasting	**9**	**-173**	**-173**	**44**	**217**
Totaal Lasten	**-23.174**	**-24.442**	**-27.537**	**-26.845**	**692**
Baten					
0.1 Bestuur en ondersteuning	**0**	**7**	**57**	**31**	**-25**
0.2 Burgerzaken	**716**	**676**	**689**	**575**	**-115**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**799**	**76**	**1.856**	**1.880**	**24**
0.4 Overhead	**276**	**99**	**99**	**315**	**215**
0.5 Treasury	**2.561**	**2.203**	**25.080**	**25.202**	**122**
0.61 OZB woningen	**7.082**	**7.301**	**7.301**	**7.260**	**-41**
0.62 OZB niet-woningen	**4.347**	**4.263**	**4.263**	**4.337**	**74**
0.64 Belastingen overig	**213**	**151**	**151**	**156**	**5**
0.7 Alg uitkering & overige uitk gem fonds	**75.791**	**77.338**	**80.996**	**81.329**	**333**
0.8 Overige baten en lasten	**392**	**39**	**64**	**400**	**336**
Totaal Baten	**92.178**	**92.153**	**120.556**	**121.484**	**928**
Saldo van baten en lasten	**69.004**	**67.711**	**93.019**	**94.639**	**1.620**
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	**-7.345**	**-720**	**-30.434**	**-29.475**	**958**
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	**8.255**	**1.768**	**10.960**	**6.268**	**-4.692**
Mutaties reserves	**910**	**1.048**	**-19.474**	**-23.208**	**-3.734**
Geraamd resultaat	**69.914**	**68.759**	**73.544**	**71.431**	**-2.113**

Toelichting - 0.10 Bestuur

De lasten binnen het taakveld zijn lasten fors lager door onderbesteding op diverse projectkredieten. Veel van deze projecten zijn gedekt uit de reserve en zodoende niet van invloed op het resultaat, zie toelichting op kredieten. Daarnaast heeft er een extra verplichte storting van €120.000, conform Wet APPA, in de voorziening plaatsgevonden.

Toelichting - 0.20 Burgerzaken

Vanwege de COVID-19-maatregelen zijn er minder reisdocumenten en rijbewijzen aangevraagd. Daardoor hoefde de gemeente minder af te dragen aan het Rijk. Uiteraard zijn ook minder leges ontvangen.

Toelichting - 0.30 Beheer overige gebouwen en gronden

Het project afstoten overtollig vastgoed zou eind 2020 afgesloten worden. Een fors aantal panden is inmiddels afgestoten en de verkoopopbrengsten, verminderd met de boekwaarde, zijn gestort in de reserve vastgoed. Het lastenverschil binnen dit taakveld betreft de administratieve afwikkeling van de boekwaarde van verkochte panden. Per saldo heeft dit geen invloed op het rekeningresultaat. Het projectbudget blijft in 2021 nog in stand om het project goed af te kunnen ronden. De raad is hierover reeds geïnformeerd

Toelichting - 0.40 Overhead

In 2020 zijn er een aantal factoren die hebben geleid tot overschrijding van de personeelslasten. We wilden uiteraard de gestelde doelen realiseren. Tegelijk vraagt de ontstane situatie door Covid-19 veel van onze medewerkers, zien

we ook een toegenomen vraag van inwoners, hebben we te maken met ziektegevallen en is er sprake van krapte op de arbeidsmarkt.

Om de werkzaamheden wel goed te kunnen blijven uitvoeren is aanvullend ingehuurd of langer ingehuurd dan vooraf ingeschat. Daarbij is het door de krapte op de arbeidsmarkt moeilijk om medewerkers te werven, waardoor de loonkosten hoger uitvallen dan begroot. Voor sommige functies zetten we gericht wervingscampagnesop, ook zijn we gestart met het aantrekken van trainees om high potentials vroegtijdig te boeien en (hopelijk) te binden.

De overschrijding op de loonkosten wordt grotendeels gedekt uit de egalisatiereserve Bedrijfsvoering en de Algemene reserve vrij vermogen. Ook staan tegenover de hogere lasten, hogere baten. Bijvoorbeeld uit de Covid-19 middelen vanuit het Rijk. Per saldo is het effect van de hogere loonkosten op de jaarrekening ca. € 62.000 nadelig. Dit als gevolg extra inhuurlasten in verband met langdurige ziekte.

Toelichting - 0.50 Treasury

In 2020 heeft het Ministerie van Financiën aangegeven dat bijdragen die gemeenten ontvangen van Stichting Afvalfonds Verpakkingen voor de gescheiden inzameling, sortering en/of verwerking van verpakkingsafval belast zijn met BTW en niet als wettelijke overheidstaak zijn aan te merken. Het gevolg hiervan is dat vanaf 2015 gemeenten alsnog BTW moeten afdragen over de ontvangen bijdragen van Stichting Afvalfonds Verpakkingen. Verrekening van een gedeelte van de inkoop-BTW is hierbij mogelijk geworden. De verrekening van BTW over de periode 2015 - 2019 heeft in 2020 geleid tot een naheffingsaanslag van de belastingdienst. De niet geraamde belastingrente bedroeg € 61.000.

In 2020 is door Stedin over boekjaar 2019 een extra dividenduitkering gedaan van € 120.000.

Toelichting - 0.62 OZB niet-woningen

De inkomsten vallen ca. 3,2% hoger uit dan begroot door een iets hogere areaal-uitbreiding dan verwacht.

Toelichting - 0.70 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

In een raadsinformatiebrief op 5 januari 2021 is de raad geïnformeerd over de financiële gevolgen van de decembercirculaire 2020. Deze gevolgen konden niet meer worden verwerkt in de begroting 2020. De verslagleggingsvereisten schrijven voor dat ontvangsten uit de decembercirculaire in de jaarrekening verwerkt moet worden. Dit leidt tot een voordeel van € 229.000. Tevens zijn er definitieve afrekeningen van voorgaande jaren verwerkt wat nogmaals € 104.000 voordeel oplevert.

Toelichting - 0.80 Overige baten en lasten

Het voordeel op dit taakveld is ontstaan doordat er geen personeelslasten aan dit taakveld zijn toegewezen. Daarnaast is er dit jaar geen aanspraak gedaan op de begrotingspost onvoorzien, wat een voordeel oplevert van € 138.000. De suppletieaangifte voor het BTW en het BTW Compensatie Fonds (BCF) 2018 en 2019 is afgewikkeld. De extra BTW lasten bedragen € 142.000 en hiertegenover staat een voordeel van BCF teruggave van € 273.000.

Daarnaast laat dit taakveld hogere baten zien, maar dit betreft slechts een administratieve verschuiving van de commerciële verhuuropbrengsten binnen de multifunctionele accommodaties, welke elders in de begroting geraamd stonden.

Toelichting - 0.90 Vennootschapsbelasting

Gemeenten zijn verplicht over de winsten vanuit bedrijfsmatige activiteiten, waaronder de exploitatie van gronden, vennootschapsbelasting (VPB) af te dragen. In de begroting 2020 werd rekening gehouden met een bedrag van € 173.000 aan te betalen VPB. De definitieve aangifte vennootschapsbelasting 2019 heeft in 2020 geleid tot een teruggave van de belastingdienst van het reeds betaalde voorschot van € 44.000. Op basis van verrekenbare verliezen uit voorgaande jaren wordt verwacht dat over 2020 geen vennootschapsbelasting is verschuldigd. Het saldo van de in 2020 verantwoorde mutaties VPB is, net als voorgaande jaren, verrekend met de Algemene Reserve Grondzaken. Derhalve heeft de te verrekenen VPB een budgetneutraal effect op dit programma.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 0

Het primaire begrotingsoverschot 2020 is niet gestort in de reserve. Daarnaast is er minder gestort in de algemene reserve vrij vermogen en de reserve verkoop gemeentelijk vastgoed, dit in verband met de afboeking van de boekwaarden van twee panden waarmee in de begroting geen rekening is gehouden. Bij elkaar verklaart dit een voordelig saldo bij de stortingen in de reserve.

Er zijn lagere onttrekkingen aan reserves door het achterblijven van de uitgaven bij diverse projecten. Dit betreft voornamelijk de projecten: Het regionaalproject Cofinanciering en gebiedsgericht werken € 550.000, Frictiekosten €

442.000, Verandering Ruimtelijk Domein € 459.000, zaaksysteem € 147.000, uitvoering verkoop gemeentelijk vastgoed € 133.000. Dit is toegelicht aan de lastenkant. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat.

Daarnaast zijn er nog een aantal voor- en nadelige onttrekkingen aan reserves. De grootste posten daarvan zijn het meer onttrekken van de hogere lasten op personele budgetten € 351.000, minder onttrekken van het behaalde resultaat op de verkoop van gemeentelijk vastgoed zoals voorgesteld bij de slotwijziging 2020 € 363.000 en het niet onttrekken van het bij de slotwijziging verwachtte begrotingstekorten voor een bedrag van € 2,6 miljoen.

Kredieten (x 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I.0200 Groot onderhoud gebouwen	-	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	7.321	7.016	305
I.0358 FK actualiseren mobiliteitsbeleid	-	Nee	Uitvoering harmonisatie Sport loopt nog.	1.326	1.020	306
I.0359 FK pva I&A: profess. VTH	-	Ja	Is aangeschaft en voltooid	240	147	93
I.0462 Verkoop gemeentelijk vastgoed	-	Nee	Uitvoering verloopt conform planning en budget.	500	367	133
I.0466 In company opleidingstraject	-	Nee	Door corona zijn het nauwelijks opleidingen georganiseerd/gevolgd het afgelopen jaar. In 2021 worden deze middelen ingezet voor opleidingen conform het opleidingsplan.	300	25	275
I.0476 Cofin. vernieuwing. & gebiedsger. werken	-	Ja	Binnen de regio was er behoefte om waar nodig snel te kunnen schakelen en om zorg te dragen dat trajecten niet vertraagden door het ontbreken van de benodigde financiën. Daarom was dit krediet bij iedere regio gemeente apart in het leven geroepen. Het was een initiatief vanuit de wethouders Financiën. In 2020 is ambtelijk binnen de regio nog eens gekeken naar het nut en de noodzaak van deze kredieten. Uit een rondje bij de deelnemende gemeenten bleek dat er heel verschillend met dit krediet werd omgegaan. Veel gemeenten hadden dit geld al (deels) gebruikt voor andere doelen. Nu het krediet een aantal jaren niet gebruikt is, is de conclusie getrokken dat dit krediet kan vervallen.	550	0	550
I.0492 Langdurige afwezigheid personeel	-	Ja	Vanaf 2020 worden de lasten in verband met vervanging bij langdurig afwezigheid niet meer via dit krediet geboekt maar rechtstreeks in de exploitatie. Conform raadsbesluit worden de lasten, tot een maximum van € 250.000 per jaar, gedekt uit de reserve Personeelsbeleid.	250	0	250
I.0498 Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	-	Nee	Het project verloopt volgens bestek en planning	450	250	200
I.0512 Digitalisering producten KCC	-	Nee	Digitalisering producten gaat voortvarend, in 2021 wordt dit budget besteed.	19	0	19
I.0517 Digitalisering P & C	-	Ja	De software voor de digitalisering van de P&C cyclus is aangeschaft. De software wordt ingezet bij de P&C cyclus 2021. Het investeringskrediet voor de implementatie kan worden afgesloten.	35	35	0
I.0525 Investeringen ICT 2018-2020 - 3 jr	-	Ja	Het restant budget wordt ingebracht in de egalisatiereserve ICT.	596	243	352
I.0527 Investeringen ICT 2018-2020 - 5 jr	-	Nee	Het restant budget wordt ingebracht in de egalisatiereserve ICT.	278	55	223
I.0533 Aanp inp vluchtroutes gem huis ST	Stolwijk	Nee	In verband met constructieve aanpassingen heeft het project enige vertraging opgelopen. Het project wordt in het eerste kwartaal van 2021 opgeleverd en afgerond.	35	25	10
I.0546 Waterleidingnetwerk gem vastgoed	-	Ja	Uitgevoerd conform budget, enige vertraging in planning zonder nadelige effecten.	225	228	-3
I.0549 Variobins	-	Ja	De Variobins zijn aangeschaft voor de sporthallen en gemeentewerven.	44	13	31
I.0576 Werken volgens BOB	-	Ja	Het faciliteren van de parallelsessies is vanwege de huidige vorm van overleg middels MS Teams voorlopig on hold gezet. Het project wordt afgesloten en het budget vloeit terug in de reserve huisvesting.	75	0	75
I.0581 Kluis & Safepay	-	Ja	Conform planning en budget uitgevoerd.	28	21	8
I.0582 Regionaal projectburo RES-MH	-	Nee	Project loopt door in 2021.	841	520	321
I.0583 Investeringen ICT 2019 5 jr	-	Nee	In 2021 wordt een BGT beheer applicatie aangeschaft en ingericht.	30	0	30
I.0587 Duurzaamheidsleningen	-	Nee	Nieuw beleid, nog niet ingezet.	1.000	0	1.000

I.0588 Investeringen ICT 2020 3 jr	-	Ja	Het projectkrediet wordt afgesloten. Het restant budget wordt ingebracht in het investeringsbudget ICT.	184	171	13
I.0589 Investeringen ICT 2020 5 jr	-	Ja	Het projectkrediet wordt afgesloten. Het restant budget wordt ingebracht in het investeringsbudget ICT.	112	104	8
I.0614 Ventilatie gemeentelijke gebouwen	-	Nee	Het project is eind 2020 gestart en loopt in 2021 door.	350	28	322
I.0621 Verwarmingsketel stadhuis Schoonhoven	Schoonhoven	Nee	In 2020 zijn voorbereidende activiteiten gedaan. In 2021 gaat dit project van start.	30	0	30
I.0622 Zonwering gemeentehuis Stolwijk	Stolwijk	Nee	Werkzaamheden zijn in uitvoering en worden in 2021 opgeleverd.	35	0	35
I0359Z Zaaksysteem	-	Nee	Uitvoering loopt door in eerste kwartaal 2021.	590	443	147
I0527A Telecommunicatiesysteem 2018 - 5jr	-	Nee	De aanbesteding voor de nieuwe telefooncentrale is stopgezet door de VNG. In 2021 zal een besluit worden genomen hoe het traject verder zal gaan verlopen.	150	46	104

1. VEILIGHEID

Binnen dit programma staat de gemeente Krimpenerwaard samen met bewoners, bedrijven en partners voor een gemeente die veilig is en voelt op het gebied van wonen, werken en leven. In het veiligheidsdomein heeft de gemeente vooral een regierol; de gemeente kan het echter niet alleen.
Naast de hulpverleningsorganisaties, zoals politie en brandweer, hebben bedrijven en inwoners ook een eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor onder andere het organiseren van de crisisbeheersing.
In dit programma zijn de middelen opgenomen voor onder andere onze deelname aan de Veiligheidsregio Hollands Midden, handhaving APV en crisisbeheersing.

17. Veiligheid

Ambitie

Krimpenerwaard is een veilige gemeente. Wij zetten ons in om dat vooral zo te houden

ER DOEL

Meer inzet op tegengaan van illegale drugsactiviteiten

- **SMART DOEL**
  In 2022 wordt 95% van de door de politie aangebrachte drugsactiviteiten (productie, handel, ...) door middel van maatwerk in het bestuursrecht opgepakt

- **INDICATOR**
  Percentage door de politie aangebrachte drugsactiviteiten dat door middel van maatwerk in het bestuursrecht wordt opgepakt
  Bron: BMO - team OOV
  0-meting 2019: 100%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-1-A17 Uitvoeren plan van aanpak ‘Effectieve aanpak’

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

In 2020 werd 100% van de aangebrachte drugsactiviteiten door middel van maatwerk via bestuursrecht opgepakt.

Er zijn in het kader van de Opiumwet art. 13b 2 bedrijfspanden en 1 woning gesloten.
Er is 4 maal een waarschuwing gegeven aan een eigenaar van een woning i.v.m. aantreffen verdovende middelen.

ER DOEL

Meer stimuleren en faciliteren van participatie om de veiligheid te waarborgen

- **SMART DOEL**
  In 2022 is de participatie verhoogd door de deelname aan Burgernet te verhogen van 12% (2018) naar 15%

- **INDICATOR**
  Percentage van de inwoners dat deelneemt aan burgernet
  Bron: BMO - team OOV
  0-meting 2018: 12%
  Tussentijdse meting 2019: bijna 14%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-1-A17 1. Stimuleren nieuw Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO), 2. Promoten Burgernet, 3. Activiteiten organiseren om het aantal WhatsApp groepen uit te breiden

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Het aantal aangesloten deelnemers in onze gemeente bij Burgernet is gelijk gebleven aan 2019.

Er zijn 8 KVO (keurmerk veilig ondernemen) projecten, eind 2020 is project veilig buitengebied opgestart.

Er zijn in onze gemeente 55 WhatsApp-groepen actief.

ER DOEL

Verhogen bewustwording digitale veiligheid

- **SMARTDOEL**

- **INDICATOR**
  Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting
  0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-1-A17 Activiteiten organiseren om digitale veiligheid te verhogen

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Inspanning is gerealiseerd.

Er is een avond voor ondernemers over digitale veiligheid georganiseerd.

De gemeente is gestart met HackShield, een online spel over de gevaren op internet. Spelenderwijs leren kinderen zich wapenen tegen cybercriminaliteit.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Verbonden Partijen
- Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)
- Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG)

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financiën van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Lasten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**-3.733**	**-3.610**	**-3.748**	**-3.722**	**26**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**-1.208**	**-1.275**	**-1.609**	**-1.279**	**330**
Totaal Lasten	**-4.941**	**-4.885**	**-5.357**	**-5.001**	**356**
Baten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**356**	**116**	**116**	**125**	**9**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**268**	**208**	**208**	**20**	**-188**
Totaal Baten	**625**	**324**	**324**	**145**	**-179**
Saldo van baten en lasten	**-4.316**	**-4.561**	**-5.033**	**-4.856**	**177**
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	**-113**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	**13**	**80**	**376**	**193**	**-182**
Mutaties reserves	**-100**	**80**	**376**	**193**	**-182**
Geraamd resultaat	**-4.416**	**-4.481**	**-4.658**	**-4.663**	**-5**

Toelichting - 1.20 Openbare orde en veiligheid

Voor het project Skaeve Huse was € 182.000 aan lasten gereserveerd gedekt uit de reserve. We kijken met andere partners naar maatwerk-oplossingen voor een specifieke doelgroep. Daarvoor houden we het budget in stand.

De gemeente Krimpenerwaard is projectbeheerder van het bestuurlijk ondersteuningsteam (BOT). Door een latere start van het BOT is het budget € 153.000 nog niet uitgegeven en is de ontvangen bijdrage € 153.000 vanuit het ministerie doorgeschoven naar 2021.

Toelichting - Stortingen/Onttrekkingen reserves programma 1

BATEN:

Het nadelig saldo wordt veroorzaakt door het niet onttrekken aan de reserve. Het betreft het project skaeve Huse in verband met de tijdelijke stop. Dit is toegelicht aan de lastenkant. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat.

Kredieten (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I.0490 Project Maatwerk wonen	-	Nee	Er wordt in breed verband gekeken naar maatwerkoplossingen voor een specifieke doelgroep. Daarvoor houden we het budget in stand.	240	58	182
I.0065 Brandweerkazerne	Stolwijk	Ja	Wordt afgesloten vanwege afspraken met de Veiligheidsregio die de nieuwe brandweerkazerne Stolwijk gaat realiseren. De reeds gemaakte kosten betreft de grondaankoop.	1.500	198	1.302

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Binnen dit programma werkt de gemeente Krimpenerwaard samen met inwoners en bedrijven aan een zo goed mogelijk bereikbare en verkeersveilige gemeente voor alle vormen van vervoer. Door het versterken van het netwerk, beter benutten van de bestaande infrastructuur met aandacht voor de verkeersveiligheid en duurzame mobiliteit wordt een balans gevormd tussen bereikbaarheid en omgevingskwaliteit en duurzame mobiliteit in een gastvrije Krimpenerwaard.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van het verkeersbeleid en het onderhouden en in stand houden van de wegen, parkeervoorzieningen, openbare verlichting, civiele kunstwerken en de havens.

8.1 Verbeteren bereikbaarheid

AMBITIE

We werken aan het verbeteren van de bereikbaarheid op de korte termijn en dat doen we met toekomstbestendige oplossingen. Daarbij zoeken we ook naar synergievoordelen met bijvoorbeeld natuur, vermindering van CO2-uitstoot en veranderende vervoersbehoefte (zelfrijdende auto) in de toekomst. Er wordt sterk ingezet op de lobby in het kader van MIRT. De komende maanden wordt- in afstemming met de provincie, andere partijen en de raad - door het college het bod uitgewerkt en aan de raad voorgelegd. Dit bod betreft de zogenaamde verstedelijkingsopgave van maximaal 200 hectare en betreft meer dan alleen woningbouw. Deze opgave kan breed worden gezien zowel naar aard als naar gebied. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan infrastructuur, recreatie, bedrijventerreinen, woningbouw en natuur. Hierbij wordt rekening gehouden met het specifieke karakter van de Krimpenerwaard. Dit bod is vooral bedoeld voor de versterking van de kernen.

ER DOEL

Een betere bereikbaarheid en ontsluiting van de Krimpenerwaard

- **SMART DOEL**
  In 2022 is de bereikbaarheid van en naar de Krimpenerwaard via de Algracorridor verbeterd t.o.v. 2017

- **INDICATOR**
  Stand van zaken MIRT, verkenning verbetering Algeracorridor. Stand van zaken weergegeven in de uitvoering van '10 puntenplan bereikbaarheid'
  Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting
  0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-2-A81 1. Eisen en wensen Kr.waard inbrengen voor aanbesteding van de nieuwe OV concessie 2. Onderzoek realisatie netwerk lange afstand E-fietsen (Rotterdam - Schoonhoven - Gouda) 3. Vervolg op de lobby oeververbinding en bereikbaarheid KrWaard

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

€ 50.000 incidenteel (t/m 2022)
€ 30.000 incidenteel (t/m 2021)

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

1. Het proces voor OV concessie is in verband met de onzekerheden voor de OV bedrijven rond Corona uitgesteld - goede inschrijvingen zijn nu nog niet te verwachten.

2. Voor het traject Lekkerkerk - Krimpen - Rotterdam is een project gestart voor het realiseren van een veilige en vlotte voorkeursroute voor de fiets (ook wel "snelfietsroute"). Samen met het Hoogheemraadschap en de provincie is voor het tracé Lekkerkerk tot Krimpen a/d IJssel een deelonderzoek gestart. De intentie is om dit onderzoek in de zomer 2021 af te ronden.

3. We zijn zowel bestuurlijk als ambtelijk intensief betrokken bij de MIRT-verkenning Oeververbindingen, voor wat betreft de optimalisatie Algera-corridor. In 2020 en in het eerste kwartaal 2021 is het onderzoek nodig om te komen tot de Nota Kansrijke Oplossingen.

4. In 2020 is gestart uitvoering een actieprogramma gericht op lange termijn gedragsbeïnvloeding gekoppeld aan de renovatie van de Grote Kruising.

17. Krimpenerwaard is een veilige gemeente. Wij zetten ons in om dat vooral zo te houden.

AMBITIE

ER DOEL

Minder onveilige verkeerssituaties

- **SMART DOEL**
  In 2022 ervaart 50% van de inwoners zelden of nooit een onveilige verkeerssituatie in de buurt, t.o.v. 42% in 2016

- **INDICATOR**
  Percentage van de inwoners dat zelden of nooit onveilige verkeerssituaties in de buurt ervaart
  Bron: WSJG - Burgerpeiling
  0-meting 2016: 42%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-2-A17 1. Uitvoeren resultaten lobby projectgroep verlagen snelheid N228, 2. Opstellen Integraal verkeersveiligheidsplan

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

€ 25.000 incidenteel (2020)
€ 50.000 incidenteel (t/m 2023)
€ 100.000 incidenteel (2020)

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

1. Voor het project N228 zijn de voorbereidingen voor de uitvoering gestart en deze vindt plaats na het tweede kwartaal 2021 (wegbeheerder: provincie). De snelheid op het traject wordt verlaagd naar 60 km.

2. Het onderzoek voor het Integraal verkeersveiligheidsplan is gestart in het vierde kwartaal van 2020.

Verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijnen en bijlage 1.

Verbonden Partijen
- Bureau Openbare Verlichting
- Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW)
- Veerdienst Schoonhoven

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2.1 Verkeer en vervoer	**-9.696**	**-9.694**	**-9.544**	**-9.812**	**-268**
2.2 Parkeren	**-2**	**-68**	**-68**	**-68**	**0**
2.3 Recreatieve havens	**-104**	**-89**	**-89**	**-89**	**0**
2.4 Economische havens en waterwegen	**-112**	**-112**	**-112**	**-110**	**3**
2.5 Openbaar vervoer	**-289**	**-240**	**-314**	**-316**	**-2**
Totaal Lasten	**-10.203**	**-10.203**	**-10.126**	**-10.394**	**-268**
Baten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2.1 Verkeer en vervoer	**448**	**218**	**268**	**483**	**215**
2.2 Parkeren	**6**	**0**	**5**	**7**	**2**
2.3 Recreatieve havens	**2**	**2**	**2**	**2**	**0**
2.4 Economische havens en waterwegen	**86**	**93**	**93**	**42**	**-51**
2.5 Openbaar vervoer	**262**	**200**	**251**	**246**	**-4**
Totaal Baten	**804**	**513**	**618**	**780**	**162**
Saldo van baten en lasten	**-9.399**	**-9.690**	**-9.508**	**-9.614**	**-106**
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	**-160**	**0**	**0**	**0**	**0**
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	**297**	**461**	**257**	**257**	**0**
Mutaties reserves	**137**	**461**	**257**	**257**	**0**
Geraamd resultaat	**-9.262**	**-9.229**	**-9.251**	**-9.357**	**-106**

Mutaties lasten en baten

2.10 Verkeer en vervoer

Bedragen x €1.000

Exploitatie	SALDO 2020
Lasten	-268
Baten	215
Saldo van baten en lasten	**-54**

Toelichting - 2.10 Verkeer en vervoer

Er zijn meer kosten gemaakt voor onderhoud verhardingen. Dit kwam deels door meer asfalteringswerkzaamheden die noodzakelijk waren om de veiligheid te waarborgen, maar werd hoofdzakelijk veroorzaakt door herstelwerkzaamheden als gevolg van de aanleg van kabels en leidingen. Doordat de gemeente meer aanvragen voor de aanleg en het vervangen van kabels en leidingen ontving, zijn de leges en de degeneratievergoedingen (vergoeding voor herstel verhardingen) ook hoger dan verwacht.

Daarnaast zijn er meer kosten gemaakt voor het verwijderen van zwerfafval en veegvuil. Tot slot zijn er kosten gemaakt voor de openbare verlichting als gevolg van de overgang van het oude naar het nieuwe bestek, waarbij een inhaalslag gemaakt is voor het onderhoud.

2.20 Parkeren

Bedragen x €1.000

Exploitatie	SALDO 2020
Lasten	0
Baten	2
Saldo van baten en lasten	**2**

Toelichting - 2.20 Parkeren

LASTEN:

BATEN:

2.30 Recreatieve havens

Bedragen x €1.000

Exploitatie	SALDO 2020
Lasten	0
Baten	0
Saldo van baten en lasten	**0**

Toelichting - 2.30 Recreatieve havens

LASTEN:

BATEN:

Toelichting - 2.40 Economische havens en waterwegen

De inkomsten havengelden in de kern Schoonhoven zijn € 50.000 lager dan begroot. Door de coronacrisis hebben er geen cruiseschepen afgemeerd in 2020 aan het steiger in Schoonhoven. Daarnaast is er besloten de reserveringskosten aan de cruisemaatschappijen terug te betalen. Vanuit het Rijk is hiervoor geen geoormerkte compensatie beschikbaar gesteld.

Toelichting - 2.50 Openbaar vervoer

LASTEN:

BATEN:

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 2

LASTEN:

BATEN:

Kredieten (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I.0026 OV vervangen buitengebied	-	Ja	Uitgevoerd conform bestek, planning en binnen budget.	254	248	6
I.0075 Centrum	Stolwijk	Ja	Na diverse aanpassingen in overleg met de omgeving is uiteindelijk het project succesvol opgeleverd.	1.530	1.536	-5
I.0081 Beleidsplan civiele kunstwerken	-	Nee	Beheerplan beweegbare bruggen wordt in 2021 opgesteld.	15	9	6
I.0083 Beheerplan openbare verlichting	-	Ja	Werkzaamheden zijn uitgevoerd conform bestek, planning en budget.	81	63	19
I.0127 Asfalteren Bonrepas	Vlist	Nee	De uitvoering van dit krediet is afhankelijk van de stappen die het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden gaat nemen.	477	17	460
I.0172 Toegang De Nieuwe Wetering	Bergambacht	Nee	De rotonde is 22 mei 2019 opgeleverd, maar de eindafrekening van de BDU-subsidies moet nog wel plaatsvinden (uiteindelijk in juli 2021, SISA jaarrekening 2020).	1.130	955	175
I.0192 Rotonde Hortensialaan	Stolwijk	Nee	De raad heeft de intentie uitgesproken om een extra aansluiting te realiseren voor de woonkern Stolwijk.	1.500	45	1.455
I.0195 Boerhaavelaan	Schoonhoven	Ja	Uitgevoerd conform planning. Enig meerwerk in het participatieproject Park Boerhaavelaan (trapveld) door gewenste aanpassingen en huisregels.	1.463	1.481	-17
I.0199 Reconstr. bedrijventerr. Wetering	Bergambacht	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	2.982	2.656	326
I.0319 Masterplan buiten de Veerpoort (2e fase)	Schoonhoven	Nee	Fase 1 en fase 2 in jaarverslag scheiden. Fase 1 is in 2020 met verlies afgesloten.	1.590	1.041	549
I.0326 Infra Buiten De Veerpoort	Schoonhoven	Ja	(in periode 13 volgt nog een boeking)	0	19	-19
I.0424 Planmatig onderhoud OV	Vlist	Ja	Werkzaamheden zijn uitgevoerd conform bestek, planning en budget.	25	11	14
I.0448 Groot onderhoud asfaltwegen	-	Ja	Werkzaamheden zijn uitgevoerd conform bestek, planning en budget.	31	31	0
I.0450 OV Verv. niet toegestane armaturen	-	Nee	De uitvoering vindt in 2021 plaats.	300	24	276
I.0451 Opstellen nieuwe wegenlegger	-	Nee	De verwachting is dat de Provincie, afhankelijk van mogelijke zienswijzen, de nieuwe wegenlegger medio 2021 vaststelt.	100	32	68
I.0460 Openbare verlichtingskasten	-	Nee	Uitvoering in 2021, loopt volgens planning.	275	193	82
I.0461 Voorbereidingskosten projecten IBOR	-	Nee	De betreffende projecten bevinden zich nog in de voorbereidings- of uitvoeringsfase.	400	103	297
I.0463 Hugenholtzstraat / Europalaan (projectenboek 1)	Ammerstol	Ja	Werkzaamheden zijn uitgevoerd conform bestek, planning en budget.	716	623	93
I.0470 Schoolstraat (projectenboek 1)	Krimpen	Nee	Project is nog in uitvoering.	1.374	1.119	256
I.0471 Agterpoort (projectenboek 1)	Haastrecht	Nee	Na enige vertraging vanwege extra voorbereidende werkzaamheden en werkzaamheden aan kabels en leidingen is het werk Agterpoort eind 2020 gestart. Het project loop nu goed conform bijgestelde planning.	3.838	324	3.514
I.0473 Lorentzweg (projectenboek 1)	Lekkerkerk	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	2.593	2.353	241
I.0475 Middelgroot onderhoud wegen	-	Nee	In 2020 is aanzienlijk meer middelgroot onderhoud uitgevoerd. Veel kosten hebben betrekking op asfaltwerkzaamheden.	600	539	61
I.0519 Middelgroot onderhoud kunstwerken	-	Nee	De betreffende projecten bevinden zich nog in de voorbereidings- of uitvoeringsfase.	1.334	318	1.017
I.0535 Aan de Dwarssloot eo (projectenboek 1)	Bergambacht	Nee	Project is nog in uitvoering.	1.226	1.137	89
I.0536 Poorthuisstraat (projectenboek 1)	Bergambacht	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	2.202	1.421	781

I.0537 De Elzen eo (projectenboek 1)	Lekkerkerk	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	2.215	858	1.357
I.0538 Dreef & Westeinde (projectenboek 1)	Berkenwoude	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	1.863	172	1.691
I.0539 Rembrandtstraat (projectenboek 1)	Krimpen	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	1.527	360	1.166
I.0541 Weidestraat (projectenboek 1)	Bergambacht	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	721	581	140
I.0544 Beschoeiing oostzijde Vlist	Vlist	Nee	Wachten is op HDSR in verband met de kadeverbetering uitvoering 2021/2022	400	0	400
I.0545 Renovatie bediening brug Haastrecht	Haastrecht	Nee	Uitvoering in 2021, loopt volgens planning	120	80	40
I.0551 Verkeersveiligheid	Schoonhoven	Ja	Project is afgerond	90	54	36
I.0552 Herinrichting Veerstoep	Bergambacht	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	1.453	43	1.410
I.0570 Leeghwaterstraat e.o. (projectenboek 2)	Schoonhoven	Nee	Project is nog in voorbereiding.	2.836	49	2.787
I.0571 Linnaeushof (projectenboek 2)	Schoonhoven	Nee	Conform planning, budget tekort vanwege gewijzigd uitgangspunt in aan te brengen fundering. Het aanbrengen van bims is vele malen duurder dan gebroken puin.	392	49	343
I.0572 Wielewaal & Klaver (projectenboek 2)	Bergambacht	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	652	93	558
I.0573 Wilhelminastraat (projectenboek 2)	Lekkerkerk	Nee	Conform planning, budget tekort vanwege uit te voeren sanering	1.195	105	1.090
I.0586 Maatregel sluipverkeer Dijklaan	Bergambacht	Nee	Project wordt begin 2021 afgerond conform planning en budget.	50	32	18
I.0595 H Dunantstraat - Meidoornstraat (projectenboek 2)	Bergambacht	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	2.890	66	2.825
I.0599 Tiendweg West (projectenboek 2)	Lekkerkerk	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	309	0	309
I.0600 Vredeburghplantsoen (projectenboek 2)	Schoonhoven	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	174	4	171
I.0601 Weidebloemstraat (projectenboek 2)	Berkenwoude	Nee	Project is nog in voorbereiding.	1.091	50	1.041
I.0602 Middelgroot onderhoud ovl	-	Nee	Voor de uitvoering van 2021 wordt dit krediet conform MJOP met 50K opgehoogd.	231	212	19
I.0605 Fietspaden Boezemmolen-Hoonaarpad	Haastrecht	Nee	Op dit moment is er overleg wat de beste keuze is qua asfalt/verharding.	180	0	180

3. ECONOMIE

Met dit programma stimuleert de gemeente het ondernemers- en vestigingsklimaat. In dit programma staan ook activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente. Dit doen we samen met ondernemers, organisaties, provincie en andere gemeenten.
In dit programma zijn middelen opgenomen voor de dienstverlening aan ondernemers, (samenwerkings-)projecten van arbeidsmarkt en onderwijs, de herstructurering van bedrijfslocaties, investeringen in winkelgebieden, het stimuleren van snel internet en de transitie naar een toekomstbestendige landbouw.

2.3 Behoefte aan vakbekwaam personeel

AMBITIE

Wij zetten samen met het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen in op aansluiting van onderwijs op de (lokale) arbeidsmarkt.

ER DOEL

Betere aansluiting van onderwijs op de behoefte van de (lokale) arbeidsmarkt

- **SMART DOEL**
  Wij faciliteren in het contact tussen scholen en ondernemers met als doel het afstemmen van het onderwijsprogramma op de wensen vanuit de praktijk

- **INDICATOR**
  Twee maal per jaar faciliteren een overleg we tussen maakindustrie en onderwijsinstelling
  Bron: eigen data
  0-meting: Geen – Kwalitatieve doelstelling

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-3-A23 1. Onderhouden netwerk en faciliteren en stimuleren van initiatieven inzake aansluiting onderwijs op de arbeidsmarkt 2. Stimuleren en borgen van nieuwe MBO-leerlijnen in bestaande systemen

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

€ 100.000 incidenteel 2020
€ 100.000 incidenteel 2021

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Het project Leerwerkbedrijf is gecontinueerd en uitgebreid. In 2020 is er tijdens de 1e lockdown een versnellingsagenda opgesteld met de volgende thema's: continuïteit, schaalgrootte, regionalisering en aansluiting op de Triple Helix agenda. In 2020 zijn de volgende initiatieven gerealiseerd:

- Regionale uitvoering van de pilot zorg via Perspectief op Werk.
- Verkenning implementeren doorlopende leerlijn in de Krimpenerwaard op MBO-2 niveau Transport & Logistiek.
- Sterk Techniekonderwijs: Uitwerken pilot Sterk Technisch Beroepsonderwijs MBO 2-3 (4 doorlopende leerlijnen)

3.1 Datagedreven samenleving, snel internet

AMBITIE

Wij gaan voor snel internet voor inwoners en bedrijven, minimaal 100 Mbit/s. Wij gaan voor een 8 qua tevredenheid van onze inwoners over de (digitale) dienstverlening te bereiken in 2022. Gebruiksvriendelijkheid is daarbij een belangrijk uitgangspunt.

ER DOEL

Betere beschikbaarheid van snel internet in 2021 voor buitengebied en kernen

- **SMART DOEL**
  In 2022 heeft 100% van de adressen de keuze om aan te sluiten op een netwerk dat toegang biedt tot 100 Mbit/s

- **INDICATOR**
  Percentage adressen dat de keuze heeft om aangesloten te worden op een netwerk dat toegang biedt tot 100 Mbit/s
  Bron: Monitor vaste internetverbindingen Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
  0-meting: Geen

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-3-R31 Monitoring uitrol van glasvezel tot een dekkend netwerk in het buitengebied

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Bij de aanleg van het netwerk heeft Rekam-Glasdraad tegenslag ondervonden door de Corona-problematiek en capaciteitsproblemen. Ook kost overleg met particuliere grondeigenaren veel tijd. Met een aangepaste planning gaat de aanleg in 2021 weer in volle gang door.
De doelstelling blijft dat iedereen moet kunnen beschikken over snel internet in 2022.

9. Economie en recreatie

AMBITIE

Wij zetten samen met de ondernemers in op het behoud van een vitale economie en op een verbetering van het ondernemingsklimaat (panorama). Hierbij denken we aan het samen optrekken met ondernemers om leegstand van winkels en bedrijfspanden tegen te gaan, uitbreiding van bedrijven mogelijk te maken, samen met de retailers de retailvisie nader uit te werken en adaptieve landbouw te stimuleren. Ook willen wij de recreatieve sector uitbreiden. Wij stimuleren en omarmen nieuwe initiatieven, mits e.e.a. landschappelijk goed kan worden ingepast.

ER DOEL

Meer aandacht voor versterken ondernemersklimaat door o.a. sneller schakelen t.a.v. ondernemersinitiatieven en faciliteren samenwerking tussen ondernemers

- **SMART DOEL**
  -

- **INDICATOR**
  Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting
  0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-3-A9 1. Uitwerken regionale bedrijventerreinstrategie in een lokale bedrijventerrein strategie in samenwerking met ondernemers 2. Ondernemingsfondsen stimuleren/faciliteren en netwerk versterken 3. Uitwerken retailvisie in lokale actieplannen

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
€ 25.000 structureel
€ 25.000 incidenteel

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

1. In 2020 zijn er ambtelijke gesprekken gevoerd met de provincie. Het opzetten van een lokale bedrijventerreinstrategie gaat verder in 2021.
2. Er zijn in 2020 regelmatig overleggen geweest met winkeliersverenigingen, mede door de coronacrisis. Daarnaast er is gewerkt aan twee nieuwe bedrijveninvesteringszones (BIZ) in Bergambacht.
3. Vanwege de coronacrisis heeft het uitwerken van de retailvisie vertraging opgelopen door andere prioriteiten bij de winkeliersverenigingen. Daarbij zijn eenmalige bijdragen beschikbaar gesteld per winkelgebied om waar gewenst het winkelgebied te versterken en verbeteren

ER DOEL

Meer recreanten en toeristen aantrekken en de inkomsten uit recreatie en toerisme vergroten

SMART DOEL: In 2022 is de economische toegevoegde waarde van de sector R&T ten opzichte van 2017 met 15% toegenomen
(eigen onderzoek)

INDICATOR:
Toegevoegde waarde (in euro's) recreatie en toerisme

0-meting 2017: € 176.000

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-3-A9 1. Faciliteren en monitoren uitvoering gebiedsmarketingsplan door externe partners 2. Afronding onderzoek en planologisch faciliteren verblijfsmogelijkheden

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

1. In 2020 is na herhaaldelijke inspanningen gebleken dat het niet haalbaar is om één marketingorganisatie te hebben. De gemeente is zich nu aan het heroriënteren. Daarbij is de gebiedsmarketing doorgegaan met o.a. een nieuwe website, een nieuwe huisstijl, de folderdistributie en sociale media campagnes.
2. Het behoefte-onderzoek overnachtingsmogelijkheden is deels in 2020 uitgevoerd en in februari 2021 voltooid.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijnen en bijlage 1.

Verbonden Partijen
- N.v.t.

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financien van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Tabel Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3.1 Economische ontwikkeling	**-328**	**-453**	**-552**	**-534**	**18**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**0**	**-47**	**-47**	**-47**	**0**
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	**-58**	**-118**	**-118**	**-156**	**-38**
3.4 Economische promotie	**-1.773**	**-1.254**	**-1.209**	**-1.165**	**44**
Totaal Lasten	**-2.159**	**-1.873**	**-1.927**	**-1.902**	**24**
Baten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3.1 Economische ontwikkeling	**9**	**5**	**5**	**27**	**23**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	**147**	**161**	**161**	**161**	**0**
3.4 Economische promotie	**513**	**575**	**845**	**791**	**-54**
Totaal Baten	**669**	**741**	**1.011**	**979**	**-32**
Saldo van baten en lasten	**-1.489**	**-1.132**	**-916**	**-923**	**-7**
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	**-300**	**-306**	**-306**	**-306**	**0**
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	**1.384**	**851**	**640**	**640**	**0**
Mutaties reserves	**1.084**	**545**	**334**	**334**	**0**
Geraamd resultaat	**-405**	**-587**	**-582**	**-590**	**-8**

Toelichting - 3.40 Economische promotie

Er is een daling in de opbrengsten van de toeristenbelasting vanwege Covid-19. Dit levert een tekort op van €49.000. Er is ter compensatie een rijksbijdrage van €64.000 op taakveld 0.70 opgenomen.

Kredieten (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I.0340 Beheerplan natuurgebieden veenweiden	-	Nee	Loopt door in 2021.	310	194	116
I.0524 Proeftuin Krimpenerwaard	-	Nee	In de eerste twee jaren van de proeftuin lag de nadruk op onderzoek, leren en experimenteren. In dit laatste jaar wordt deze kennis en ervaring ingezet in het project ‘Mijn Koers’, waarin boeren worden uitgedaagd plannen te maken voor een duurzame ontwikkeling van hun bedrijf.	2.940	2.740	200

4. ONDERWIJS

In dit programma legt de gemeente Krimpenerwaard de basis voor het beleid om kinderen en jongeren gezond en veilig te laten (op)groeien in een stimulerende omgeving, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen en volwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen. De gemeente is verantwoordelijk voor de voor- en vroegschoolse educatie, openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid waaronder ook de afstemming van het passend onderwijs en leerlingvoorzieningen.
In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van openbaar onderwijs, onderwijshuisvesting, onderwijsbeleid en leerlingzaken.

1.2 Bredere oriëntatie op voorzieningen dan de kern

AMBITIE

Wij streven naar behoud van de bestaande voorzieningen op basis van realisme en maatschappelijke meerwaarde. Wij zetten in op de toegankelijkheid van voorzieningen. Voorzieningen in de kern, elders in de gemeente en buiten de gemeentegrenzen. Dat betekent dat niet overal alles beschikbaar hoeft te zijn. Wij waarderen hierbij de identiteit van de kernen en van de gemeente.

ER DOEL

Meer gezonde en duurzame onderwijshuisvesting

- **SMART DOEL**
  Uitvoering Integraal Huisvestingsplan (IHP)

- **INDICATOR**
  Stand van zaken uitvoering IHP
  Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting
  0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-4-A12 1. Uitvoering IHP Schoonhovens College en scholen Bergambacht 2. Voorbereiding uitvoering IHP scholen Ammerstol, SchoonhovenNoord, Krullevaer Schoonhoven Centrum

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Vanuit het IHP is in 2020 gestart met de ontwerpfase van het Schoonhovens College. Daarnaast zijn de trajecten voor Kiezel&Kei / De Ark in Bergambacht, De Kromme Draai in Ammerstol en De Krullevaar in Schoonhoven in voorbereiding.

Voor de basisscholen in Schoonhoven-Noord zijn geen werkzaamheden verricht. In de begroting is ten onrechte als actie voor 2020 opgenomen. Gestart wordt pas na 2022

Relatie verbonden partijen

Verbonden Partijen
- Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG)

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financiën van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Tabel Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
4.1 Openbaar onderwijs	**-324**	**-408**	**-408**	**-358**	**50**
4.2 Onderwijshuisvesting	**-2.366**	**-2.690**	**-2.840**	**-2.272**	**568**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**-3.181**	**-3.434**	**-3.992**	**-3.768**	**224**
Totaal Lasten	**-5.871**	**-6.532**	**-7.240**	**-6.399**	**841**
Baten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
4.1 Openbaar onderwijs	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
4.2 Onderwijshuisvesting	**19**	**496**	**463**	**12**	**-451**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**722**	**682**	**909**	**976**	**67**
Totaal Baten	**741**	**1.178**	**1.371**	**988**	**-384**
Saldo van baten en lasten	**-5.130**	**-5.354**	**-5.869**	**-5.411**	**458**
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	**259**	**209**	**613**	**530**	**-83**
Geraamd resultaat	**-4.871**	**-5.145**	**-5.256**	**-4.881**	**375**

Toelichting - 4.10 Openbaar basisonderwijs

Als gevolg van de coronacrisis is door de scholen minder gebruik gemaakt van de sportvelden en het zwemonderwijs.

Toelichting - 4.20 Onderwijshuisvesting

Binnen taakveld onderwijshuisvesting is minder uitgegeven dan begroot. Voor € 349.000 komt dit doordat een deel, de huisvestingslaten van de multifunctionele accommodatie, die niet betrekking hebben op onderwijs maar commerciële verhuur, nog binnen het basisonderwijs geraamd stonden en niet bij de werkelijke lasten op het betreffende taakveld. Ook bij de baten is dezelfde verklaring van toepassing als gevolg van de geraamde verhuuropbrengsten ad € 446.227. Per saldo gaat hier om een budget neutrale verschuiving binnen de begroting en vanaf 2021 is dit structureel juist verwerkt.

Daarnaast heeft € 95.000 betrekking op voorbereidingskosten. Deze zijn voor 2020 omhoog bijgesteld in verband met de kosten die te verwachten waren uit het IHP. De kosten die zijn gemaakt in het kader van de uitvoering IHP zijn toegeschreven aan de desbetreffende investeringskredieten.

Toelichting - 4.30 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Op dit taakveld zijn de lasten lager uitgevallen dan begroot. Dit wordt ten eerste veroorzaakt doordat er minder gym- en zwemvervoer heeft plaatsgevonden in verband met corona. De lasten zijn hierdoor € 56.000 lager uitgevallen. Hetzelfde geldt voor het leerlingenvervoer. Hier zijn de lasten € 355.000 lager uitgevallen dan begroot. Dit voordeel wordt voor € 209.000 gecorrigeerd doordat de vervoerders van leerlingenvervoer voor 80% zijn gecompenseerd voor het omzetverlies. Per saldo leidt dit tot een voordeel van € 146.000. Daarnaast zijn de kosten voor volwasseneneducatie € 26.000 lager uitgevallen dan begroot. De oorzaak hiervan is dat de lasten voor 2020 zijn begroot, maar de uitvoering van Taaltrajecten gedeeltelijk in 2021 plaatsvindt.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 4

Het nadelig saldo wordt veroorzaakt door een lagere onttrekking aan de reserve. Het betreft het project planontwikkeling Integraal Huisvesting Plan. Dit is toegelicht aan de lastenkant. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat.

Kredieten (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I.0486 Onderwijshuisvesting	-	Nee	Bij een aantal projecten is er gestart met de locatieverkenning. Andere projecten starten naar verwachting in 2022. Dit betreft de eerste 5 prioritaire scholen in het Integraal Huisvestings Plan.	1.916	482	1.434
I.0566 MFA Vogelweide uitbreiding	Schoonhoven	Ja	Project is afgerond. Financiële afwikkeling vindt plaats in 2021.	1.452	1.408	44

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Met dit programma stimuleert de gemeente het culturele en sportieve klimaat. Dit draagt bij aan de goede gezondheid, talentontwikkeling en participatie van inwoners. Ook draagt het bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat in de gemeente.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor de taakvelden Sportbeleid en activering, Sportaccommodaties, Culturele presentatie, -productie en -participatie, Musea Cultureel efgoed, Media (waaronder het bibliotheekwerk), Openbaar groen en (openlucht) recratie.

1.2 Bredere oriëntatie op voorzieningen dan de kern

AMBITIE

Wij streven naar behoud van de bestaande voorzieningen op basis van realisme en maatschappelijke meerwaarde. Wij zetten in op de toegankelijkheid van voorzieningen. Voorzieningen in de kern, elders in de gemeente en buiten de gemeentegrenzen. Dat betekent dat niet overal alles beschikbaar hoeft te zijn. Wij waarderen hierbij de identiteit van de kernen en van de gemeente.

ER DOEL

Optimalere balans van het sociaal-maatschappelijke voorzieningenniveau op draagvlak, draagkracht, behoefte en betaalbaarheid

- **SMART DOEL**
  Het SMART doel wordt bepaald na input vanuit de gemeenteraad over kaders

- **INDICATOR**
  Dit wordt meegenomen bij het opstellen beleid maatschappelijke voorzieningen en uitvoeren sportaccommodatieplan.

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-5-A12 In 2020 stellen we beleid op voor onze maatschappelijke voorzieningen en geven vervolg aan het sportaccommodatieplan

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
€ 380.000 incidenteel

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING
In 2020 zijn de bestuursopdracht en het projectplan voor de kadernota maatschappelijke voorzieningen vastgesteld en is gestart met het opstellen van de nota.

Voor sportaccommodaties is uitvoering gegeven aan het sportaccommodatieplan waarin beleidsuitgangspunten staan opgenomen om te komen tot samenhangend en evenwichtig sportaccommodatiebeleid. Het verzelfstandigen van de tennissport is gerealiseerd.

14. Culturele vorming

AMBITIES

Wij zetten in op meer aandacht voor de culturele vorming van iedereen en vooral van de jeugd. Kunst- en cultuurbeleid is daarbij van belang. Voor de zomer 2019 wordt het cultuurbeleid ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Vervolgens wordt de uitvoering voortvarend opgepakt.

ER DOEL

Meer deelname aan culturele activiteiten en meer aandacht voor de gemeentelijke kunstwerken in de buitenruimte

- **SMART DOEL**
  Het SMART DOEL wordt bepaald na vaststelling van de nota cultuurbeleid en de inventarisatie gemeentelijke kunstwerken in de buitenruimte.

- **INDICATOR**
  Dit wordt meegenomen bij het opstellen van de nota cultuurbeleid (2020)

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-5-A14 Uitwerking van de cultuurnota met een meerjarig uitvoeringstraject

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
€ 50.000 incidenteel

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING
De Kadernota Cultuur is uitgewerkt in een concept meerjarig Uitvoeringsprogramma Cultuur 2021-2024. Besluitvorming volgt in 2021. De incidentele middelen van € 50.000 worden overgeheveld naar 2021. De inventarisatie van de gemeentelijke buitenkunst heeft plaatsgevonden

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

Verbonden Partijen
- Groenalliantie
- Waterbos Bergambacht BV

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financien van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5.1 Sportbeleid en activering	**-855**	**-659**	**-728**	**-653**	**75**
5.2 Sportaccommodaties	**-4.078**	**-3.484**	**-4.093**	**-3.953**	**140**
5.3 Cult.presentatie-prod. en -participatie	**-363**	**-515**	**-489**	**-449**	**40**
5.4 Musea	**-763**	**-448**	**-305**	**-320**	**-16**
5.5 Cultureel erfgoed	**-410**	**-297**	**-305**	**-285**	**19**
5.6 Media	**-1.195**	**-1.256**	**-1.347**	**-1.278**	**68**
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	**-3.775**	**-4.297**	**-4.912**	**-3.861**	**1.051**
Totaal Lasten	**-11.438**	**-10.956**	**-12.178**	**-10.800**	**1.378**
Baten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5.1 Sportbeleid en activering	**0**	**0**	**45**	**45**	**0**
5.2 Sportaccommodaties	**1.403**	**997**	**1.339**	**1.311**	**-28**
5.3 Cult.presentatie-prod. en -participatie	**44**	**44**	**57**	**61**	**4**
5.4 Musea	**0**	**3**	**0**	**0**	**0**
5.5 Cultureel erfgoed	**46**	**6**	**14**	**34**	**20**
5.6 Media	**146**	**156**	**506**	**511**	**5**
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	**317**	**519**	**624**	**708**	**85**
Totaal Baten	**1.956**	**1.725**	**2.584**	**2.670**	**85**
Saldo van baten en lasten	**-9.482**	**-9.231**	**-9.594**	**-8.130**	**1.463**
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	**-1.182**	**-781**	**-1.409**	**-1.409**	**0**
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	**1.912**	**1.670**	**2.745**	**1.942**	**-804**
Mutaties reserves	**730**	**889**	**1.336**	**533**	**-804**
Geraamd resultaat	**-8.752**	**-8.342**	**-8.257**	**-7.598**	**659**

Toelichting - 5.10 Sportbeleid en activering

De looptijd van de sportnota is 2017-2021. Het resterende bedrag wordt nog in 2021 ingezet.

Toelichting - 5.20 Sportaccommodaties

Op dit taakveld zijn de lasten lager uitgevallen dan begroot doordat er minder is ingehuurd bij sportaccommodaties, voordeel € 201.000. Ook bij het zwembad 't Wilgerak zijn de exploitatielasten lager dan begroot als gevolg lagere personele inzet en minder onderhoud en reparaties.

Door de coronacrisis is echter ook huur misgelopen. Deze misgelopen huur bedraagt € 114.000 en is als last genomen. Een deel hiervan is gecompenseerd door een tegemoetkoming van het Rijk van € 65.000 voor derving verhuurde sportaccommodaties. Verder zijn de opbrengsten van zwembad 't Wilgerak € 73.000 lager dan begroot.

Tot slot is vanuit Waterbos BV een correctie over boekjaar 2018 en 2019 gedaan. Dit bestaat uit een stuk winstdeling en teveel gefactureerde exploitatiebijdrage voor zwembad de Hofstee en geeft een eenmalig voordeel van € 65.000.

Toelichting - 5.60 Media

Voor het verplaatsen van de bibliotheek Bergambacht is voor verbouwings- en verhuiskosten een bedrag van afgerond € 125.000 meerjarig beschikbaar gesteld. In 2020 is € 83.000 uitgegeven. Het restant van € 42.000 schuift door naar 2021. Uit de lagere lasten in 2020 volgt een lagere onttrekking aan de reserve en saldo hebben de mutaties op dit onderdeel geen gevolgen voor het rekeningresultaat 2020.

Toelichting - 5.70 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Op 29 september 2020 heeft de raad in het kader van de eigendomsoverdracht van de Overtuin in de kern Haastrecht besloten een subsidie van € 450.000 te verstrekken aan de nieuwe eigenaar te weten Stichting Bisdom van Vliet. Er is gelijktijdig besloten dit bedrag te onttrekken uit de algemene reserve met als uitgangspunt dat de overdracht nog in 2020 zou plaatsvinden. De onderhandelingen rond de overdracht zijn in december 2020 afgerond maar de

afhandeling vergt tijd. In het tweede kwartaal van 2021 vindt de overdracht daadwerkelijk plaats. Als gevolg van deze vertraging dient het subsidiebedrag te worden meegenomen als saldo bestemming bij de jaarrekening.

Daarnaast zijn de lasten € 440.000 lager dan begroot, omdat de Provincie, de trekker van het project fietspad F441, slechts € 400.000 gefactureerd heeft, terwijl € 840.000 in de begroting was opgenomen. Het restantbedrag van € 440.000 wordt naar verwachting in 2021 door de Provincie gefactureerd.

Daarnaast is op dit taakveld een voordeel van € 100.000 ontstaan doordat de renovatie van plantvakken seizoengevoelig is en het afgelopen jaar minder dan de planning is uitgevoerd. Deze werkzaamheden worden naar 2021 doorgeschoven.

Tot slot zijn in 2020 meer grondverkopen (snippergroen) afgewikkeld dan begroot, wat resulteert in een voordeel van € 110.000.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 5

Het nadelige saldo wordt veroorzaakt door de lagere onttrekkingen aan reserves. Het betreft voornamelijk de projecten kadernota voorzieningen (€ 250.000) en de bijdrage aanleg fietspad F441 (€ 441.000) en heeft geen gevolgen voor het resultaat.

Kredieten (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I.0142 Wandelpad	Ammerstol	Nee	Betreffende gronden zijn onlangs aangekocht. Uitvoering waarschijnlijk 2022.	13	0	13
I.0305 Inventaris De Hofstee	Bergambacht	Nee	Uitvoering verloopt conform planning en binnen budget. Na verwachting zullen de vervangingen in Q2 2021 worden afgerond.	27	25	2
I.0322 Openbaar groen stadspark	Schoonhoven	Ja	Het project is conform planning en binnen het vastgestelde budget uitgevoerd en opgeleverd.	75	74	1
I.0447 Middelgroot onderh baggeren 2017-2018	-	Ja	Het project is conform planning en binnen het vastgestelde budget uitgevoerd en opgeleverd.	347	327	21
I.0465 Voorbereidingskrediet sportnota	-	Nee	De looptijd van de sportnota is 2017-2021. Het resterende bedrag wordt nog in 2021 voor de actiepunten uit de sportnota ingezet.	145	88	57
I.0513 Middelgroot onderhoud groen	-	Nee	Onderhoud conform plan in uitvoering	150	142	8
I.0520 Middelgroot onderhoud speeltoestellen	-	Nee	Uitvoering conform planning en budget. Verwachte uitloop door vertraging in de integrale renovatieprojecten.	836	539	297
I.0521 Middelgroot onderhoud baggeren (IBOR)	-	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	348	202	146
I.0523 GO-Renovatie natuurvoetbalveld Gouderak	Gouderak	Ja	Het project is conform planning en nagenoeg binnen het vastgestelde budget uitgevoerd en opgeleverd.	138	139	-1
I.0548 Maaimachine sportveld Gouderak	Gouderak	Nee	Uitstel aanschaf maaimachine in verband met harmonisatie sportvelden en de daaruit voortvloeiende afspraken.	20	0	20
I.0550 Renovatie sportvelden	-	Ja	Uitvoering conform bestek en planning. De uitgaven zijn hoger als gevolg van de BTW druk. Compensatie hiervan vindt plaats via de SPUK-uitkering.	185	208	-23
I.0569 Kadernota voorzieningen	-	Nee	Het komende jaar wordt de nota maatschappelijke voorzieningen nader uitgewerkt.	409	199	211
I.0579 Fietspad F441	-	Nee	Project word getrokken door de provincie. In januari 2021 is er een inschrijving geweest en een aannemer geselecteerd. Uitvoering vindt hoogstwaarschijnlijk in 2021 plaats.	1.050	400	650
I.0584 Sporthal De Meent	Schoonhoven	Nee	We zijn in overleg met de architect over de ontwerpfase.	480	16	464
I.0585 Kunstgrasveld vv Spirit	Ouderkerk	Ja	Het project is conform planning en binnen het vastgestelde budget uitgevoerd en opgeleverd.	557	521	36
I.0590 Automatisering kaartverkoop WilgerakA	Schoonhoven	Nee	Het project loopt conform planning. Gestart in najaar 2020 ten behoeve van uitrol zwembadseizoen 2021.	25	0	25
I.0591 Toplaagrenovatie vv Haastrecht	Haastrecht	Ja	Het project is conform planning en binnen het vastgestelde budget uitgevoerd en opgeleverd.	139	137	2
I.0592 Toplaagrenovatie vv Schoonhoven	Schoonhoven	Nee	Uitvoering conform bestek en planning. De uitgaven zijn hoger als gevolg van de BTW druk. Compensatie hiervan vindt plaats via de SPUK-uitkering.	287	301	-14
I.0593 Toplaagrenovatie vv Bergambacht	Bergambacht	Ja	Het project is conform planning en binnen het vastgestelde budget uitgevoerd en opgeleverd.	340	302	38
I.0594 Verlichting vv Stolwijk	Stolwijk	Ja	Het project is conform planning en binnen het vastgestelde budget uitgevoerd en opgeleverd.	51	27	23
I.0597 Takkenversnipperaars	-	Ja	Aangeschaft conform plan en binnen budget.	70	63	7
I.0598 Zoutelektrolyse zwembad t Wilgerak	Schoonhoven	Ja	Het project is conform planning en binnen het vastgestelde budget uitgevoerd en opgeleverd.	180	158	22
I.0603 Hekwerk koningin Wilhelminaboom	Schoonhoven	Ja	Uitgevoerd conform planning. Enig meerwerk aan onderhoud metselwerken in het Stadspark.	63	68	-5
I.0604 Kantplanken kunstgrasvelden	-	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	50	42	8
I.0607 Renovatie Tennisbanen OU	Ouderkerk	Ja	Het project is conform planning en binnen het vastgestelde budget uitgevoerd en opgeleverd.	134	106	28
I.0608 Baggeren haven scouting SCH	Schoonhoven	Nee	Project wordt begin 2021 afgerond conform bestek, planning en budget.	85	81	4

I.0609 Renovatie Tennisbanen GRK	Gouderak	Ja	Het project is conform planning en binnen het vastgestelde budget uitgevoerd en opgeleverd.	177	97	80
I.0610 Polderspeeltuin BA	Bergambacht	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	25	13	12

6. SOCIAAL DOMEIN

Dit programma richt zich op de vraagstukken over welzijn, welbevinden van en (inkomens-) ondersteuning aan inwoners. We versterken de zelfredzaamheid en onderlinge verbondenheid van inwoners en bieden een vangnet waar nodig.

In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van de transformatieopgave (van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'), die volgt uit de transitie van de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Participatiewet.

1.1 Behoefte aan maatwerk / Eenduidige doelgroepen bestaan niet meer

AMBITIE

ER DOEL

Effectievere ondersteuning aan inwoners die dat nodig hebben

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-6-A11 De ontwikkeling van een integrale ingang waarin de expertise van verschillende maatschappelijke partners is vertegenwoordigd

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
€ 200.000 incidenteel
€ 26.000 incidenteel

Aanpassing (collegeprogramma)

- **VERANTWOORDING**
  Het project Integrale ingang is afgesloten. Als vervolg heeft het college samen met de betrokken partners een nieuwe bestuursopdracht Project Preventieteam vastgesteld welke in 2020 van start is gegaan.

ER DOEL

Meer inwoners participeren naar vermogen in de samenleving

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-6-A11 Lokale duurzame aanpak tegen eenzaamheid.

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

- **VERANTWOORDING**
  Met de welzijnsinstellingen zijn voorbereidingen getroffen voor het project ‘Informatieve huisbezoeken aan ouderen’.

ER DOEL

Meer inwoners participeren naar vermogen in de samenleving.

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-6-A11 Intensiveren personele inzet op het Project Kanswaard en ontwikkeling van methodiek in de uitvoering Sociaal domein.

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING
In de werkwijze van Kanswaard is persoonlijk contact en het opbouwen van vertrouwen een belangrijk uitgangspunt. Sinds maart 2020 konden vanwege de COVID-maatregelen geen huisbezoeken worden afgelegd. Wel is telefonisch contact voortgezet. Sinds de start van Kanswaard in april 2019 is met 76% van de inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een eerste contact geweest. 48% van deze inwoners volgt een traject gericht op zelfredzaamheid en participatie.

2.2 Effecten op voorzieningen en zorg

AMBITIE

Wij zetten meer in op een inclusieve samenleving.

ER DOEL

Betere fysieke toegankelijkheid openbare ruimte, voorzieningen en winkels voor mensen met een beperking

- **SMART DOEL**
  Nieuwe ontwikkelingen en reconstructies in de openbare ruimte worden 100% toegankelijk voor mensen met een beperking

- **INDICATOR**
  Het percentage nieuwe ontwikkelingen en reconstructies in de openbare ruimte dat toegankelijk is voor mensen met een beperking
  Bron: Eigen data
  0-meting: Vanaf 2019 wordt bij elke reconstructie (cyclus 20 jaar = 5% per jaar) de openbare ruimte 100% toegankelijk gemaakt voor mensen met een beperking. Bij meldingen wordt dit eerder opgelost.

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-6-A22 Bij herinrichting vindt afstemming plaats met de uitvoering voor herijking. Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) ten behoeve van toegankelijkheid

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING
Inspanning is gerealiseerd. Bij onderhoudsprojecten wordt conform de vastgestelde toegankelijkheidsnorm gehandeld. De planning is om deze ambitie te verankeren in de Omgevingsvisie.

13. Opvang statushouders

AMBITIE

Wij zetten in op een passende opvang van asielzoekers en statushouders in onze gemeente.

ER DOEL

Succesvoller integreren van statushouders die 2 jaar in onze gemeente wonen

- **SMART DOEL**
  In 2022 scoort 80% van de statushouders die 2 jaar in onze gemeente woont minimaal 4 op de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) statushouders

- **INDICATOR**
  Het percentage statushouders dat 2 jaar in de Krimpenerwaard woont en minimaal 4 scoort op de zelfredzaamheidsmatrix
  Bron: Eigen data
  0-meting 2018: 76%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-6-A13 Uitvoering geven aan het structureel voortzetten werkzaamheden statushouders

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

De integratie van statushouders is opgepakt met casusregie en integrale aanpak op alle leefgebieden. Daarbij is samengewerkt met maatschappelijke ketenpartners en zijn duale trajecten ingezet. Met deze werkwijze is voorgesorteerd op de invoering van de nieuwe Wet Inburgering per 1 januari 2022. Het percentage statushouders dat 2 jaar in de gemeente woont en minimaal een 4 scoort op de zelfredzaamheidsmatrix is 76%.

Met de huidige aanpak scoort ¾ van de statushouders minimaal een 4 op de zelfredzaamheidsmatrix na 2 jaar begeleiding. Dit cijfer is constant omdat mensen instromen bij vestiging en na 2 jaar weer uitstromen en daarna onder het reguliere stelsel vallen. Deze groep vernieuwt zich dus weer steeds.

Verbonden partijen

Verbonden Partijen
- Werkvoorzieningschap Promen
- Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG)

Financieel overzicht

-/- is nadeel/lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**-4.809**	**-4.562**	**-4.921**	**-4.983**	**-61**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**-834**	**-871**	**-562**	**-630**	**-68**
6.3 Inkomensregelingen	**-13.746**	**-14.146**	**-24.068**	**-18.911**	**5.157**
6.4 WSW en beschut werk	**-4.539**	**-4.608**	**-4.654**	**-4.803**	**-148**
6.5 Arbeidsparticipatie	**-1.047**	**-997**	**-845**	**-812**	**33**
6.6 Hulpmiddelen en diensten WMO	**-1.488**	**-1.797**	**-2.146**	**-2.250**	**-105**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	**-7.008**	**-6.951**	**-8.581**	**-9.149**	**-568**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	**-10.146**	**-8.389**	**-10.229**	**-10.250**	**-21**
6.81 Geescaleerde zorg 18+	**-661**	**-289**	**-259**	**-266**	**-8**
6.82 Geescaleerde zorg 18-	**-5.060**	**-5.450**	**-6.820**	**-6.578**	**242**
Totaal Lasten	**-49.338**	**-48.060**	**-63.085**	**-58.632**	**4.454**
Baten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**590**	**328**	**350**	**602**	**251**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.3 Inkomensregelingen	**9.772**	**9.981**	**20.265**	**15.013**	**-5.252**
6.4 WSW en beschut werk	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.5 Arbeidsparticipatie	**1**	**8**	**0**	**0**	**0**
6.6 Hulpmiddelen en diensten WMO	**12**	**13**	**14**	**13**	**-1**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	**1.178**	**750**	**1.178**	**1.171**	**-7**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.81 Geescaleerde zorg 18+	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.82 Geescaleerde zorg 18-	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal Baten	**11.553**	**11.080**	**21.807**	**16.799**	**-5.008**
Saldo van baten en lasten	**-37.784**	**-36.980**	**-41.278**	**-41.833**	**-555**
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	**-100**	**0**	**-142**	**-142**	**0**
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	**701**	**668**	**649**	**739**	**90**
Mutaties reserves	**601**	**668**	**507**	**597**	**90**
Geraamd resultaat	**-37.183**	**-36.312**	**-40.771**	**-41.236**	**-465**

Toelichting - 6.10 Samenkracht en burgerparticipatie

Binnen dit taakveld heeft de coronacrisis geleid tot voor- en nadelen, die elkaar per saldo in evenwicht houden. Zo zijn er hogere lasten dan begroot doordat zorgaanbieders zijn gecompenseerd voor het niet kunnen leveren van zorg. Tevens hebben zorgaanbieders meerkosten gemaakt vanwege het moeten aanschaffen van beschermingsmiddelen om de zorg onder aangepaste omstandigheden voort te zetten. Daarnaast zijn er kosten gemaakt voor de noodopvang van kinderen waarvan de ouders een cruciaal beroep vervullen. Voor het geheel heeft het Rijk via de coronatranches in totaal € 261.000 beschikbaar gesteld. Daartegenover hebben activiteiten, zoals waarderingsavonden, ontmoetingsgroepen en inspecties bij kinderdagverblijven, niet plaatsgevonden. Dit leidt tot lagere lasten dan begroot.

Vanuit de multifunctionele accommodaties zijn de werkelijke verhuuropbrengsten naar de betreffende taakvelden verantwoord. Echter de begroting is hier niet op aangepast. Het gaat hier om een budget neutrale mutatie en heeft geen gevolgen voor het resultaat. Vanaf 2021 is de begrotingswijziging structureel verwerkt.

Toelichting - 6.20 Wijkteams

Het nadelige resultaat op dit taakveld betreft het project Integrale Ingang. Deze extra lasten van € 90.000 worden gedekt door een hogere onttrekking van de bestemmingsreserve sociaal domein in 2020 en zal in 2021 met het projectbudget worden verrekend.

Toelichting - 6.30 Inkomensregelingen

In de begroting is een bedrag van € 9.879.000 opgenomen voor de TOZO-regeling, hiervan is in 2020 € 4.564.000 werkelijk besteed. Eenzelfde verschil (€ 5.314.000) ontstaat ook bij de baten. Daarnaast is er als gevolg van de coronacrisis een extra consulent Werk & Inkomen ingehuurd wat leidt tot € 69.000 aan hogere lasten dan begroot. Door de grote onzekerheid van de gevolgen van de coronacrisis op de arbeidsmarkt is flexibele formatie opgenomen in het team. Gedurende het jaar zijn voorzorgsmaatregelen genomen om de te verwachten stijging van het aantal aanvragen op te kunnen vangen. Ook is een nadeel ontstaat van € 46.000 op minimabeleid door overschrijding in bijzondere bijstand en collectieve ziektekostenverzekering. Tot slot zijn er meer vorderingen geboekt dan verwacht wat resulteert in een voordeel van € 63.000.

Toelichting - 6.40 Begeleide participatie

Op dit taakveld is een nadeel ontstaan van € 148.000. Dit wordt veroorzaakt door hogere lasten bij dagbesteding (€ 157.000). Nadere analyse zal moeten uitwijzen waar deze stijging exact door wordt veroorzaakt.

Toelichting - 6.60 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Op dit taakveld is een nadeel ontstaan van € 105.000. Dit wordt volledig veroorzaakt door een nadeel op hulpmiddelen (€ 112.000). Nadere analyse zal moeten uitwijzen waar deze stijging exact door wordt veroorzaakt.

Toelichting - 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Op dit taakveld is een nadeel ontstaan van € 568.000. Dit wordt deels veroorzaakt door extra inhuur van een consulent i.v.m. corona (€ 64.000). Daarnaast is een nadeel ontstaan van € 124.000 op individuele begeleiding en € 326.000 bij hulp bij huishouden. Nadere analyse zal moeten uitwijzen waar deze stijging exact door wordt veroorzaakt. Bovendien is een nadeel ontstaan bij persoonsgebonden budgetten (PGB). Er is € 68.000 meer uitgegeven dan begroot.

Toelichting - 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Op dit taakveld is een voordeel ontstaan van € 242.000. Dit wordt veroorzaakt door een voordeel bij jeugdbescherming en jeugdreclassering (€ 369.000). Tijdens de slotwijziging is het budget meer opgehoogd dan achteraf benodigd was. Er is echter een nadeel van € 72.000 ontstaan bij gezinshuizen, en € 62.000 bij pleegzorg en logeeropvang. Nadere analyse zal moeten uitwijzen waar deze stijging exact door wordt veroorzaakt.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 6

Het voordelige saldo wordt veroorzaakt door een hogere onttrekking aan de reserve. Het betreft lasten uitvoering integrale ingang. Dit is toegelicht aan de lastenkant. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat

Kredieten (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I.0478 Implem.verandering ruimtelijk domein	-	Nee	Project loopt door in 2021	1.991	1.447	544
I.0489 Project Veilig Hart	-	Ja	Met het Project HartVeilig zijn 25 gemeentelijke AED's gerealiseerd die 24/7 beschikbaar zijn en is het netwerk van burgerhulpverleners uitgebreid. Tevens is de Werkgroep Krimpenerwaard Reanimeert tot stand gekomen en is er individuele nazorg aan vrijwilligers geboden.	100	100	0
I.0553 IKM kaderstellend beleid algemeen	-	Ja	Project is opgeleverd.	29	27	2
I.0554 IKM KansWaard	-	Ja	Project is opgeleverd.	132	136	-4
I.0555 IKM integrale ingang	-	Ja	Project is opgeleverd en in overleg met de partners zijn de activiteiten overgegaan in het project preventieteam.	264	297	-33
I.0556 IKM Gezondheidsbeleid	-	Ja	Project is opgeleverd.	14	14	0
I.0623 Transformatie	-	Nee	Dit is een nieuw investeringsnummer. Zie toelichting bij I.0553 tm I.0558	491	0	491

7. VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Binnen dit programma werkt de gemeente Krimpenerwaard aan het behouden en bevorderen van een gezonde en duurzame leefomgeving.
In dit programma zijn de middelen opgenomen voor het uitvoeren van taken op het gebied van volksgezondheid, milieu, klimaatadaptatie, energietransitie, circulaire economie, biodiversiteit en dierenwelzijn.
De Sustainable Development Goals (SDG's) zijn 17 doelen "om van de wereld een betere plek te maken in 2030". De gemeenteraad heeft op 14 juli 2020 motie M20-028 aangenomen. De uitvoering van deze motie wordt voortvarend opgepakt. We richten de monitoring op duurzaamheid door in onze P&C cyclus aan te sluiten bij de volgende vier SDG's:

1. Betaalbare en duurzame energie
2. Verantwoorde consumptie en productie (circulaire economie)
3. Klimaatactie (CO2 uitstoot, klimaatadaptatie en bodemdaling)
4. Leven op land (biodiversiteit)

Het instrumentarium van de Sustainable Development Goals biedt echter onvoldoende mogelijkheden om de monitoring goed uit te kunnen voeren. We hebben daarom een eigen CO2 monitor (o.b.v. de klimaatmonitor van Rijkswaterstaat) opgezet. Ook monitoren we de komende jaren zelf de opwek van hernieuwbare energie. Vanuit het Rijk worden bovendien diverse monitoringsinstrumenten ontwikkeld m.b.t. biodiversiteit, circulaire economie en klimaatadaptatie.

Vanaf 2022 nemen we deze informatie (zodra beschikbaar) regulier op in de P&C cyclus.

1.1 Behoefte aan maatwerk/eenduidige groepen bestaan niet meer

AMBITIE

Iedereen kan en mag meedoen. Iedereen krijgt de ondersteuning die hij of zij nodig heeft.
Daarbij zetten wij nog meer in op verbinding. We versterken de preventie en vroegsignalering en hebben daarbij oog voor kwetsbaarheid. Tevens willen wij bijdragen aan het welzijn en de gezondheid van onze inwoners.

ER DOEL

Meer fysiek en mentaal gezonde inwoners

- **SMART DOEL**
  1. In 2022 is de score op de 4 indicatoren van gezonde leefstijl met 5% verbeterd t.o.v. 2016
  2. In 2022 is de score op de 5 indicatoren van psychische gezondheid met 1% punt verbeterd t.o.v. 2016

- **INDICATOR**
  1. Score op 4 indicatoren van gezonde leefstijl
  Bron: GGD Gezondheidsmonitor, Leefstijl
  0-meting 2016: Beweegt voldoende 19 jaar en ouder: 61%
  Roken 19-64 jaar: 20%
  Overgewicht 19-64 jaar: 50%
  Overmatig drinken 19-64 jaar: 7%

  2. Score op de 5 indicatoren van psychische gezondheid
  Bron: GGD Gezondheidsmonitor, Gezondheid
  0-meting 2016: Ervaart veel stress 19-64 jaar: 17%
  Hoog risico op angststoornis/ depressie 19-64 jaar: 8%
  Hoog risico op angststoornis/ depressie 65+: 5%
  Aan suïcide gedacht 19-64 jaar: 7%
  Aan suïcide gedacht 65+: 4%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-7-A11 Uitvoeren van de nota gezondheid waar genoemde doelen onderdeel van zijn

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING
De gemeenteraad heeft op 4 februari 2020 ingestemd met de nota Gezondheid. Hierop is een uitvoeringsprogramma vastgesteld.

In het vierde kwartaal van 2020 is een start gemaakt met het voorbereiden van de acties uit het uitvoeringsprogramma.

4.1 Bodemdaling, waterveiligheid en adaptatie

AMBITIE

Krimpenerwaard moet klimaatbestendig worden en wil een bijdrage leveren aan de mondiale opgave.
Wij leggen daarbij de nadruk op het tegengaan van bodemdaling, beperken van wateroverlast en hittestress.

ER DOEL

Minder bodemdaling

- **SMART DOEL**
  In 2022 is 400 hectare buitengebied voorzien van maatregelen tegen bodemdaling. Daarnaast is er een vastgesteld, gemeente dekkend, plan voor tegengaan van bodemdaling in het buitengebied van Krimpenerwaard

- **INDICATOR**
  Aantal hectares buitengebied waar bodemdalingremmende maatregelen zijn getroffen
  Bron: Eigen data
  0-meting 2019: 0 hectare met bodemdalingremmende maatregelen en geen gemeente dekkend plan tegengaan bodemdaling buitengebied Krimpenerwaard

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-7-A41 1. Uitvoeren gebiedsprocessen om bodemdaling tegen te gaan in het buitengebied 2. Uitvoeren proeftuin adaptieve landbouw

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

€ 100.000 incidenteel

Aanpassing (collegeprogramma)

AFWIJKINGEN

Er is aangesloten bij de landelijke ontwikkeling Klimaatakkoorden Veenweiden. Hierdoor is de planning aangepast en wordt het proces anders vormgegeven.

De gebiedsprocessen worden nu in 2021 uitgevoerd. Het voordeel hiervan is dat er extra middelen beschikbaar komen voor maatregelen die in samenwerking met en/of ondersteuning door provincie en hoogheemraadschap worden opgepakt.

Er is een bedrag van € 100.000 via de slotwijzigingen overgeheveld naar 2021.

ER DOEL

Beter klimaat adaptieve kernen

- **SMART DOEL**
  Nieuwe ontwikkelingen en reconstructies in openbare ruimte worden 100% klimaat adaptief ingevuld. Het gaat over nog niet opgestarte projecten

- **INDICATOR**
  Percentage reconstructies en nieuwe ontwikkelingen (na vaststelling beleid) waar klimaat adaptieve inrichting expliciet onderdeel van uitmaakt
  Bron: Eigen data
  0-meting 2018: 0%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-7-A41 Stimuleringsregelingen Steenbreek en groene daken

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

€ 50.000 incidenteel
€ 50.000 structureel

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Vanwege corona zijn alle acties die voor 2020 waren voorbereid niet in uitvoering gebracht.

5.1 Energietransitie

AMBITIE

Wij willen een bijdrage leveren aan de energietransitie en streven de volgende doelen na. - In 2021 is de CO2-uitstoot van de samenleving van Krimpenerwaard met tenminste 5% afgenomen ten opzichte van 2015, met het doel daarna de versnelling op gang te brengen; - Wij gaan voor 50% lagere CO2 uitstoot in 2030 voor de gemeentelijke organisatie en laten onderzoeken hoe dit het best kan worden gerealiseerd; - In 2021 is de hoeveelheid duurzaam opgewekte energie in de gemeente Krimpenerwaard toegenomen met tenminste 0,02 PetaJoule. Op basis van de huidige technieken betekent dit ongeveer 1875 huishoudens (dit is ongeveer 8% van de huishoudens), waarvoor een zonneveld nodig is van 5 hectare. We willen hierbij waar mogelijk gebruik maken van de nieuwste technieken, met zo min mogelijk aantasting van het landelijk karakter van Krimpenerwaard; - Wij staan geen gasboringen binnen Krimpenerwaard toe.

Minder CO2 uitstoot

- **SMART DOEL**
  In 2022 is de CO2-uitstoot van de samenleving van Krimpenerwaard met tenminste 15% afgenomen ten opzichte van 2015

- **INDICATOR**
  CO2 uitstoot in Krimpenerwaard
  Bron: Klimaatmonitor
  0-meting 2015 : 553.008 ton/jaar

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-7-A51 Uitvoeren programmaplan met daarin onder andere: 1. Intensivering duurzaam¬heid ODMH 2. Duurzaamheidsambassa-deur 3. Lobby duurzame energie 4. Verduurzamen gemeen-telijk vastgoed 5. Duurzaamheidslening 6. Energie- en CO2

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

€ 40.000 incidenteel,
€ 96.000 structureel

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

1. Er wordt nauw samengewerkt met ODMH. Zij werken aan (het verbeteren van) de monitoring op de verschillende duurzaamheidsthema's.

2. We werken samen met partij die op maat advies aan onze inwoners gaat geven

3. We werken de ambities t.a.v. duurzame/hernieuwbare energie uit in een Regionale Energiestrategie en lokaal beleid.

4. We werken aan de business case gemeentekantoren en gemeentewerven.

5. Duurzaamheids-lening is nagenoeg gereed voor besluitvorming .

6. Zie indicator. In verschillende sectoren worden grote stappen gezet, deze worden echter teniet gedaan door groeiende uitstoot in het verkeer en in bepaalde sectoren (SBI E). Dit wordt nader onderzocht.

Minder CO2 uitstoot.

- **SMART DOEL**
  In 2022 is de CO2-uitstoot voor gemeentekantoren, gemeentewerven, sporthallen 20% lager dan in 2018. Dit hebben we gerealiseerd of in besluit-vorming vastgelegd

- **INDICATOR**
  Percentage CO2 uitstoot van gemeentekantoren, gemeentewerven en sporthallen

Bron: Onderzoek duurzaam gebouw
0-meting 2018 : 100%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-7-A51 Afronden businesscase verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING
Vanwege de coronacrisis is de planning aangepast op basis van prioritering.

Mogelijke langdurige gevolgen worden meegenomen in de afronding van de businesscase voor kantoren.

De businesscase voor gemeentewerven wordt in 2021 opgeleverd. Bij de sporthallen is de doelstelling gerealiseerd.

Meer duurzame energie

- **SMART DOEL**
  In 2022 is de hoeveelheid duurzaam opgewekte energie in de gemeente Krimpenerwaard toegenomen met tenminste 0,02 PetaJoule t.o.v. 2018.

- **INDICATOR**
  Toegenomen hoeveelheid duurzaam opgewekte energie
  Bron: Klimaatmonitor
  0-meting 2018: Klimaatmonitor nog niet beschikbaar

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-7-A51 Opstellen beleidsnota opwekken duurzame energie

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

€ 35.000 incidenteel
€ 16.000 structureel

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Er is een bijdrage geleverd aan de RES in diverse werkgroepen.

Parallel aan het vaststellen van de RES wordt dit vertaald naar lokaal beleid.

De monitoring van zonnepanelen is gestart, in 2020 is 7,2% van alle daken voorzien van zonnepanelen.
Hiermee wordt 9,6 GWh meer opgewekt dan in 2018 (0,034 PetaJoule). Hiermee is de oorspronkelijke doelstelling van het college gehaald. Gezien de ontwikkeling van de Regionale Energiestrategie blijven we ons inzetten voor “zon op dak” en moet de doelstelling omhoog worden bijgesteld

Meer duurzame energie.

- **SMART DOEL**
  In 2050 is Krimpenerwaard aardgas vrij

- **INDICATOR**
  Woningen in Krimpenerwaard aardgasvrij
  Bron: Transitievisie Warmte
  0-meting 2019: 0% woningen aardgasvrij en geen Transitievisie Warmte

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-7-A51 1. Transitie warmte 2. Uitvoeringsplannen en onderzoeken warmte 3. Opschalen wijkaanpak 4. Illustraties duurzaamheidsopgave

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

€ 91.000 structureel

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

In 2020 is een eigen onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden voor collectieve warmtevoorzieningen.
Op basis hiervan wordt de Transitievisie Warmte opgesteld. Het Duurzaam Bouwloket is gecontracteerd voor invulling van het energieloket voor de gemeente.
Dit loket speelt een steeds belangrijker rol in de communicatie en voorlichting naar inwoners.

5.2 Circulaire economie

AMBITIE

Wij hebben als doel dat afval van de één, grondstof voor de ander wordt. In 2021 is de afvalscheiding van het huishoudelijk afval in de gemeente Krimpenerwaard minimaal 80%

ER DOEL

Meer afvalscheiding

- **SMART DOEL**
  In 2022 is de afvalscheiding van huishoudens 80%

- **INDICATOR**
  Percentage afvalscheiding van totaal huishoudelijk afval
  Bron: Factsheet Cyclus
  0-meting 2018: 75%

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-7-A52 1. Onderzoek naar locatie milieustraat (maken ontwerp en uitvoering) 2. Uitbreiden van variobins naar sporthallen en gemeentewerven

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

1. Er is een oriëntatie uitgevoerd voor de nieuwe milieustraat.

2. Afvalscheiding is gerealiseerd op werven. De voorzieningen voor gescheiden inzameling in sporthallen zijn besteld (worden in Q1 2021 uitgeleverd).

ER DOEL

Meer hergebruik grondstoffen door ketenvorming

- **SMART DOEL**
  In 2022 hebben we minimaal 8 bedrijven die samenwerken waarbij het afval van de één wordt ingenomen als grondstof voor de ander

- **INDICATOR**
  Aantal publiek - private convenanten Symbiose Circulaire Economie
  Bron: Eigen data
  0-meting: 2018: 0

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-7-A52 -

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Geen inspanningen in 2020. Wij sluiten aan bij een traject van ODMH voor onderzoek en verkenning naar mogelijkheden voor samenwerking door bedrijven op bedrijventerreinen.

15. Biodiversiteit en dierenwelzijn

AMBITIE

Wij willen een bijdrage leveren aan het behoud, of zelfs verbeteren van de biodiversiteit in Krimpenerwaard. We zoeken hierbij de samenwerking met diverse partijen, zoals de agrariërs en de natuurbeheerders in Krimpenerwaard. Wij maken ons sterk om het welzijn van de dieren in Krimpenerwaard te bevorderen en actualiseren hiertoe de dierenwelzijnsnota.

ER DOEL

Meer biodiversiteit

- **SMART DOEL**
  Verhogen biodiversiteit binnen Krimpenerwaard door aanpassen maairegime

- **INDICATOR**
  Meer verschillende soorten (dieren en planten) waarnemen
  Bron: Meetmethode nog uitwerken
  0-meting: Nader te bepalen

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-7-A15 Bij inrichten en onderhoud openbare ruimte rekening houden met biodiversiteit

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Bij de inrichting van openbaar groen is rekening gehouden met de biodiversiteit (o.a. vaste planten, natuurvriendelijke oevers). Ook het beheer is aangepast (o.a. gefaseerd knotten, bladafval laten liggen).

ER DOEL

Meer aandacht voor dierenwelzijn

- **SMART DOEL**
  -

- **INDICATOR**
  Meer aandacht voor dierenwelzijn
  Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting
  0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-7-A15 Uitvoeren actiepunten nota dierenwelzijn

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

€ 5.000 structureel

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Voorgenomen inspanningen zijn gerealiseerd.

Relatie met verbonden partijen

Deelname in de volgende verbonden partij(en) draagt bij aan het uitvoeren van activiteiten en realiseren van de doelstellingen binnen dit programma. Voor verdere toelichting over de verbonden partijen verwijzen we u naar paragraaf F. Verbonden Partijen en bijlage 1.

.

Verbonden Partijen
- Cyclus NV
- Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH)
- Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG)
- Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW)

Financieel overzicht

In onderstaand overzicht zijn de totale financiën van dit programma weergegeven. De hiervoor gepresenteerde beleidsspeerpunten zijn hier onderdeel van.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.1 Volksgezondheid	**-2.271**	**-2.682**	**-2.656**	**-2.493**	**163**
7.2 Riolering	**-5.427**	**-4.911**	**-4.909**	**-4.885**	**25**
7.3 Afval	**-5.570**	**-5.937**	**-5.637**	**-5.871**	**-234**
7.4 Milieubeheer	**-2.731**	**-2.665**	**-2.607**	**-2.391**	**216**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**-1.353**	**-1.372**	**-1.484**	**-1.622**	**-138**
Totaal Lasten	**-17.353**	**-17.567**	**-17.294**	**-17.261**	**33**
Baten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.1 Volksgezondheid	**53**	**264**	**264**	**55**	**-208**
7.2 Riolering	**6.707**	**5.879**	**5.879**	**5.918**	**39**
7.3 Afval	**5.513**	**7.012**	**6.712**	**6.752**	**40**
7.4 Milieubeheer	**0**	**10**	**10**	**0**	**-10**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**1.023**	**988**	**949**	**1.154**	**205**
Totaal Baten	**13.295**	**14.153**	**13.814**	**13.879**	**65**
Saldo van baten en lasten	**-4.058**	**-3.414**	**-3.480**	**-3.382**	**98**
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	**-266**	**-250**	**-250**	**-307**	**-57**
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	**569**	**583**	**567**	**479**	**-88**
Mutaties reserves	**303**	**333**	**317**	**172**	**-145**
Geraamd resultaat	**-3.755**	**-3.081**	**-3.163**	**-3.210**	**-47**

Toelichting - 7.10 Volksgezondheid

De begroting is bijgesteld vanwege lagere kosten door een beroep op het BTW compensatiefonds voor taken waarvan is vastgesteld dat deze voor compensatie in aanmerking komen.

De werkelijke verhuuropbrengsten van MFA Ons Gebouw zijn op de juiste taakvelden verantwoord, maar de begroting van € 168.000 stond in 2020 nog volledig op het taakveld volksgezondheid. Het gaat hier om een budget neutrale mutatie en heeft geen gevolgen voor het resultaat. Vanaf 2021 is de begroting structureel juist verwerkt

Toelichting - 7.30 Afval

De effecten van corona op afvalbeheer, meer aanbod van restafval, GFT en grof afval, zijn voor geheel 2020 vastgesteld op € 114.000. De nog te verwachten compensatie vanuit het Rijk, ter dekking van de extra kosten voor afvalinzameling, mag niet in de jaarrekening worden meegenomen.

Daarnaast hebben er met Cyclus verrekeningen plaatsgevonden over voorgaande boekjaren, o.a. voor vermarktingskosten Plastic, Metaal en Drankenkartons (PMD)

Toelichting - 7.40 Milieubeheer

Als gevolg van corona is er in 2020 aanzienlijk minder uitgegeven op advies en onderzoekskosten en overige goederen en diensten. Dit geeft een voordeel van € 115.000. Daarnaast zijn de stimuleringsregelingen Steenbreek en Groene Daken niet ingevoerd. Dit geeft een voordeel van € 100.000.

Toelichting - 7.50 Begraafplaatsen en crematoria

In 2020 was er een toename van ca. 11% van het aantal begrafenissen. Er waren aanpassingen nodig in verband met coronamaatregelen en er is extra personeel ingehuurd vanwege uitval van eigen personeel.

De inkomsten uit graf- en begrafenisrechten zijn in 2020 met 16% toegenomen. Er waren meer begrafenissen en nabestaanden hebben, meer dan voorgaande jaren, gekozen voor de aankoop van een particulier graf en bijzettingen in particuliere graven. Hiermee werden ook grafrechten verlengd en hebben rechthebbenden meer onderhoudskosten betaald.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves programma 7

Het nadelige saldo wordt veroorzaakt door een hogere storting in de reserve. Het betreft de storting van de meeropbrengst afkoop graven. Dit is toegelicht aan de batenkant. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat.
Er is minder geld onttrokken aan de reserves voor de uitvoering van de gezondheidsnota en de aanpassing gesloten hekwerk begraafplaats. Hier staan lagere lasten tegenover. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het resultaat.

Kredieten (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I.0033 Riolering IJsseldijk-Noord	Ouderkerk	Nee	Onderzoek met belanghebbenden loopt nog. De komende maanden moet duidelijk worden of de uitvoeringskosten binnen het krediet passen of dat er extra krediet moet worden aangevraagd.	1.804	249	1.555
I.0095 Herinrichting begraafplaats	Stolwijk	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	1.107	949	158
I.0098 Onderh persleiding en randvoorziening	-	Ja	Uitgevoerd conform planning en binnen het budget. Er zijn in totaal 263 minigemalen en 2 tussengemalen gerenoveerd.	1.415	1.393	22
I.0157 Vervangen persriool Ambachtstraat	Bergambacht	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	162	148	13
I.0166 Nieuwe wetering	Bergambacht	Nee	Definitieve afronding in 2021.	-80	-516	436
I.0169 Centrum Oost	Bergambacht	Ja	Dit project is afgerond. Het saldo is te wijten aan de riolering Bloemengaarde die in 2019 met andere middelen is afgerond.	1.143	950	193
I.0407 Revitaliseren winkelcentrum noord	Schoonhoven	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	303	3	300
I.0408 Infrastructuur moskee	Schoonhoven	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	130	49	81
I.0415 Renovatie oude gesloten BP	Krimpen a/d Lek	Nee	Voorbereiding en uitvoering voor dit project staat tijdelijk stil. Wordt vervolgd in 2021	100	0	100
I.0445 Onderhoud drukriolering/gemalen	Schoonhoven	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	400	58	342
I.0455 Vervangen riolering Kadijkselaan	Bergambacht	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	1.205	191	1.014
I.0457 Riolering Opperduit 5-11	Lekkerkerk	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	150	101	49
I.0459 Voorbereidingskosten proj riolering	-	Nee	De betreffende projecten bevinden zich nog in de voorbereidings- of uitvoeringsfase.	600	136	464
I.0474 Middelgroot onderhoud riolering	-	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	2.334	590	1.743
I.0487 Gedragsbeinvloeding verkeer	-	Nee	De kosten van het pilot project wering vrachtwagenverkeer IJsseldijk (2020) zijn ten laste van dit budget gekomen.	101	38	63
			De kosten zijn via Midden Holland (post gedragsbeïnvloeding)gedeclareerd.	-101	-5	-96
			De verwachting is dat 70% van de kosten terugvloeien naar de gemeente.			
I.0496 Ophogen en herinrichten BP Krimpen	Krimpen a/d Lek	Ja	Project is afgerond conform planning en een relatief lage overschrijding op het budget	180	197	-17
I.0497 Harmonis/levering papier/karton cont.	-	Nee	Wordt in 2021 uitgevoerd.	600	0	600
I.0511 Project ondergrondse containers	-	Nee	Afronding vindt plaats in het eerste kwartaal 2021.	347	272	75
I.0531 IJsseldijk Noord riolering	Ouderkerk	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	258	205	53
I.0596 Heemraadsweg eo	Ouderkerk	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget.	1.587	111	1.476
(projectenboek 2)						
I.0606 Hekwerk begraafplaats	Ouderkerk	Nee	Planning uitvoering 2021.	50	0	50
I.0611 Aanschaffen kraan tbv abs	Bergambacht	Nee	Aanschaf en afronding in het eerste kwartaal 2021	40	0	40
I.0613 Persleiding Julianastraat	Haastrecht	Ja	Werkzaamheden betrof een calamiteit en is direct uitgevoerd en afgewikkeld.	150	112	38
I.0615 Minicontainers	-	Ja	Uitgevoerd conform planning en binnen budget. Gebruikte containers overgenomen van Cyclus tegen boekwaarde i.p.v nieuw waarde. Vandaar een aanzienlijke onderschrijding op het budget.	300	113	188

I0359D Beheerpakket gemalen	-	Nee	Implementatie van de digitale omgeving loopt en het project wordt in 2021 afgerond.	200	197	3

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Dit programma richt zich op ontwikkeling en behoud van een kwalitatief hoogwaardige woon-, werken leefomgeving. In dit programma zijn middelen opgenomen voor advisering op het gebied van wonen en de kwaliteit van de leefomgeving, het voeren van projecten en grondexploitaties, het faciliteren van ontwikkelingen van inwoners en ondernemers en het begeleiden van bestemmingsplannen en afgeven van en toetsen op omgevingsvergunningen. Door de introductie van Omgevingswet veranderen veel van de bestaande instrumenten en werkwijzen.

2.1 Huishoudensverdunning

AMBITIE

ER DOEL

Vitale(re) kernen met een passend woningaanbod dat bijdraagt aan een gelijkblijvend inwoneraantal

- **SMART DOEL**
  Tot 2022 worden per jaar 200 extra (duurzame en toekomstbestendige) woningen gebouwd

- **INDICATOR**
  Toename aantal duurzame en toekomstbestendige woningen o.b.v. de basisadministratie gebouwen
  Bron: Aantal verblijfsobjecten met bouwjaar in gebruik t niet in gebruik in BAG
  0-meting: In 2015 tot 2018 zijn er jaarlijks 226 verblijfsobjecten geregistreerd op deze bouwjaren, waarvan gemiddeld 221 in gebruik zijn genomen.
  Het aantal nieuwbouwwoningen in deze periode volgens het CBS kwam op 224 woningen, per saldo nam de voorraad, inclusief sloop, gemiddeld met 130 woningen per jaar toe

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-8-A21 Het faciliteren van woningbouwprojecten voor de realisatie van gemiddeld 200 woningen per jaar.
Opstellen Strategie kaderstelling en ontwikkeling nieuwe woon- werkgebieden voor de (middel)lange termijn.

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN

€ 50.000 incidenteel

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

1. In 2020 zijn ondermeer de projecten Bergambacht Oost en Kerkweg 5 - 91 afgerond. Circa 35 projecten zijn in voorbereiding of uitvoering.
   Het aantal nieuw gerealiseerde woningen in 2020 was 87, door sloop van een aantal woningen zijn er netto maar 11 woningen toegevoegd. (voorlopige cijfers). In de periode tussen 2018 en 2020 zijn er gemiddeld 181 woningen per jaar opgeleverd. In deze periode zijn netto gemiddeld 125 woningen per jaar aan de woningvoorraad toegevoegd. Binnen de projecten is er sprake van een grotere productie in 2021 (ca 280 woningen).
2. In 2020 zijn de voorbereidingen gestart voor het opstellen van een kaderstelling prioritering nieuwe woningbouwinitiatieven. Het instrument bouwt voort op de Omgevingsvisie Krimpenerwaard en sluit nauw aan bij de procesverbeteringen op het gebied van de intake voor nieuwe initiatieven. Regionaal is de behoefte voor nieuwe bedrijventerreinen in beeld gebracht.

7. Verandering ruimtelijk domein

AMBITIE

ER DOEL

Meer ruimte voor maatwerk en economische en maatschappelijke initiatieven van inwoners, bedrijven en instellingen in het ruimtelijk domein

- **SMART DOEL**
  In 2021 is de Omgevingswet geïmplementeerd conform het VNG verandertype onderscheidend en waar mogelijk vernieuwend

- **INDICATOR**
  Implementatie omgevingswet per 2021
  Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting
  0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-8-A7 Uitvoeren Programmaplan Verandering Ruimtelijk Domein met o.a. projecten op het gebied van Omgevingsdenken, Digitale Stelsel Omgevingswet, Omgevingsvisie en het Uitvoeringsplan

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

Gemeente Krimpenerwaard ligt op koers met de implementatie van de Omgevingswet, die in werking treedt op 1 januari 2022.

De Omgevingsvisie is in december vrijgegeven voor zienswijzen, is de intaketafel operationeel en de omgevingstafel van start gegaan. Verder heeft bestemmingsplan met verruimde reikwijdte Schoonhoven (pilot Schoonhoven) ter inzage gelegen en is de nieuwe plansoftware geïmplementeerd.

ER DOEL

Sneller, pro-actiever en meer integraal besluiten over ruimtelijke initiatieven

- **SMART DOEL**
  In 2022 hebben we in 75% van de (beleids)-ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving bedrijven, inwoners en organisaties actief betrokken

- **INDICATOR**
  Percentage in de raad vastgestelde beleidsontwikkelingen in de fysieke leefomgeving waarbij inwoners, bedrijven en organisaties actief betrokken zijn
  Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting
  0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-8-A7 Uitvoeren Programmaplan Verandering Ruimtelijk Domein met o.a. Publiekscampagne en bijeenkomsten voor inwoners/medewerkers/ stakeholders over de omgevingsvisie

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING

De Omgevingsvisie is met de raad besproken in een beeldvormende bijeenkomst. Voor inwoners en stakeholders zijn informatiebijeenkomsten georganiseerd. De Omgevingsvisie is in december gepubliceerd voor zienswijzen.

De publiekscampagne bij de Omgevingswet is vanwege het uitstel van de inwerkingtreding naar 1 januari 2022 uitgesteld.

8.2 Interactie stad en land

AMBITIE

Wij zoeken zelfbewust meer de verbinding met de steden en gaan op zoek naar kansen en win-win situaties voor stad en land, onder meer op het gebied van mobiliteit, levering van energie, gekwalificeerd personeel, wonen, recreatie en natuurbeleving

ER DOEL

Beter etaleren van de kwaliteiten van de Krimpenerwaard om de aantrekkelijkheid als regionale samenwerkingspartner te vergroten

- **SMART DOEL**
  In 2022 is de samenwerking met Midden-Holland, Metropoolregio Rotterdam-Den Haag, Grenzeloos samenwerken Alblasserwaard en de verbinding M-H/MRDH op gebied van duurzaamheid, recreatie en toerisme, mobiliteit en wonen versterkt

- **INDICATOR**
  Bron: Beleidsinhoudelijke toelichting
  0-meting: Geen - Kwalitatieve doelstelling

RESULTATEN & INSPANNINGEN

R20-8-A82 Opstellen Omgevingsagenda samen met de provincie Zuid-Holland

Inspanningen (toelichting)

KOSTEN
Geen additionele kosten

Aanpassing (collegeprogramma)

VERANTWOORDING
De provincie heeft in 2020 prioriteit gegeven aan het opstellen van haar omgevingsvisie en verordening. De omgevingsagenda Krimpenerwaard is een vervolgstap op dit beleid. Begin 2021 zijn we opnieuw het gesprek gestart om zo gezamenlijk een goed (lobby) document op te stellen, onzeker is nog of de provincie hier voorrang aan geeft in 2021.

Relatie met verbonden partijen

Verbonden Partijen
- Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**-2.091**	**-1.078**	**-2.476**	**-1.662**	**814**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	**-2.942**	**-9.569**	**-10.388**	**-7.507**	**2.882**
8.3 Wonen en bouwen	**-3.445**	**-3.879**	**-3.922**	**-3.250**	**672**
Totaal Lasten	**-8.479**	**-14.526**	**-16.787**	**-12.419**	**4.368**
Baten					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**267**	**197**	**370**	**851**	**481**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	**3.392**	**9.617**	**11.171**	**9.409**	**-1.762**
8.3 Wonen en bouwen	**3.539**	**3.103**	**3.098**	**2.805**	**-293**
Totaal Baten	**7.198**	**12.917**	**14.639**	**13.065**	**-1.574**
Saldo van baten en lasten	**-1.281**	**-1.609**	**-2.148**	**646**	**2.794**
Stortingen					
0.10 Mutaties reserves	**-1.387**	**-525**	**-920**	**-1.964**	**-1.045**
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	**1.362**	**552**	**1.460**	**879**	**-581**
Mutaties reserves	**-26**	**27**	**540**	**-1.086**	**-1.626**
Geraamd resultaat	**-1.306**	**-1.582**	**-1.608**	**-440**	**1.168**

Toelichting - 8.10 Ruimtelijke Ordening

Er is sprake van een positief saldo doordat een deel van de kosten via investeringen (onder andere de beroepsfase natuurgebieden) later komen dan gepland, voordeel € 550.000. De kosten voor inhuur voor het programma Verandering Ruimtelijk Domein zijn door de vertraging van de Omgevingswet lager dan verwacht, voordeel € 270.000. Beide projecten lopen door in 2021 en zijn niet van invloed op het saldo van de jaarrekening 2020.

Op de baten is er een voordeel ontstaan door een incidentele verkoop van grond van € 460.000.

Toelichting - 8.20 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)

Voor een toelichting wordt verwezen naar de paragraaf G. Grondbeleid.

Toelichting - 8.30 Wonen en bouwen

Op de post bouwen en wonen is er sprake van een voordelig saldo doordat er minder woningen onder hoogspanningsverbindingen zijn aangekocht dan in de begroting gepland was. Hierdoor waren de uitgaven voor het beheer van de eerder aangekochte woningen ook lager ad € 620.000. Hiertegenover staan lagere baten vanuit het Rijk voor het aankopen van woningen onder hoogspanningsleidingen, nadeel 635.000. Tot slot zijn er hogere opbrengsten uit leges, voordeel € 345.000.

Toelichting - Storting/Onttrekking reserves Programma 8

Het saldo een lagere onttrekking aan de reserves voor de projecten Centrumontwikkeling Stolwijk, Verandering Ruimtelijk Domein, plan Natuurgebied Veenweide en tot slot de resultaten uit de grondexploitaties. Per saldo heeft dit geen gevolgen voor het rekeningresultaat.

Kredieten (x € 1.000)

Projectnaam	Kern(en)	Afsluiten Ja/Nee	Toelichting jaarrekening	Begroot	Realisatie	Saldi
I.0103 Exploitatieovereenkomst Bos & Water	Haastrecht	Ja	Het project is afgerond.	80	32	48
I.0104 Ontwikkeling Bovenkerkseweg	Stolwijk	Nee	Restant budget in 2021 nodig voor voorbereidingskosten gebiedsontwikkeling Hoflaan Stolwijk.	295	234	61
I.0105 Ontwikkeling Galgoord & Kleine Betuwe	Haastrecht	Nee	Afronding verkenning met marktpartijen definitief in 2021.	236	240	-4
I.0122 Startersleningen	-	Nee	Startersleningen blijven open in verband met lopende leningen en terugkomen van aflossingen en rente.	7.428	5.011	2.417
I.0386 Verplaatsen kazerne/gem. werf Stw	Stolwijk	Nee	Project loopt door in 2021.	50	40	10
I.0440 Opstellen beleid horeca buitengebied	-	Ja	Beleidsregel horeca buitengebied op 15 december 2020 door raad vastgesteld.	25	18	7
I.0464 Verkoop HSV woningen	-	Nee	Uitvoering verloopt conform bestek, planning en budget. Het budget komt ten laste van Rijksmiddelen. In 2020 is een woning aangekocht.	0	-15	15
I.0483 Opst. aanpak bedrijfsterr.Schoonh-Nrd	Schoonhoven	Nee	Verkenning met marktpartijen krijgt vervolg in 2021.	140	112	28
I.0484 SC AZS terrein Schoonhoven	Schoonhoven	Nee	Dit betreft een lopende anterieure overeenkomst.	0	-62	62
I.0574 Uitv.ruimtelijke ontwikk.Gouderak	Gouderak	Nee	Project loopt door in 2021	100	69	31
I.0578 Strategische grondaankopen	-	Nee	Project loopt door in 2021. Zie paragraaf G. Grondbeleid voor uitgebreide toelichting.	7.532	2.973	4.559
I.0612 Verplaatsing bibliotheek BAB	Bergambacht	Nee	Project loopt door in 2021 voor afrondende werkzaamheden.	125	83	42

RECAPITULATIE VAN BATEN EN LASTEN

Tabel baten en lasten (x 1.000)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Lasten					
Bestuur en ondersteuning	**-23.174**	**-24.442**	**-27.537**	**-26.845**	**692**
Veiligheid	**-4.941**	**-4.885**	**-5.357**	**-5.001**	**356**
Verkeer vervoer en waterstaat	**-10.203**	**-10.203**	**-10.126**	**-10.394**	**-268**
Economie	**-2.159**	**-1.873**	**-1.927**	**-1.902**	**24**
Onderwijs	**-5.871**	**-6.532**	**-7.240**	**-6.399**	**841**
Sport cultuur en recreatie	**-11.438**	**-10.956**	**-12.178**	**-10.800**	**1.378**
Sociaal domein	**-49.338**	**-48.060**	**-63.085**	**-58.632**	**4.454**
Volksgezondheid en milieu	**-17.353**	**-17.567**	**-17.294**	**-17.261**	**33**
volkshuisvesting RO & sted. vernieuwing	**-8.479**	**-14.526**	**-16.787**	**-12.419**	**4.368**
Totaal Lasten	**-132.954**	**-139.044**	**-161.530**	**-149.652**	**11.878**
Baten					
Bestuur en ondersteuning	**92.178**	**92.153**	**120.556**	**121.484**	**928**
Veiligheid	**625**	**324**	**324**	**145**	**-179**
Verkeer vervoer en waterstaat	**804**	**513**	**618**	**780**	**162**
Economie	**669**	**741**	**1.011**	**979**	**-32**
Onderwijs	**741**	**1.178**	**1.371**	**988**	**-384**
Sport cultuur en recreatie	**1.956**	**1.725**	**2.584**	**2.670**	**85**
Sociaal domein	**11.553**	**11.080**	**21.807**	**16.799**	**-5.008**
Volksgezondheid en milieu	**13.295**	**14.153**	**13.814**	**13.879**	**65**
volkshuisvesting RO & sted. vernieuwing	**7.198**	**12.917**	**14.639**	**13.065**	**-1.574**
Totaal Baten	**129.019**	**134.783**	**176.724**	**170.788**	**-5.936**
Saldo van baten en lasten	**-3.935**	**-4.261**	**15.194**	**21.135**	**5.941**
Stortingen					
Bestuur en ondersteuning	**-7.345**	**-720**	**-30.434**	**-29.475**	**958**
Veiligheid	**-113**	**0**	**0**	**0**	**0**
Verkeer vervoer en waterstaat	**-160**	**0**	**0**	**0**	**0**
Economie	**-300**	**-306**	**-306**	**-306**	**0**
Sport cultuur en recreatie	**-1.182**	**-781**	**-1.409**	**-1.409**	**0**
Sociaal domein	**-100**	**0**	**-142**	**-142**	**0**
Volksgezondheid en milieu	**-266**	**-250**	**-250**	**-307**	**-57**
volkshuisvesting RO & sted. vernieuwing	**-1.387**	**-525**	**-920**	**-1.964**	**-1.045**
Totaal Stortingen	**-10.853**	**-2.582**	**-33.461**	**-33.604**	**-143**
Onttrekkingen					
Bestuur en ondersteuning	**8.255**	**1.768**	**10.960**	**6.268**	**-4.692**
Veiligheid	**13**	**80**	**376**	**193**	**-182**
Verkeer vervoer en waterstaat	**297**	**461**	**257**	**257**	**0**
Economie	**1.384**	**851**	**640**	**640**	**0**
Onderwijs	**259**	**209**	**613**	**530**	**-83**
Sport cultuur en recreatie	**1.912**	**1.670**	**2.745**	**1.942**	**-804**
Sociaal domein	**701**	**668**	**649**	**739**	**90**
Volksgezondheid en milieu	**569**	**583**	**567**	**479**	**-88**
volkshuisvesting RO & sted. vernieuwing	**1.362**	**552**	**1.460**	**879**	**-581**
Totaal Onttrekkingen	**14.753**	**6.842**	**18.267**	**11.926**	**-6.341**
Mutaties reserves	**3.900**	**4.261**	**-15.194**	**-21.678**	**-6.484**
Geraamd resultaat	**-36**	**0**	**0**	**-542**	**-542**

INDICATOREN

BBV indicatoren

Taakveld	Naam indicator - eenheid (conform Regeling beleidsindicatoren gemeenten)	Krimpenerwaard	Nederland
1. Veiligheid	Diefstallen uit woning - Aantal per 1.000 inwoners	1,2	2,3
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven - Aantal per 1.000 inwoners	2,3	4,8
1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) - Aantal per 1.000 inwoners	3,4	5,9
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt - Aantal per 10.000 jongeren	61	132
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen - Aantal per 1.000 inwoners	0,7	2,3
3. Economie	Functiemenging - %	46,90%	53,20%
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven) - Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 65 jaar	155,3	151,6
4. Onderwijs	Absoluut verzuim - Aantal per 1.000 leerlingen	0	2,4
4. Onderwijs	Relatief verzuim - Aantal per 1.000 leerlingen	32	26
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) - % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,30%	2,00%
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters - %	51,60%	48,70%
6. Sociaal Domein	Werkloze jongeren - % 16 t/m 22 jarigen	1%	2%
6. Sociaal Domein	Kinderen in uitkeringsgezin - % kinderen tot 18 jaar	4%	6%
6. Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen - Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	137	202
6. Sociaal Domein	Banen - Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	598,6	792,1
6. Sociaal Domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo - Aantal per 10.000 inwoners	550	640
6. Sociaal Domein	Jongeren met een delict voor de rechter - % 12 t/m 21 jarigen	0%	1%
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdhulp - % van alle jongeren tot 18 jaar	10,40%	12,30%
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdbescherming - % van alle jongeren tot 18 jaar	1,30%	1,20%
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdreclassering - % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,10%	0,40%
6. Sociaal Domein	Netto arbeidsparticipatie - % van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	70,10%	68,80%
6. Sociaal Domein	Personen met een bijstandsuitkering - Aantal per 10.000 inwoners	209,9	459,7
7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit - %	4,00%	geen data
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval - Kg per inwoner	111	172
8. Vhrosv	Demografische druk - %	79,70%	70,00%
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen - Aantal per 1.000 woningen	3,6	8,9
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ-waarde - x € 1.000	273	270
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden - in €	697	700
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden - in €	802	773

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn de inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel kennen. De belangrijkste daarvan zijn de opbrengsten Onroerende Zaak Belasting (OZB) en de uitkering uit het Gemeentefonds.
Daarnaast zijn er nog een aantal kleinere opbrengsten zonder specifiek bestedelingsdoel, de belangrijkste hiervan staan in onderstaand overzicht weergegeven.

Specificatie uitkering Gemeentefonds	**Rekening**
(x €1.000)	**2020**
Algemene uitkering	72.993
Algemene uitkering compensatie corona	742
Integratie uitkering	112
Uitkering deelfonds sociaal domein	5.879
Uitkering deelfonds sociaal domein compensatie corona	244
Decentralisatie uitkering	1.017
Decentralisatie uitkering compensatie corona	342
Totaal	**81.329**

Specificatie inkomsten uit Belastingen	**Rekening**
(x €1.000)	**2020**
Onroerende Zaak Belasting	11.596
Toeristenbelasting	215
Hondenbelasting	156
Totaal	**11.967**

Specificatie inkomsten uit Deelnemingen	**Rekening**
(x €1.000)	**2020**
Verkoop incl. dividend Eneco	23.091
Dividend Stedin	289
Dividend BNG	391
Dividend Veerdienst	24
Totaal	**23.795**

PARAGRAFEN

A. Lokale heffingen

Algemeen

In deze paragraaf lichten wij het beleid met betrekking tot de gemeentelijke heffingen toe. Het BBV vraagt in deze paragraaf om per heffing een overzicht op te nemen van de taakvelden waarvan lasten in de heffing zijn meegenomen.

Algemeen
De totale werkelijke opbrengst aan belastingen en overige heffingen bedraagt in 2020 circa € 27,3 miljoen. In onderstaande tabel zijn de opbrengsten van de lokale heffingen weergegeven:

bedragen x € 1.000	Begroot	Werkelijk	Verschil	%verschil
Onroerendezaakbelastingen	11.564	11.596	32	0,3%
Rioolheffing	5.878	5.842	-36	-0,6%
Afvalstoffenheffing	6.039	6.037	-2	0,0%
Hondenbelasting	151	156	5	3,2%
Toeristenbelasting	264	215	-49	-22,8%
Lijkbezorgingsrechten	982	1.154	172	14,9%
Leges	2.328	2.600	272	10,5%
Marktgelden	51	44	-7	-15,9%
Havengelden	93	30	-63	-210,0%
Kwijtschelding	-338	-343	-5	1,5%
	27.012	**27.331**	**319**	**1,2%**

Het SVHW (Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling) verzorgt de uitvoering van diverse heffingen voor de gemeente.

Kostendekkendheid
Bij diverse heffingen mogen de geraamde baten niet hoger zijn dan de geraamde lasten. Bij de toe te rekenen kosten worden onder andere de kwijtschelding, de kosten van het SVHW en de kosten van toezicht meegenomen. De beleidsuren en uren van handhaving worden hierin niet meegenomen. Voor de belastingen geldt deze wettelijke eis niet. De opbrengst van de belastingen komt in de algemene middelen van de gemeente terecht.

In verband met de BBV-voorschriften kijken we ook terug naar de in de begroting berekende kostendekkendheid van de heffingen. De kostendekkendheid is berekend voor afrekening naar de reserves en voorzieningen.

Kostendekkendheid	Begroot	Werkelijk
Afvalstoffenheffing	100,0%	98,9%
Rioolheffing	94,9%	94,8%
Leges titel 1	53,2%	54,9%
Leges titel 2	82,8%	100,9%
Leges titel 3 / horeca	4,7%	3,4%
Leges titel 3 / evenementen	4,6%	2,1%
Leges titel 3 / APV	57,8%	40,5%
Leges titel 3 / kinderopvang	4,6%	6,8%
Lijkbezorgingsrechten	51,8%	52,6%
Marktgelden	91,3%	55,0%
Havengelden	35,5%	13,6%

1. Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

De OZB bestaan uit een eigenarenbelasting voor woningen en een eigenarenbelasting en gebruikersbelasting voor niet-woningen. De WOZ-waarde van alle onroerende zaken wordt jaarlijks vastgesteld. De hoogte van de OZB is een combinatie van de WOZ-waarde van een pand en het vastgestelde tarief. Voor het bepalen van de tarieven wordt gebruik gemaakt van de WOZ-waarden volgens opgave van het SVHW.

De geringe afwijking van 0,3% op het totaal wordt veroorzaakt door kleine afwijkingen in de waardeontwikkeling, de toename van de aantallen (het areaal) en de in 2020 opgelegde aanslagen over eerdere jaren.

2. Rioolheffing

De rioolheffing is een heffing om het beheer en het onderhoud van het gemeentelijk rioolstelsel te bekostigen. Uitgangspunt is dat de tarieven op totaalniveau kostendekkend zijn. De hoogte van de rioolheffing wordt bij woningen bepaald door de grootte van het huishouden (een- of meerpersoonshuishouden) en bij niet-woningen door de WOZ-waarde.

Bij de rioolheffing wordt de kostendekkendheid weer 100% door de onttrekking aan de egalisatievoorzieningen en door de inzet van de Algemene Uitkering voor de 'Slappe bodem". Dit jaar zijn de uitgaven voor het onderhoud iets hoger uitgevallen dan begroot en de inkomsten iets lager; daarentegen vallen de kosten van beheer voordeliger uit waardoor het per saldo vrijwel nihil is.

3. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een heffing om het ophalen en verwerken van de huishoudelijke afvalstoffen te bekostigen. Uitgangspunt is dat de tarieven op totaalniveau kostendekkend zijn. Deze heffing bestaat uit een vast deel en een variabel deel. Voor het restafval wordt een tariefdifferentiatie (diftar) toegepast; per inworp in de ondergrondse container en per lediging van een restafvalcontainer.

De inkomsten afvalstoffenheffing zijn conform het begrote bedrag. De uitgaven zijn echter hoger uitgevallen. Dit komt met name door de hogere kosten voor de inzameling en verwerking van papier. Ook is de opbrengst van het papier lager doordat het een aantal keren is afgekeurd. De hogere kosten worden deels opgevangen door de lagere verwerkingskosten van het PMD (Plastic-Metaal-Drankkartonnen).

Naast de bestaande kosten zijn door de corona-maatregelen ook extra kosten (ca. € 115.000) gemaakt. Er was niet alleen meer aanbod van GFT en Restafval maar ook van grofafval, puin en hout. De compensatie van het Rijk voor de extra kosten bedraagt ca € 85.000.

De egalisatievoorziening is niet toereikend. Hierdoor is het nadeel ten laste van de exploitatie is gebracht.

4. Hondenbelasting

De houder van een hond betaalt hondenbelasting en de opbrengst wordt gestort in de algemene middelen van de gemeente. De opbrengst is iets hoger uitgevallen dan begroot.

5. Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is een algemene belasting voor personen die hier overnachten tegen een vergoeding. De opbrengst is afhankelijk van het aantal overnachtingen in de gemeente, waardoor de opbrengst per jaar varieert. De toeristenbranche heeft nadelige effecten ondervonden van COVID-19 en de daarbij gedwongen sluiting. De opbrengsten zullen daardoor lager uitvallen.

We verantwoorden in de jaarrekening 2020 de te verwachtte opbrengst over 2020 plus de afrekening over het jaar 2019.
De opbrengst 2020 is nog niet gerealiseerd, omdat de aanslagen pas verstuurd kunnen worden na afloop van het jaar. Het aantal overnachtingen in 2020 wordt bij de aanbieders begin 2021 opgevraagd. Daarna worden de aanslagen 2020 opgelegd. De inkomsten in 2020 worden geschat op € 185.000.
De afrekening over jaar 2019 viel positief uit waardoor we een extra opbrengst genereren van ca. € 30.000.
De totale inkomst in 2020 bedraagt daardoor € 215.000.

6. Lijkbezorgingrechten

Lijkbezorgingsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaatsen en voor verleende diensten in verband met de begraafplaatsen.

Er hebben dit jaar meer begrafenissen plaatsgevonden dan vorig jaar waardoor de inkomsten hoger uitvallen. De inkomsten voor de aankoop van een particulier graf worden gestort in de daarvoor bestemde reserve. In 2020 betrof dit ruim € 306.000; dit valt niet in het saldo van de jaarrekening. De afkoop van het onderhoud valt eveneens niet in het saldo en wordt gestort in de voorziening, omdat het gelden van derden zijn. Jaarlijks valt hiervan een deel vrij voor het jaarlijks onderhoud.

7. Leges

Voor een gemeentelijke taak die in de vorm van een dienst door bewoners of bedrijven afgenomen wordt, worden leges betaald. Door de diversiteit van diensten is de legesverordening onderverdeeld in 3 titels.

Titel 1: De secretarieleges zijn lager uitgevallen dan begroot. Met name op het gebied van de reisdocumenten en de rijbewijzen. De afdracht nam uiteraard daardoor ook af evenals een aantal kosten waardoor de kostendekkendheid zelfs iets hoger uitvalt.
Titel 2: De inkomsten van de omgevingsvergunningen (bouwleges) zijn hoger uitgevallen dan begroot. De bouwactiviteiten namen niet af, zowel in aantal als in financiële omvang. Uiteindelijk is het resultaat ruim € 290.000 hoger dan begroot.
Titel 3: De legesinkomsten zijn lager uitgevallen; vooral als gevolg van COVID-19.

8. Marktgelden

Voor het innemen van een standplaats op de markt worden marktgelden geheven. De inkomsten zijn lager dan begroot (circa € 7.000) met name door COVID-19 ; de kostendekkendheid komt daardoor lager uit.

9. Havengelden

Havengelden worden geheven over vaartuigen die gebruik maken van voorzieningen in of langs de haven in Ouderkerk aan den IJssel en Schoonhoven. De inkomsten in de haven van Ouderkerk zijn conform begroting. De inkomsten in Schoonhoven zijn lager dan begroot. Het nadeel is ca. € 50.000. Dit komt met name door COVID-19.

10. Kwijtschelding

Mensen met een minimuminkomen en zonder vermogen kunnen in aanmerking komen voor kwijtschelding van diverse lokale heffingen. Er is dit jaar iets meer kwijtschelding verleend dan was begroot, maar valt gezien de economische situatie in 2020 mee.

11. Bedrijveninvesteringszone-heffingen (BIZ-heffing)

Een bedrijveninvesteringszone is een afgebakend gebied zoals een winkelgebied of een bedrijventerrein waarbinnen ondernemers en/of de eigenaren samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving. Voor de BIZ-heffing treedt de gemeente op als dienstverlener. De opbrengst wordt uitgekeerd aan de BIZ-stichtingen en is daarom niet opgenomen bij het overzicht van de totale inkomsten. Deze stichtingen zorgen voor de plannen en de uitvoering ervan. Er is een BIZ-heffing voor het centrum van Bergambacht, een BIZ-heffing voor bedrijventerrein De Wetering in Bergambacht en een BIZ heffing voor het centrum van Schoonhoven.

12. Woonlasten

De woonlasten bestaan uit de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In de onderstaande tabel is de lastendruk in de gemeente Krimpenerwaard in 2020 weergegeven, voor zowel eigenaar-gebruikers als voor huurders. Het uitgangspunt is een meerpersoonshuishouden.

	Krimpenerwaard			
	Koopwoning ***Meerpersoonshuishouden***		***Huurwoning*** ***Meerpersoonshuishouden***	
	2019	**2020**	**2019**	**2020**
OZB*	€ 312,22	€ 317,25	n.v.t.	n.v.t.
Afval**	€ 222,00	€ 271,00	€ 222,00	€ 271,00
Riool*	€ 281,55	€ 248,00	€ 281,55	€ 248,00
	€ 815,77	**€ 836,25**	**€ 503,55**	**€ 519,00**

* Er is uitgegaan van een WOZ-waarde van € 265.500 in 2019 en € 282.000 in 2020 (www.waarderingskamer.nl).

** Er is uitgegaan van 10 ledigingen van een restafvalvak van 240 liter

B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op het weerstandsvermogen en de risicobeheersing van de gemeente Krimpenerwaard. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) vraagt in deze paragraaf minimaal in te gaan op een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, een inventarisatie van de risico's en het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's. Deze risico-inventarisatie wordt twee keer per jaar geactualiseerd (voor de begroting en voor de jaarrekening).

Weerstandscapaciteit

Met de weerstandscapaciteit bedoelen we al die elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden. Denk hierbij aan de algemene reserve en de reserve weerstandsvermogen.

De reserve weerstandsvermogen is gebaseerd op de geïnventariseerde risico's. Voor deze begroting onderscheiden we:

Risico's (x € 1.000)	Bedrag
'Reguliere' risico's	6.733
COVID-19 risico's 2021 (zie paragraaf H)	1.258
Totaal	**7.991**

Het is onwaarschijnlijk dat alle geïnventariseerde risico's zich tegelijkertijd in volle omvang voordoen. De gemeente Krimpenerwaard heeft ervoor gekozen om de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen op 50% voor Reguliere risico's en 10% voor COVID-19 risico's. Hetgeen neerkomt op:

Af te dekken risico's (x € 1.000)		Bedrag
50% van de geïdentificeerde 'Reguliere' risico's	50% van € 6733 =	3.367
10% van de COVID-19 risico's	10% van € 1258 =	126
Totaal af te dekken door middel van de reserve weerstandsvermogen		**3.492**

De totale weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

Weerstandscapaciteit (x €1.000)	(x € 1.000)
De algemene reserve	15.697
De reserve weerstandsvermogen	3.493
Totale beschikbare weerstandscapaciteit	**19.190**

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt weergegeven als een ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het totaal van de gekwantificeerde risico's.

De weerstandscapaciteit bedraagt € 19190. De geïnventariseerde risico's bedragen € 7991. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de geïnventariseerde risico's. Dit verhoudingsgetal bedraagt derhalve 2,4.

Ratio	Waardering
Boven 2,0	uitstekend
Tussen 1,4 en 2,0	ruim voldoende
Tussen 0,8 en 1,4	matig
Tussen 0,6 en 0,8	onvoldoende
Onder 0,6	ruim onvoldoende

Het verhoudingsgetal 2,4 geeft aan in hoeverre de gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen en wordt beoordeeld als uitstekend.

Risicomanagement

Risicomanagement kent meerdere doelstellingen. In de nota Risicomanagement, die in oktober 2016 in de raad is vastgesteld, hebben wij de volgende doelstellingen benoemd:

1. Inzicht verkrijgen in de risico's die wij als gemeente lopen. Dit zijn zowel financiële als niet-financiële risico's. Daarbij moeten beheersmaatregelen deze risico's verminderen.
2. Vergroten van het risicobewustzijn van alle medewerkers binnen de gemeente in houding en gedrag. Risicobewustzijn moet onderdeel zijn van de bedrijfscultuur.
3. Beoordelen van het benodigde weerstandsvermogen.
4. Voldoen aan wet- en regelgeving (BBV).

Bij risico's maken we een onderscheid tussen risico's die wel en risico's die niet van belang zijn voor de weerstandscapaciteit. Bepaalde risico's zijn niet van belang voor de weerstandscapaciteit als de begroting- en rekeningcyclus in orde is en we adequate beheersmaatregelen of (verlies)voorzieningen hebben getroffen. Risico's die van belang zijn voor de weerstandscapaciteit zijn bijvoorbeeld bedrijfsrisico's als grondexploitatie, de sociaaleconomische ontwikkelingen, garantieverplichtingen, schadeclaims en renterisico's.

De risico-inventarisatie is in het eerste kwartaal van 2021 geactualiseerd. De uitkomsten hiervan zijn, voor wat betreft de reguliere risico's in deze paragraaf verwerkt. Voor wat betreft de COVID-19 risico's wordt verwezen naar paragraaf H.

Inventarisatie van de risico's

Op basis van de geïnventariseerde risico's is een inschatting gemaakt van de mogelijke financiële tegenvallers. Om bij de inventarisatie een redelijke inschatting te kunnen maken van de kansen dat risico's zich voordoen en de financiële consequenties, hebben we gebruik gemaakt van bandbreedtes. Bij de opzet van de bandbreedtes is rekening gehouden met de omvang van risicovolle situaties in Krimpenerwaard, afgezet tegen de schaal waarop Krimpenerwaard opereert.

Klasse	Norm	Risico
1	Minder of 1 x per 10 jaar	10%
2	1 x per 5 - 10 jaar	30%
3	1 x per 2 - 5 jaar	50%
4	1 x per 1 - 2 jaar	70%
5	1 x per jaar of vaker	90%

Bij elk risico is geïnventariseerd welke beheersmaatregelen zijn getroffen die het risico verkleinen. Vervolgens is een inschatting gemaakt van het maximaal financiële risico dat resteert. Met behulp van het percentage, behorend bij de klasse (bijvoorbeeld 10%), en het bedrag opgenomen bij "maximaal financieel gevolg restrisico" wordt het financiële gevolg voor de weerstandscapaciteit berekend. Hieronder een overzicht van de Reguliere Risico's >= € 50.000 op basis van het op deze wijze berekende financiële gevolg.

Risico's > € 50.000			
1	Gebiedsovk01 - Opgave natuur		1.500
2	SD04	- Financiële verplichtingen tav sport, cultuur en maatschappelijk voorzieningen kunnen leiden tot financiële risico's	940
3	SD03	- Discrepantie tussen algemene uitkering en uitgaven Jeugd en Wmo door open einde regeling	810
4	RO09	- Risico agv uitvoeren projecten gebiedsontwikkeling en vastgoed	500
5	SD08	- De uitkeringskosten ingevolge de Participatiewet kunnen niet opgevangen worden binnen het door het rijk beschikbare budget	455
6	SD02	- Businesscase Doelmatigheid levert minder voordeel op dan vooraf is becijferd	350
7	SD07	- Risico op het niet kunnen verrekenen van voorschotten aan zorgleveranciers	345
8	FIN08	- Risico teruglopen dividend Stedin	177
9	GREX01	- Exploitatierisico's	148
10	SD05	- Verlaging eigen bijdrage binnen Wmo heeft een aanzuigende werking op de maatwerkvoorzieningen	140
11	OW01	- Beheeroverdracht Steinsedijk in Haastrecht	112
12	ALG01	- Niet voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming	105
13	RO10	- Risico afval (discussie over operationele zaken niet contractueel afgesproken)	100
14	S&I12	- Naleving (BIO-H18)	70
15	RO07	- Onvoldoende weerstandsvermogen bij Groenalliantie	57
16	FIN02	- Risico onjuiste weergave stand reserves en voorzieningen	50
17	FIN01	- Risico nieuwe inzichten hoogte Algemene Uitkering uit Gemeentefonds	50
18	Overige risico's		824
Totaal			**6.733**

Toelichting geïnvetariseerde risico's

De benodigde weerstandscapaciteit op basis van de geïnventariseerde risico's bedraagt € 8,0 miljoen (€ 6,7 miljoen reguliere risico's + € 1,3 miljoen COVID19-risico's). Bij de Begroting 2021 was dit € 10,9 miljoen. De verlaging van het risico met - € 2,9 miljoen wordt voornamelijk veroorzaakt door: de hogere COVID-19-risico's (+ € 0,2 miljoen), een halvering van het risico voor de Gebiedsovereenkomst (- € 1,5 miljoen), een verlaging bij het Sociaal Domein (- € 2,3 miljoen) omdat het grootste deel van de stijging in de jeugd- en Wmo-lasten nu structureel in de begroting zijn opgenomen en een verhoging bij het Sociaal Domein (+ € 0,7 miljoen) ten gevolge van hogere risico's bij maatschappelijke voorzieningen.

Hieronder volgt een toelichting op de risico's van € 50.000 en groter.

Toelichting geïnventariseerde risico's

1- Gebiedsovereenkomst
De gemeente heeft samen met het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, de regie over de samenhangende opgaven in hun buitengebied. De provincie Zuid-Holland fungeert als opdrachtgever. In het tweede halfjaar van 2020 is met de andere twee overheden een addendum overeengekomen op de Gebiedsovereenkomst Veenweiden. Allereerst is de doorlooptijd van de overeenkomst verlengd tot en met 2026. Daarnaast zijn nieuwe afspraken gemaakt over het risico van overschrijding van het totaalbudget van € 95,1 miljoen voor dit project. Bij een overschrijding van het budget tot € 4 miljoen, is 50% voor rekening van de provincie en 50% voor rekening van de uitvoerende partijen (gemeente 75% en hoogheemraadschap 25%). Is de overschrijding meer dan € 4 miljoen, dan is dat volledig voor rekening van de provincie. De aanspraak zal voor de gemeente, op basis van het addendum, nooit meer bedragen dan € 1,5 miljoen. Vóór het afsluiten van dit addendum was het risico voor de gemeente nog € 3 Het gemeentelijk risico zal gedurende de realisatie van het project steeds beter en pas compleet na afronding van het project inzichtelijk zijn.

2 - Verplichtingen ten aanzien van sport, cultuur en overige maatschappelijk voorzieningen
Op basis van in het verleden gemaakte afspraken heeft de gemeente verplichtingen ten aanzien van enkele maatschappelijke instellingen. De methode van risicobepaling voor dit onderdeel is gewijzigd ten opzichte van voorgaande keren. De risico's worden nu ontleend aan de standenlijst voor maatschappelijke voorzieningen (onderdeel beheer van het project maatschappelijke voorzieningen binnen Sociaal Domein). Bruto en netto wordt het risico nauwkeuriger per instelling bepaald. Het verschil in het uiteindelijk op te nemen restrisico voor de risicoparagraaf zit in de berekeningsmethodiek en inschatting van kans x impact. Dit werd voorheen op het totale bedrag berekend ten opzichte van nu per instelling. Het risico dat nu netto resteert bedraagt € 939.750 ten opzichte van € 225.000 bij de begroting 2021. Deze verhoging wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere risico-inschatting van de voorziene financiële risico's bij Concordia en de stichting SVN.

3 - De lasten Wmo en Jeugd overstijgen de daarvoor ontvangen middelen in de algemene uitkering
De uitgaven voor Jeugdhulp en de Wmo-voorzieningen worden jaarlijks zo reëel mogelijk begroot. Door het open einde karakter van deze voorzieningen kennen de uitgaven een vaak niet te voorzien verloop. Een toename van de kosten kan het gevolg zijn van mutaties in het volume en in de prijsafspraken. Binnen de Jeugdhulp wordt 70% van de indicaties buiten het gemeentelijke kanaal om afgegeven door directe verwijzers als huis- en jeugdartsen.

4 - Uitvoeren projecten gebiedsontwikkeling en vastgoed
De gemeente heeft een groot aantal ruimtelijke ontwikkelingsprojecten lopen. Alle projecten hebben een grote financiële omvang en zijn meerjarig (doorlooptijd). Hierdoor zijn er dus ook risico's. Voor veel projecten gaat de gemeente een samenwerkingsovereenkomst aan met een marktpartij, in veel gevallen in de vorm van een anterieure overeenkomst. Hierdoor liggen de financiële risico's grotendeels bij de marktpartij. De projecten bevinden zich in verschillende fasen, waardoor er sprake is van risicospreiding. Er is voor gekozen om niet voor elk project apart een risico uit te werken. Er is één risico uitgewerkt ten aanzien van de projecten met betrekking tot gebiedsontwikkeling en vastgoed. Hiervoor is een bedrag van € 500.000 opgenomen in de benodigde weerstandscapaciteit om de mogelijke risico's uit deze projecten op te kunnen vangen.

5 - Participatiewet
Met ingang van 2019 vallen we onder de uitgavedrempel om voor een vangnetuitkering binnen de Participatiewet in aanmerking te komen. De afwijking tussen inkomsten en uitgaven (tot aan de uitgavedrempel) komt daarmee voor rekening van de gemeente en vormt daarmee een risico.

6 - Businesscase Doelmatigheid Sociaal Domein
Voor het terugdringen van de uitgaven op Jeugd en Wmo is een businesscase Doelmatigheid uitgewerkt. Met deze businesscase is becijferd dat de zorgkosten met € 700.000 kunnen worden teruggedrongen. Het risico bestaat eruit dat de businesscase het eerste jaar minder succesvol is dan verwacht.

7 - Voorschotten zorgleveranciers
Binnen het Sociaal Domein wordt aan verschillende leveranciers, soms onder landelijk druk vanuit de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, voorschotten betaald om de continuïteit van de dienstverlening te kunnen waarborgen. Het risico bestaat dat betaalde voorschotten bij een faillissement van de dienstverlener niet meer kunnen worden verrekend.

8 – Riscio teruglopen dividend Stedin
Uit het jaarplan 2021 van Stedin blijkt dat het positieve resultaat van Stedin de komende jaren verder daalt. Over 2021 wordt een resultaat verwacht van € 5 miljoen, hetgeen een dividend van afgerond € 14.000 voor Krimpenerwaard betekent. Ook over 2020 wordt een aanzienlijk lager resultaat en derhalve dividend verwacht. Het lagere resultaat over 2020 wordt voor een deel veroorzaakt doordat i.v.m. COVID-19 minder energie is afgenomen door grote bedrijven als gevolg van de lock-downs. Het lagere resultaat voor de komende jaren wordt veroorzaakt door de hogere investeringen als gevolg van de energietransitie. In de begroting 2021 is een dividendopbrengst van Stedin geraamd van € 176.810. Het besluit over de uitkering van het dividend over 2020 dat wij ontvangen in 2021 wordt in de aandeelhoudersvergadering van juni genomen. Dan hebben we duidelijkheid over de hoogte van het te ontvangen dividend in 2021. In de kadernota 2022 wordt het volledig begrote dividend ad. € 176.810 afgeraamd vanaf 2022.

9 - Grondexploitaties
In de grondexploitaties zijn er verschillende soorten risico's. Bijvoorbeeld: financieel, technisch, organisatorisch etc. Voor de jaarrekening 2020 zijn de risico's geactualiseerd. Dit heeft geleid tot een neerwaartse aanpassing van de benodigde weerstandscapaciteit. De neerwaartse aanpassing is het gevolg van het verbeterde economisch klimaat en de voortschrijding van de diverse grondexploitaties (risico's nemen af naarmate de projecten vorderen). Een gedeelte van deze risico's (€ 2,0 miljoen) is opgenomen in de verliesvoorziening. Opname in de verliesvoorziening vindt plaats als het risico groter dan 50% wordt geacht en er sprake is van een verliesgevende exploitatie. Na verwerking in de risicovoorziening resteert een bedrag van € 148.169 aan risico's dat is opgenomen in de weerstandscapaciteit.
In paragraaf G – Grondbeleid wordt nader ingegaan op de grondexploitaties binnen onze gemeente en de gevormde reserves en voorzieningen.

10 - Verlaging eigen bijdrage binnen Wmo heeft een aanzuigende werking op het zorggebruik
Bij de Wmo heeft de verlaging van de eigen bijdrage een aanzuigende werking op de maatwerkvoorzieningen. We zien over 2019 en 2020 een toename van de Wmo uitgaven. De toename is deels het gevolg van de toenemende vergrijzing en deels ten gevolge van de verlaging van het abonnementstarief.

11 - Steinsedijk
Met ingang van 1 januari 2017 is de Waterwet gewijzigd. Vanwege de wetwijziging is door de Provincie een ontwerpbesluit opgesteld tot wijziging van de Waterverordening Rijnland en de Verordening Ruimte 2014, welke op 14 november 2018 is vastgesteld door de Provincie Zuid-Holland. Het Hoogheemraadschap van Rijnland (verder Rijnland) heeft op basis van dit besluit de legger regionale keringen en de legger primaire keringen geactualiseerd. Onderdeel van de wetswijziging is een wijziging in de normering van dijken. De Steinsedijk in Haastrecht heeft daardoor voor een groot deel de waterkerende functie verloren en is dus formeel geen dijk meer. Dit betekent dat het

hele dijklichaam in beheer en onderhoud door Rijnland aan de gemeente wordt overgedragen. Aangezien het dijklichaam in slechte staat van onderhoud verkeert, vordert de gemeente van Rijnland de kosten van herstel van het dijklichaam. De ramingen voor het herstel liggen tussen en € 6,5 en € 8,5 miljoen exclusief BTW. Op grond van deze informatie is het risico berekend op € 112.000, gebaseerd op een investering van € 8.350.000 af te schrijven in 80 jaar.

12 - Niet voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming
De gemeente is verplicht passende technische en organisatorische maatregelen te treffen ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens van burgers. Vanaf 25 mei 2016 geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en organisaties in de publieke en private sector hadden tot 25 mei 2018 de tijd voor het aanpassen van de bedrijfsvoering op de AVG. Organisaties die vanaf dat moment niet aan de AVG voldoen lopen boeterisico's, die kunnen oplopen tot € 20 miljoen of maximaal 4% van de jaaromzet.

13 - Risico Afval
De afvalmarkt is sterk in beweging en wordt gekenmerkt door stijgende tarieven voor verwerking, lagere opbrengsten voor grondstoffen en kostenverhogingen in de inzameling. Zo vallen de inkomsten PMD (plastic- metalen- en drankverpakkingen) tegen. Dit leidt tot een correctie op de ontvangen voorschotten.

14 - Onvoldoende naleven van informatiebeleid en procedures
Dit risico gaat over het voorkomen van schending van enige wetgeving, wettelijke en regelgevende of contractuele verplichtingen, en van beveiligingseisen.
Het niet toezien op de naleving van het onlangs geactualiseerde informatiebeveiligingsbeleid kan tot gevolg hebben dat er wel regels zijn afgesproken en maatregelen zijn genomen, maar dat men er zich niet of onvoldoende aan houdt. Het risico is bruto hoog geprioriteerd. We hebben echter vele beheersmaatregelen getroffen, waardoor het risico (netto) slechts beperkt drukt op het weerstandsvermogen.

15 - Onvoldoende weerstandsvermogen Groenalliantie
De provincie is per 1 januari 2018 uitgetreden. Door de uittreding van de provincie is er een onzekerheid voor de (structurele) financiële bijdrage ná 2025. Deze is ingeschat op € 457.000. Het risico voor Krimpenerwaard hierin is, op basis van het aantal inwoners, becijferd op € 57.000.

16 - Risico onjuiste weergave stand reserves en voorzieningen
Het opgenomen risico is gebaseerd op te hoge onttrekkingen per boekjaar, waardoor mogelijk onterecht extra stortingen moeten worden gedaan in de voorziening. Als gevolg van een aantal genomen beheersmaatregelen is de kans op een extra storting in reserves en voorzieningen verkleind.

17 - Risico nieuwe inzichten hoogte Algemene Uitkering uit Gemeentefonds
Gemeenten ontvangen het grootste gedeelte van hun inkomsten uit de Algemene uitkering van het Gemeentefonds. Hoeveel uitkering wordt ontvangen is voor een groot gedeelte afhankelijk van de hoogte van de rijksuitgaven. Wijzigingen in de rijksuitgaven hebben direct invloed op de omvang van de Algemene uitkering (samen de trap op en samen de trap af). De jaarlijkse toe- of afname van de Algemene uitkering op basis van dit principe wordt het accres genoemd. Het accres heeft de afgelopen jaren weinig stabiliteit laten zien. Het ene moment is er een flinke tegenvaller, een tijdje later gevolgd door een flinke meevaller. Het is dan ook zeer lastig om hier op een goede manier mee om te gaan. Er is een risico dat nieuwe inzichten de hoogte van de Algemene Uitkering beïnvloeden. De gemeente is voor een groot gedeelte afhankelijk van de inkomsten uit het Gemeentefonds. Als de uitkering tegenvalt, kan dit betekenen dat het financieel beleid moet worden bijgesteld.

Remu-claim
Bij de verkoop van de aandelen Eneco is de zogenaamde REMU-claim buiten beschouwing gelaten. Dat betekent dat de verantwoordelijkheid van deze claim blijft rusten bij de huidige aandeelhouders. De gemeente Utrecht, provincie e.a. zijn tegen de uitspraak van de rechter in hoger beroep gegaan. Op 8 december 2020 heeft het Gerechtshof Amsterdam een uitspraak gedaan in de REMU-zaak, alle grieven van de voormalige aandeelhouders van REMU zijn ongegrond verklaard en de claim is afgewezen. Er is echter in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De behandeling start begin april 2021. Een ingesteld cassatieberoep neemt gemiddeld één jaar in beslag. De inschatting van het risico voor de gemeente Krimpenerwaard is maximaal € 1.386.000 (0,566 % van € 245 miljoen). Deze claim vormt daarmee wel een mogelijk risico maar deze komt niet ten laste van het weerstandsvermogen. Als het risico zich voordoet wordt dit ten laste van de opbrengst van de verkoop van de aandelen Eneco gebracht.

Kengetallen
Gezien het stijgende belang van onderlinge vergelijkbaarheid van gemeenten, een grotere druk op doelmatigheid en een steeds meer divers wordende context (ontwikkeling van financiële producten, meer verbonden partijen, meer taken zoals bijvoorbeeld in het sociaal domein) is het belang van inzicht in de financiële positie toegenomen.
Om aan het voorgaande tegemoet te komen, schrijft het BBV een verplichte basis set van vijf financiële kengetallen voor die moeten worden opgenomen in deze paragraaf. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen.
In de volgende tabel zijn de verplichte kengetallen, inclusief betreffende waarden voor onze gemeente opgenomen.

Onder de tabel volgt een nadere toelichting per kengetal en wordt de link gelegd tussen waarden op de verschillende kengetallen.

Kengetallen	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
Netto schuldquote	34%	29%	15%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	29%	25%	11%
Solvabiliteitsratio	37%	32%	43%
Structurele exploitatieruimte	1,8%	0,2%	0,4%
Grondexploitatie	4%	0%	1%
Belastingcapaciteit	109%	113%	108%

Voor de toelichting per kengetal wordt gebruik gemaakt van het dashboard Financiële kengetallen van uw gemeente van het Ministerie van Binnenlands Zaken en Koninkrijkrelaties (https://findo.nl/dashboard/dashboard/gemeentelijke-rekening-kengetallen/). Daarbij worden de cijfers van de eigen gemeente geplaatst in de context met landelijke cijfers en de cijfers van de gemeentegrootte 50.000 tot 100.000 inwoners. Deze benchmark is gebaseerd op de cijfers Jaarrekening 2019.

Weerbaarheid: Kan de gemeente tegen een stootje?

Wendbaarheid: kan de gemeente zich relatief snel aanpassen aan veranderende omstandigheden?

C. Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn bezittingen van de gemeente die gedurende een lange periode gebruikt worden om een bijdrage te leveren aan het maatschappelijke belang. Het onderhoud hiervan kost veel geld. Dit neemt dan ook een groot deel van de gemeentelijke begroting in beslag. Voor kapitaalgoederen zijn vaak langlopende investeringen vereist. Achterstanden in het onderhoud hiervan kunnen, naast kapitaalvernietiging, in het ergste geval leiden tot onveilige situaties. Het is daarom zinvol om op het gebied van het onderhoud van kapitaalgoederen effectief beleid te voeren en op deze wijze invulling te geven aan de begrippen assetmanagement en risicomanagement.

In deze paragraaf is het beleidskader opgenomen waarin het kwaliteitsniveau is vastgelegd waarop de kapitaalgoederen worden onderhouden, de aantallen en de financiële middelen die nodig zijn voor het in standhouden hiervan. De financiële consequenties zijn inzichtelijk gemaakt voor de komende jaren, waarbij we opmerken dat aanbestedingsvoordelen of -nadelen, gelet op de hoogte van de investeringen, grote invloed kunnen hebben op de financiën. Dat geldt ook voor de ontwikkeling van de rente.

De kapitaalgoederen: worden onderverdeeld in de volgende drie categorieën.

1. Gebouwen
2. Wegen, civiele kunstwerken, groen, water, openbare verlichting en speelvoorzieningen; samengevoegd in het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR)
3. Riolering

Op de pagina's hierna is per categorie het beleidskader aangegeven. Ook is van 2020 de realisatie en van 2021, 2022 en 2023 de begroting weergegeven

1. Gebouwen

Actueel beleidskader:
De gemeente beschikt over diverse, openbare en niet-openbare, gebouwen. In de begroting wordt voor deze gebouwen rekening gehouden met klein onderhoud en groot onderhoud. In het kort komt het er op neer dat er geen achterstallig onderhoud mag ontstaan. In 2017 heeft de raad het 'Beheerplan gemeentelijk vastgoedbeheer 2017-2031' vastgesteld. Dit vormt het beleidskader voor het onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed voor de komende jaren. In 2021 zal een actualisatie plaatsvinden.

Aantallen:
De gemeente is eigenaar van 126 gebouwen, inclusief de te verkopen gebouwen(31-12-2020). Er is in 2020 voor ontwikkelingsdoeleinden 1 pand aangekocht, daarnaast zijn 8 panden afgestoten.

Vertaling van de financiële consequenties in de begroting:
De financiële middelen die beschikbaar zijn voor openbare gebouwen zijn gesplitst in dagelijks onderhoud (exploitatie) en een storting in een onderhoudsvoorziening. De dotaties in de voorzieningen zijn toereikend om in de planperiode het groot onderhoud uit te kunnen voeren. De kosten voor het groot onderhoud worden aan het begin van het jaar inzichtelijk gemaakt middels het uitvoeren van inspecties aan de gebouwen. Voor de brandweerkazernes geldt dat het klein dagelijks onderhoud ten laste van de Veiligheidsregio komt.

Prestaties 2020
In 2017 heeft de raad besloten om in de periode 2018-2020 31 gebouwen af te stoten. Een groot aantal gebouwen is inmiddels succesvol verkocht. In 2020 zijn 8 panden verkocht. Het project 'afstoten gemeentelijk vastgoed' wordt conform planning afgesloten. Daarbij moet opgemerkt worden dat van een aantal panden is geconstateerd dat deze om uiteenlopende redenen niet verkocht worden. Te denken valt hierbij aan bijvoorbeeld ontwikkeling, onverkoopbaarheid of het niet aantrekkelijk zijn om nu in verhuurde staat te verkopen. De kosten blijven binnen het afgesproken budget.

Onderdeel (x € 1.000)	2020		2021	2022	2023
	Begroot	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Lasten in exploitatie	552	471	451	451	451
Dotatie voorziening Onderhoud gebouwen	835	835	891	891	891
Onttrekking uit de voorziening *	921	1.193	728	1.523	929

**Dit betreft de onttrekking conform de vastgestelde programmabegroting 2020 inclusief besluiten uit het lopende jaar 2020.*

Voor het onderhanden werk verwijzen wij u naar het verloopoverzicht voorzieningen op de balans.

2. IBOR

Op 31 oktober 2017 is het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR 1) vastgesteld door de gemeenteraad. Het IBOR 1 geeft inzicht in de kwantiteit en kwaliteit van onze arealen en de wijze waarop het beheer en onderhoud worden uitgevoerd, in relatie tot de middelen. Tegelijkertijd is het Projectenboek 2018-2019 vastgesteld, waarin de grote, integrale onderhoudsprojecten zijn aangegeven.

De openbare ruimte is continue in beweging. Hieronder vindt u de actuele arealen. De afgelopen jaren hebben veel inspecties hebben plaatsgevonden en op basis daarvan zijn de beheercijfers geactualiseerd. Het IBOR heeft een doorlooptijd van vier jaar (tot 2022). Een actualisatie en de bijbehorende financiële consequenties worden voor de periode hierna herijkt. Onderstaande gegevens vormen de basis voor een actualisatie van het IBOR.

Onderdeel	Aantallen	Eenheid
Wegen in ha.	204	ha
Civiele kunstwerken	413	st
Lichtpunten	12.462	st
Oppervlakte groen in ha.	126	ha
Bomen - binnen bebouwde kom	17.650	st
Bomen - buiten bebouwde kom	3.620	st
Speeltoestellen	850	st
Oppervlakte water in ha.	731	ha
Oeverlengte in km.	190	km
Oeverconstructies	48	st
Duikers	346	st

Vertaling van de financiële consequenties in de begroting:
De kosten voor het IBOR zijn opgenomen onder Verkeer, vervoer en waterstaat (programma 2) Sport, cultuur en recreatie (programma 5) en het programma Volksgezondheid en milieu (programma 7). De financiële middelen die beschikbaar zijn voor het IBOR zijn gesplitst in dagelijks onderhoud (exploitatie) en een storting in een onderhoudsvoorziening. De toevoeging aan de voorzieningen zijn toereikend om in de planperiode het groot onderhoud uit te kunnen voeren.

Onderdeel (x € 1.000)	2020		2021	2022	2023
	Begroot	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Lasten in exploitatie	3.426	3.532	3.123	3.123	3.123
Dotatie voorziening IBOR	4.959	4.959	5.003	5.003	5.053
Onttrekking uit de voorziening IBOR*	2.424	5.228	3.696	6.067	5.904

**Dit betreft de onttrekking conform de vastgestelde programmabegroting 2020 inclusief besluiten uit het lopende jaar 2020.*

Voor het onderhanden werk verwijzen wij u naar het verloopoverzicht voorzieningen op de balans.

3. Riolering

De kaders voor het beheer van het riool zijn vastgesteld in het verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2017- 2021. Hieronder zijn de aantallen weergegeven van het rioolstelsel.

Onderdeel	Actuele cijfers	Eenheid
Gemengd systeem	173	km
Droogweerafvoer (DWA)	43	km
Hemelwaterafvoer (HWA)	60	km
Drainage en duikers	8	km
Gemalen	64	st
Pompunits drukriolering	1830	st
Persleiding	195	km
Bergingsbassin	16	st

Vertaling van de financiële consequenties in de begroting
De uitgaven voor dit onderdeel vallen in grote lijnen uiteen in investeringskosten en dagelijkse kosten. De dagelijkse kosten bestaan voor een groot gedeelte uit kapitaallasten (rente en aflossing op investeringen in het riool) en overheadkosten, omdat het rioolstelsel in eigen beheer wordt onderhouden. Deze kosten worden gedekt door de tarieven.

Onderdeel (x € 1.000)	2020		2021	2022	2023
	Begroot	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Lasten in exploitatie	1.393	1.435	1.392	1.392	1.392
Dotatie voorziening vGRP	172	172	-	-	-
Onttrekking uit de voorziening vGRP*	132	193	555	555	555

** Voor het onderdeel riolering geldt dat het hier gaat om een egalisatievoorziening. Deze voorziening wordt gebruikt om tegenvallende kosten en/of opbrengsten op te vangen*

Prestaties 2020
In 2017 heeft de raad besloten om in de periode 2018-2020 31 gebouwen af te stoten. Een groot aantal gebouwen is inmiddels succesvol verkocht. In 2020 zijn 8 panden verkocht. Het project kan daarna conform de planning worden afgesloten. Daarbij moet opgemerkt worden dat van een aantal panden is geconstateerd dat deze om uiteenlopende redenen niet verkocht zullen worden. Te denken valt hierbij aan bijvoorbeeld ontwikkeling, onverkoopbaarheid of het niet aantrekkelijk zijn om nu in verhuurde staat te verkopen. De kosten blijven binnen het afgesproken budget.

D. Financiering

Algemeen

Inleiding
In de paragraaf financiering wordt de financieringsfunctie van de gemeente Krimpenerwaard toegelicht. De toelichting vindt plaats in een onderdeel algemene ontwikkelingen en een onderdeel ontwikkelingen gemeente Krimpenerwaard. Onder de algemene ontwikkelingen komen de renteontwikkelingen en ontwikkelingen ten aanzien van de wet- en regelgeving aan de orde. Het onderdeel ontwikkelingen gemeente Krimpenerwaard richt zich specifiek op de financiering, renteberekening en het voldoen aan wettelijke bepalingen van de gemeente Krimpenerwaard.

Belangrijkste conclusies
De belangrijkste conclusies uit de paragraaf financiering zijn:

- In 2020 heeft geen vervroegde aflossing van langlopende geldleningen plaatsgevonden;
- In 2020 zijn geen langlopende geldleningen aangetrokken;
- De omvang van de schuldpositie bedraagt per 31 december 2020 € 52,1 miljoen en ligt € 6,8 miljoen lager dan eind 2019;
- In 2020 is een reëel rentepercentage (0,9%) toegerekend aan de activa.
- Inzet van Enecogelden voor het instellen van een bestemmingsreserve “Overrente” (rentevoordeel voor komende 30 jaar);
- Er is voldaan aan de voorschriften vanuit de wet Fido (kasgeldlimiet en renterisiconorm);
- Het treasurystatuut is in 2020 geactualiseerd.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen
In de begroting 2020 is de verwachting uitgesproken dat de geldmarktrente (korte rente) en de kapitaalmarktrente (lange rente) ongewijzigd laag zouden blijven. Om de ontwikkeling van de geldmarktrente te kunnen volgen, wordt vaak naar de Euribor rentetarieven gekeken. Dit zijn de rentetarieven waartegen Europese banken elkaar korte leningen in euro's verstrekken. Begin januari 2020 bedroeg de 1 maands-Euribor -0,436%. Op 31 december 2020 was dit percentage gewijzigd in -0,554%.

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van te betalen rente (debetrente) in 2020 weergegeven. Naast het algemene Euribor tarief worden de tarieven van verschillende gemeentelijke financieringsmogelijkheden in de grafiek weergegeven.

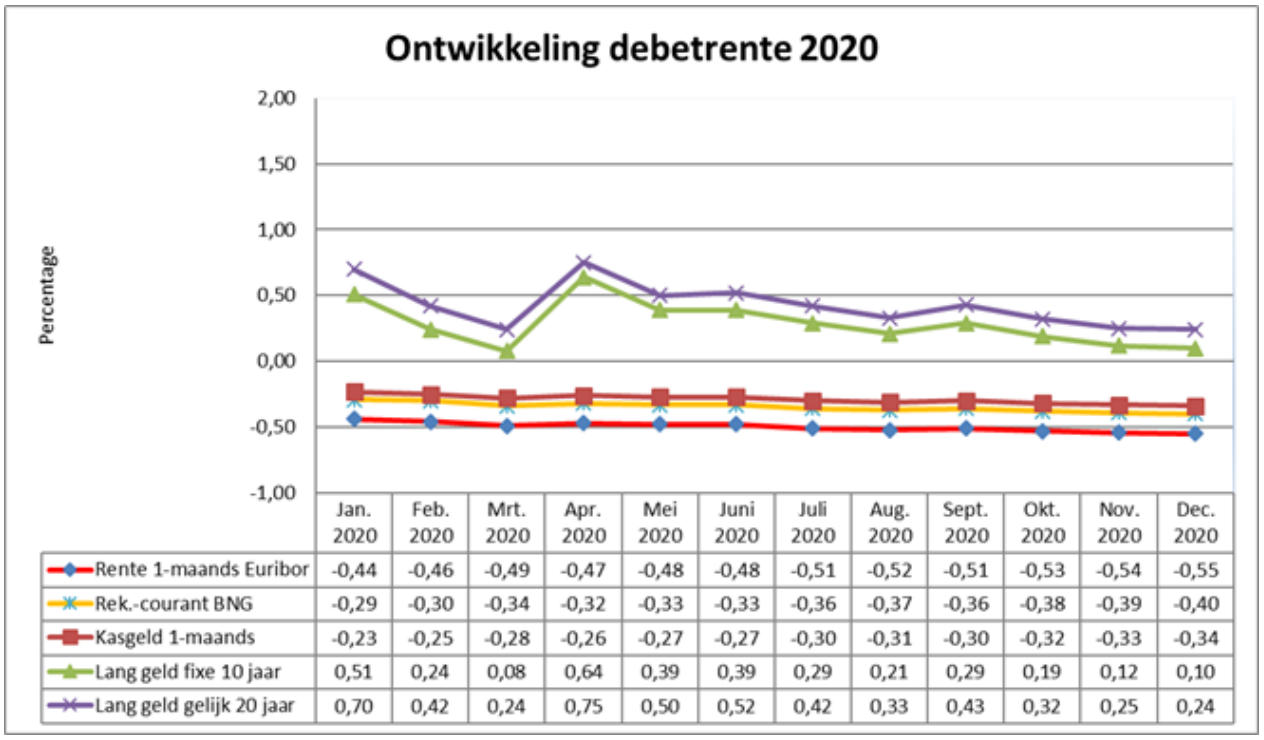

	Jan. 2020	Feb. 2020	Mrt. 2020	Apr. 2020	Mei 2020	Juni 2020	Juli 2020	Aug. 2020	Sept. 2020	Okt. 2020	Nov. 2020	Dec. 2020
Rente 1-maands Euribor	-0,44	-0,46	-0,49	-0,47	-0,48	-0,48	-0,51	-0,52	-0,51	-0,53	-0,54	-0,55
Rek.-courant BNG	-0,29	-0,30	-0,34	-0,32	-0,33	-0,33	-0,36	-0,37	-0,36	-0,38	-0,39	-0,40
Kasgeld 1-maands	-0,23	-0,25	-0,28	-0,26	-0,27	-0,27	-0,30	-0,31	-0,30	-0,32	-0,33	-0,34
Lang geld fixe 10 jaar	0,51	0,24	0,08	0,64	0,39	0,39	0,29	0,21	0,29	0,19	0,12	0,10
Lang geld gelijk 20 jaar	0,70	0,42	0,24	0,75	0,50	0,52	0,42	0,33	0,43	0,32	0,25	0,24

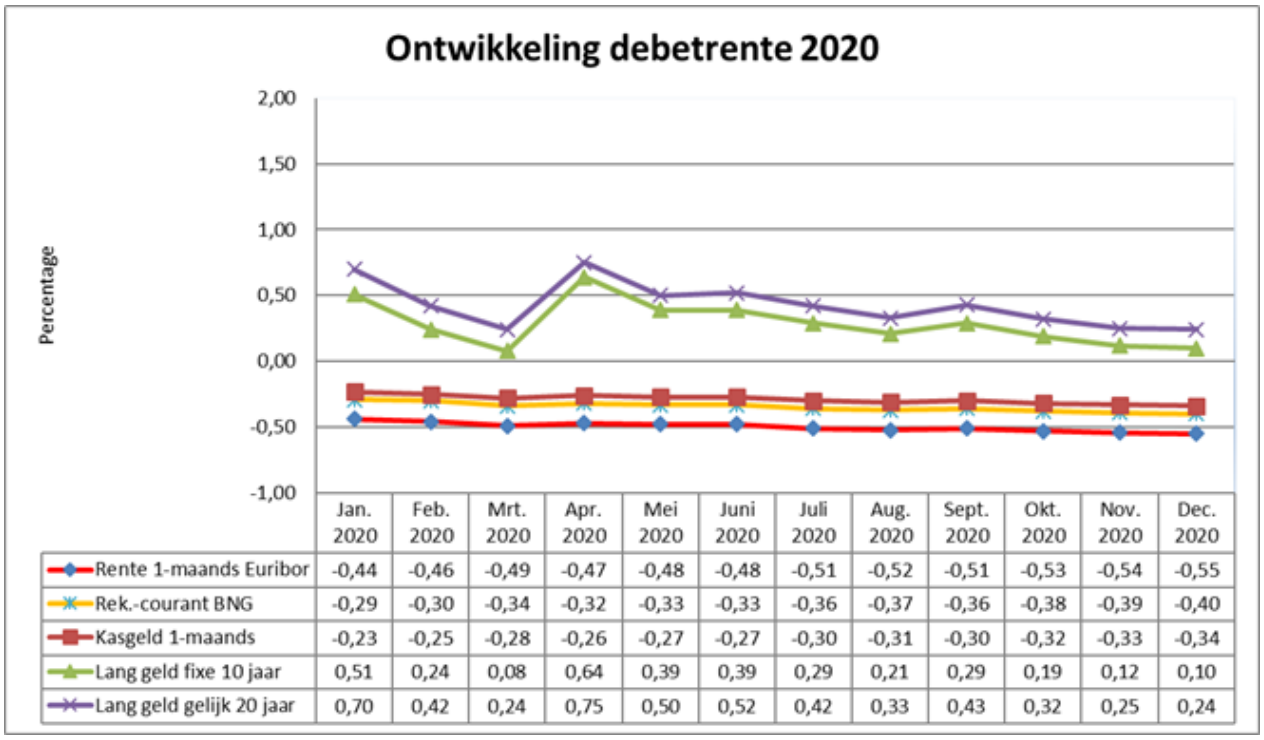

	Jan. 2020	Feb. 2020	Mrt. 2020	Apr. 2020	Mei 2020	Juni 2020	Juli 2020	Aug. 2020	Sept. 2020	Okt. 2020	Nov. 2020	Dec. 2020
Rente 1-maands Euribor	-0,44	-0,46	-0,49	-0,47	-0,48	-0,48	-0,51	-0,52	-0,51	-0,53	-0,54	-0,55
Rek.-courant BNG	-0,29	-0,30	-0,34	-0,32	-0,33	-0,33	-0,36	-0,37	-0,36	-0,38	-0,39	-0,40
Kasgeld 1-maands	-0,23	-0,25	-0,28	-0,26	-0,27	-0,27	-0,30	-0,31	-0,30	-0,32	-0,33	-0,34
Lang geld fixe 10 jaar	0,51	0,24	0,08	0,64	0,39	0,39	0,29	0,21	0,29	0,19	0,12	0,10
Lang geld gelijk 20 jaar	0,70	0,42	0,24	0,75	0,50	0,52	0,42	0,33	0,43	0,32	0,25	0,24

Ontwikkelingen Krimpenerwaard

Beleidsvoornemen treasury

In het Treasurystatuut Gemeente Krimpenerwaard 2020 heeft het college de kaders voor de treasuryfunctie bepaald. Het beleid van onze gemeente is erop gericht om de financieringsbehoefte zo gunstig mogelijk af te dekken. Omdat de rente op de kortlopende middelen in het algemeen gunstiger is dan de rente op langlopende middelen, wordt bij het aantrekken van een lening bij voorkeur eerst gebruik gemaakt van kortlopende geldleningen.

In de meerjarenbegroting 2020-2023 werd rekening gehouden met het aantrekken van een nieuwe geldlening in 2020 van € 15.000.000 (looptijd 20 jaar, verschuldigde rente 1,00%). In 2020 is er als gevolg van de verkoop aandelen Eneco en een vertraagde uitvoering van het investeringsprogramma alleen sprake geweest van een liquiditeitstekort in het eerste kwartaal. Dit liquiditeitstekort is afgedekt met een tweetal kasgeldleningen. Een langlopende geldlening is in 2020 niet afgesloten. Het gerealiseerde rentevoordeel (€ 37.000) is opgenomen in de Tweede Tussentijdse rapportage 2020.

Risicobeheer
In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) zijn voor de beheersing van de renterisico's de kasgeldlimiet en de renterisiconorm opgenomen.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet stelt een bovengrens aan de toegestane omvang van de kortlopende schuld (looptijd korter dan 1 jaar). Reden hiervoor is dat een korte schuldpositie een potentieel renterisico in zich heeft, omdat rentestijgingen direct doorwerken in de rentelasten.
Voor structurele liquiditeitstekorten is financiering met geldleningen met een looptijd langer dan 1 jaar de aangewezen oplossing. Het is niet toegestaan de kasgeldlimiet meer dan twee kwartalen achtereen te overschrijden. Onderstaand volgt een overzicht van de ontwikkeling van de kasgeldlimiet in 2020.

Berekening kasgeldlimiet	Begroot 2020			
(bedragen x € 1.000)	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Grondslag: Begrotingstotaal	141.394	141.394	141.394	141.394
Toegestane kasgeldlimiet:				
- relevant percentage (wettelijk voorgeschreven)	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
In bedrag (1)	12.018	12.018	12.018	12.018
Gemiddelde kortlopende schuld				
(negatief betekent schuld, positief betekent tegoed)	-3.341	-1.691	-170	-57
Vlottende middelen (tegoeden)	4.207	21.643	29.947	31.721
Vlottende middelen minus kortlopende schuld (2)	866	19.952	29.777	31.664
Ruimte (+) / overschrijding (-) (1+2)	**12.884**	**31.970**	**41.795**	**43.682**

De kasgeldlimiet is in 2020 niet overschreden en blijft ruimschoots binnen de wettelijke norm.

Renterisiconorm
De renterisiconorm gaat er van uit dat de vaste leningenportefeuille zodanig is samengesteld dat het renterisico gelijkmatig over de jaren wordt gespreid. De renterisiconorm is gekoppeld aan het begrotingstotaal.

Berekening renterisiconorm	Werkelijk	Begroot		
(bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Renterisico's (aflossingen op vaste schuld):				
- renteherziening op vaste schuld		-	-	-
- aflossingen	6820	6.820	4.975	5.975
Renterisico	6.820	6.820	4.975	5.975
Berekening renterisiconorm:				
Begrotingstotaal	141394	139.654	139.654	139.654
Bij ministerie vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	28.279	27.931	27.931	27.931
Toetsing renterisico aan norm:				
Renterisiconorm	28.279	27.931	27.931	27.931
Renterisico	6.820	6.820	4.975	5.975
Ruimte (+) / overschrijding (-)	**21.459**	**21.111**	**22.956**	**21.956**

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat het risico dat de gemeente loopt op haar vaste schuld beperkt is en in de periode 2020-2023 ruim binnen de norm blijft.

Leningenportefeuille
De schuldpositie van de gemeente wordt bepaald door de omvang van de portefeuille opgenomen geldleningen in

combinatie met de debetstand op de rekening-courant. Onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de schuldpositie over de periode 2020 tot en met 2023.

Schuldpositie (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023
Onderhandse geldleningen binnenlandse banken				
- hoofdsom leningen per 1 januari	59015	52.195	60.375	75.400
- aflossingen afgesloten leningen t/m 2020	-6820	-6.820	-4.225	-4.225
- lening per 01-10-2021 € 15.000, 20jr., 0,35%		15.000	-750	-750
- lening per 01-10-2022 € 20.000, 20jr., 0,50%			20.000	-1.000
- lening per 01-10-2023 € 10.000, 20jr., 0,50%				10.000
Hoofdsom leningen per 31 december	**52.195**	**60.375**	**75.400**	**79.425**

In 2020 zijn geen nieuwe langlopende geldleningen afgesloten. In de hoofdsom per 31 december 2020 van € 52.195.000 is een lening opgenomen van € 2.595.000, die wordt doorgeleend aan derden. De gemiddelde rente voor de totale leningenportefeuille bedraagt voor 2020 2,02%.
Het kengetal netto-schuldquote, zoals opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, geeft inzicht in de mate waarin de begroting vastligt door te betalen rente en aflossing van geldleningen. Al jaren voldoet de gemeente Krimpenerwaard ruimschoots aan de gestelde norm van de VNG.
In 2020 is met de BNG Bank contact opgenomen over de mogelijkheden tot vervroegde aflossing van de leningenportefeuille. Als gevolg van de door de bank in rekening te brengen agio/boete voor vervroegde aflossing is het niet zinvol gebleken om over te gaan tot herfinanciering van de bestaande leningen. Op basis van een offerte van de BNG Bank voor het oversluiten van onze huidige leningenportefeuille is het eventuele rentevoordeel voor de komende 30 jaar bepaald. Om dit voordeel in te kunnen zetten is in de raadsvergadering van 10 november 2020 besloten om vanuit de reserve Enecogelden € 5,8 miljoen over te hevelen naar een nieuw in te stellen bestemmingsreserve “Overrente”.

Renteresultaat
Onderstaand renteschema geeft inzicht in de geraamde en werkelijke rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

	Rentetoerekening (bedragen x € 1.000)	2020 Begroot		2020 Werkelijk	
a.	Externe rentelasten over korte en lange financiering		1.086		1.046
b.	Externe rentebaten over korte en lange financiering		-21		-21
	Saldo rentelasten en -baten		1.065		1.025
c1.	Doorberekende rente aan grondexploitaties	-21		-31	
c2.	Rente projectfinanciering	-87		-88	
c3.	Rentebaten van doorverstrekte leningen	-90		-90	
			-198		-209
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		867		816
d1.	Rente over eigen vermogen	241		245	
d2.	Rente over voorzieningen	-		-	
			241		245
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen		1.108		1.061
e.	De aan taakvelden tegerekende rente		-1.170		-1.174
	Boekwaarde activa welke integraal wordt gefinancieerd				
	(peildatum 01-01-2020, conform mjb. 2020-2023)	130.000		130.444	
	Voorcalculatorische rentepercentage begroting 2020	0,90%		0,81%	
	Renteresultaat op taakveld Treasury (-/- = voordelig)		**-62**		**-113**

Het renteresultaat bedraagt in 2020 € 113.000. Het gehanteerde rentepercentage bij het samenstellen van de jaarrekening is gebaseerd op het voorcalculatorische rentepercentage van 0,9%. Het nacalculatorische rentepercentage 2020 is becijferd op 0,8% en bevindt zich ruim binnen de gestelde bandbreedte. Dit betekent dat in 2020 een reëel rentepercentage is toegerekend aan de activa.

Kredietrisicobeheer op verstrekte geldleningen en garanties en overige uitzettingen
In de Wet fido en het Treasurystatuut Gemeente Krimpenerwaard 2020 is als algemeen uitgangspunt vastgesteld dat leningen of garanties alleen uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. In de in 2020 vastgestelde gemeentelijke Beleidsregels leningen en garantstellingen zijn verdere voorwaarden opgenomen voor het verstrekken van leningen en garanties.
Kredietrisicobeheer richt zich op de kredietwaardigheid (en dus risicoprofiel) van de tegenpartij bij financiële transacties. Mede door tussenkomst van waarborgfondsen en/of andere financieringsregelingen loopt de gemeente een zeer beperkt risico bij uitstaande leningen en garanties.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de verstrekte geldleningen en garantstellingen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Werkelijk 31-12-2019	Werkelijk 31-12-2020
Verstrekte geldleningen:		
- Startersleningen SVn	5.047	4.991
- Leningen aan verenigingen en stichtingen	233	219
- Leningen aan woningbouwcorporaties	9	8
Garanties:		
- Waarborgfonds Sociale Woningbouw	97.180	109.488
- Overige gewaarborgde geldleningen	1.521	1.319
Totaal	**103.990**	**116.025**

Overige uitzettingen betreffen overtollige financieringsmiddelen. Deze zijn in 2020 risicovrij geparkeerd bij het ministerie van Financiën (schatkistbankieren). Op 31 december 2020 was een bedrag van € 23,4 miljoen aan tijdelijke overliquiditeit geparkeerd.
Een uitzondering op het verplichte schatkistbankieren vormt bestaande beleggingen van voor 4 juni 2012. De voormalige gemeente Ouderkerk had op dat moment de opbrengst van de verkoop van het woningbedrijf belegd in obligaties bij de ABN AMRO. De nominale waarde van deze obligaties bedraagt per 31 december 2020 € 500.000 en valt vrij in 2021. Het risicoprofiel van de portefeuille bij ABN AMRO is zeer defensief. Dit betekent dat er weinig tot geen (koers)risico wordt gelopen. Het bruto resultaat van de beleggingen bedraagt voor 2020 circa € 21.250. Procentueel betekent dit een rendement van ongeveer 4,2%.

Liquiditeitsrisico
Er is in 2020 gewerkt met een liquiditeitsprognose, welke regelmatig werd geactualiseerd. In 2020 was de toegang tot de kapitaalmarkt het gehele jaar gewaarborgd. Als gevolg hiervan waren er voldoende geldmiddelen beschikbaar om aan directe verplichtingen te voldoen.

Geldstromenbeheer
De geldstromen lopen hoofdzakelijk via de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank). De saldi van de rekeningen bij de andere banken wordt zoveel als mogelijk overgeboekt naar de rekening bij de BNG Bank.

Relatiebeheer
De bancaire partijen waarmee de gemeente Krimpenerwaard zaken doet vallen onder toezicht van De Nederlandsche Bank en de Verzekeringskamer.
In 2018 is een financieringsovereenkomst met de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank) afgesloten. Dit raamcontract voor een krediet- en depotarrangement en elektronisch betalingsverkeer wordt ten minste eens in de vier jaar beoordeeld op inhoudelijke bepalingen en concurrerende condities. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de BNG Bank een unieke plaats inneemt ten opzichte van andere banken, omdat voor het ontvangen van rijksuitkeringen een lopende rekening bij deze bank vereist is. Overigens worden de faciliteiten van de BNG Bank toereikend geacht en de condities marktconform.

E. Bedrijfsvoering

Algemeen

Algemeen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) geeft in artikel 14 aan dat de paragraaf bedrijfsvoering tenminste inzicht geeft in de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering gaat over de manier waarop we middelen inzetten om onze taken te vervullen en de afgesproken resultaten te leveren. Dit alles op een zo effectief en efficiënt mogelijke manier.

Interne sturing

Wij hebben ons tot doel gesteld om de dienstverlening aan onze inwoners te verbeteren. In al ons handelen is dat het leidend doel. Om dit te bereiken hebben we geïnvesteerd in het op orde houden en optimaliseren van de werkprocessen. Dit vindt plaats in een permanente verbetercyclus en door middel van klantreizen. Verder is er bij inhoudelijk onderwerpen focus op integraliteit. In 2020 wisten de diverse vakgebieden elkaar steeds beter te vinden. Ze versterken elkaar in de producten die opgeleverd worden. Daarnaast staat de gemeente Krimpenerwaard voor nieuwe opgaven en uitdagingen. Die willen we in goede banen leiden, in combinatie met het streven naar uitstekende dienstverlening. Daarvoor is een goede interne en integrale sturing een vereiste.

Welke resultaten hebben we in 2020 bereikt?

COVID-19

2020 is een bijzonder jaar geweest. Sinds half maart 2020 hebben we zoveel mogelijk thuis gewerkt. Alleen de medewerkers met de functies die echt niet thuis kunnen worden gedaan, zoals de baliemedewerkers, buitendienstmedewerkers en de BOA's, zijn op kantoor geweest. Het heeft op iedereen een grote impact gehad en we zijn blij verrast door de wendbaarheid van onze medewerkers. Alle medewerkers zijn optimaal gefaciliteerd in het thuiswerken. De hardware is op hoog tempo uitgeleverd. Daarnaast is er gezorgd voor andere voorzieningen, zoals bureaustoelen en andere ARBO-zaken. Qua werkprocessen en overlegvormen hebben onze medewerkers zich snel aangepast. Ze zijn inventief geweest om de bedrijfsvoering zoveel als mogelijk door te laten gaan.

In 2020 hebben we veel aandacht gehad voor de zorg voor onze medewerkers. Het zijn onzekere tijden die soms veel van mensen vraagt. Het volledig thuiswerken, soms in combinatie met thuisonderwijs, de zorgen om de gezondheid van jezelf en naasten, het verminderde contact met je collega's kunnen zijn weerslag hebben op de belastbaarheid. Om medewerkers zich gezien en betrokken te laten voelen hebben we diverse activiteiten opgezet. Dit varieert van online ontmoetingen, een beweegchallenge, laagdrempelige mentale ondersteuning, trainingen om het thuiswerken goed vorm te geven tot extra vormen van communicatie, het nog duidelijker uiten van waardering en het versturen van attenties.

Deze activiteiten hebben bovenop de reguliere activiteiten plaatsgevonden.

A3- methodiek

Het monitoren van onze bedrijfsvoering doen we, naast de reguliere planning- en controlcyclus, met behulp van de A3-methodiek. Deze methodiek zorgt onder andere voor focus op de essentie. Op basis van de organisatiedoelstellingen, het collegeprogramma en de begroting is er een concernplan opgesteld. Dit concernplan is het brondocument voor alle afdelingsjaarplannen. De uitvoering van deze plannen zijn twee keer per jaar door de directie en afdelingsmanager besproken om zo de voortgang te monitoren.

Wendbare organisatie

Om succesvol te zijn en te blijven als organisatie moeten we wendbaar zijn. Een wendbare organisatie is in onze ogen een organisatie die zich in alle geledingen kan aanpassen aan de veranderingen in de samenleving, de toenemende digitalisering en de veranderende klantbehoefte. De veranderingen zijn niet altijd duidelijk en daardoor soms ook ingewikkeld. Een wendbare organisatie is continue in verandering, biedt ruimte aan experimenten, werkt daarin samen en benut ieders inzet en kwaliteiten.

Het succes van de gemeente wordt voor ons vooral bepaald door de mate waarin de organisatie er in slaagt om de overwegend interne focus te verleggen naar een externe focus. Een externe focus vraagt dat wij goed moeten weten wat er in de samenleving speelt waarbij de klantvraag of -initiatief centraal staat (“in contact zijn”) in plaats van standaard producten, procedures en regels.

Dit maakt dat het werk op een andere wijze uitgevoerd kan en moet worden. Het is een leerproces dat niet alleen de medewerkers raakt, maar nadrukkelijk ook het college en de gemeenteraad. Tegelijkertijd biedt dit kansen voor de verdere verbetering van onze dienstverlening. In 2020 is hier een verdere impuls aan gegeven door met de organisatie 5 nieuwe speerpunten te definiëren die hieraan bijdragen. Dit is gebeurd in een traject met managers, teamleiders, coördinatoren en de OR. Gedurende het traject is besproken wat nodig is om dit met elkaar te realiseren.

Deze behoefte is vertaald in speerpunten voor de cultuur van onze organisatie. Dit zijn de speerpunten 'Koersvast en wendbaar', 'De vraag van de inwoner is leidend', 'Samen kom je verder', 'Ontwikkelruimte voor de medewerkers' en 'Eigenaarschap: krachtig en concreet'.
Hiermee hebben de medewerkers meer leidraad gekregen in hun handelen om als organisatie wendbaarder te zijn en de klant beter te bedienen. Er is meer ruimte tot initiatief, ontwikkelingen en experimenten om zo sneller bij het gewenste resultaat te komen.

Participatie en co-creatie
Wij stimuleren en omarmen maatschappelijke creativiteit en initiatieven van inwoners, bedrijven en instellingen. We hebben gemerkt dat het veel vraagt van de organisatie om processen op een geheel andere manier aan te pakken. Dat vraagt onder andere om te investeren in de wendbaarheid en vitaliteit van de organisatie.

Dat doen we door enerzijds in te zetten op het ontwikkelen van het talent dat we in huis hebben. Door met elkaar nieuwe werkwijzen te ontwikkelen, uit te proberen en daarvan te leren. En ook te durven stoppen met een experiment als het niet het gewenste resultaat oplevert. In de tweede helft hebben we het onderwerp een extra impuls gegeven door het aantrekken van een medewerker die enkel participatie als opdracht heeft. Er is een inventarisatie gemaakt van alle vormen van participatie die al worden toegepast, er is geïnvesteerd in pilots, kennisontwikkeling op het onderwerp. Daarnaast is er een aanzet tot een participatiekader gemaakt en een plan van aanpak om dit tot verdere besluitvorming te brengen.

Visie op ontwikkeling
Er gebeurt veel in de maatschappij en daarmee ook in onze organisatie. Om ervoor te zorgen dat iedereen deze ontwikkelingen kan bijhouden hebben we veel aandacht gehad voor ontwikkeling. Leren gaat over het verwerven van nieuwe en het aanpassen van bestaande kennis, gedrag en vaardigheden. Leren en ontwikkelen is vaak een individueel traject en regelmatig ook een groepsproces. We hebben dit als organisatie zoveel mogelijk gefaciliteerd. Al is 2020 daarvoor een lastig jaar gebleken. Veel opleidingen zijn door Covid-19 geannuleerd en groepstrajecten waren nagenoeg alleen digitaal te doen. Het effect van digitale trajecten is aanzienlijk minder dan wanneer je elkaar fysiek kan ontmoeten. Dit heeft er mede voor gezorgd dat er dit jaar minder geld is besteedt aan opleidingen. We verwachten dat dit wordt ingehaald zodra de mogelijkheden weer verruimd worden.

Ondanks de beperkingen en het annuleren van externe opleidingen hebben wij nog zoveel mogelijk interne opleidingen en trainingen aangeboden. Zeker in de situatie rond COVID-19 was het noodzakelijk om in te zetten op de vitaliteit, belastbaarheid en veerkracht van onze medewerkers. Dit hebben wij gedaan door het bieden van een actueel en eigentijds incompany opleidingsprogramma (Vitamine L) en het faciliteren van individuele ondersteuningsmogelijkheden. We hebben diverse trainingen aangeboden om optimaal te kunnen thuiswerken onder de bekende omstandigheden en bijvoorbeeld trainingen om de nieuwe ict-programma's goed te beheersen. Daarnaast hebben we ook nog een aantal inhoudelijke trainingen aangeboden, gericht op de wendbaarheid en vitaliteit van de organisatie door het uitbreiden van het aanbod van de training ‘het goede gesprek’ en organiseren van een trainingstraject ‘omgevingsgericht werken’.

Vacatures
Wij hebben gemerkt dat ondanks COVID-19 de arbeidsmarkt niet stil is komen te liggen. In de onderstaande tabel kunt u terugvinden hoeveel medewerkers er in-, uit- of doorgestroomd zijn. Wij zijn blij verrast met dit resultaat. We hebben snel doorgeschakeld naar een digitale manier van solliciteren en hebben hierdoor goede medewerkers kunnen werven. Om ervoor te zorgen dat deze medewerkers ook goed hun plek vinden in de organisatie, wat in de huidige situatie lastiger is door de fysieke afstand, hebben we geïnvesteerd in een onboardingsapp. Zo wordt er nog meer structuur gegeven aan het inwerkproces, raken nieuwe medewerkers al meer betrokken bij de organisatie (al voordat ze gestart zijn) en kunnen ze voor hen belangrijke informatie en contactgegevens snel terugvinden. Tevens is ons wervings- en selectiebeleid geactualiseerd. Hierdoor kunnen we flexibeler omgaan met het werven van nieuw personeel. We kunnen sneller handelen en meer maatwerk leveren. Niet elke functie is immers hetzelfde en daardoor hoeft het wervingsproces ook niet op dezelfde wijze plaats te vinden. Ook hebben we ervoor gezorgd dat onze 'look and feel' van vacatures is gemoderniseerd en werven we via andere kanalen om zo de juiste medewerkers te werven. Dit alles draagt bij aan een evenwichtig samengesteld personeelsbestand, wat kwalitatief en kwantitatief aansluit bij zowel de ambities van de organisatie als de kwaliteiten van de medewerkers.

Met ingang van 2020 is ervoor gekozen om vacatures niet meer te begroten op het maximum van de functionele salarisschaal, maar uit te gaan van trede 8 (van de 11). Als gevolg van de arbeidsmarkt, die ondanks COVID-19 niet stil is komen te liggen is het mogelijk dat hierdoor incidenteel of voor specifieke functies een overschrijding is ontstaan.

Hoe doen we het in cijfers (P&O).

De ambtelijke organisatie heeft het zwaar. In Krimpenerwaard ligt de bezetting in personen, de bezetting in fte’s en de inhuur in percentage van de loonsom ruim onder die van gemeenten met 50.000 tot 100.000 inwoners (A&O fonds -

Personeelsmonitor Gemeenten 2019). Daarnaast is de krapte op de arbeidsmarkt voelbaar. Op 31 december 2020 stond een kleine 40 fte open aan vacatures. Het invullen van vacatures duurt vaak lang(er), terwijl inhuurkrachten om vacatures tijdelijk in te vullen ook niet altijd voor handen zijn. Ook zien wij een groei in het aantal vragen vanuit de samenleving. In 2020 ontving de afdeling RO van de gemeente bijvoorbeeld 30% meer aanvragen voor omgevingsvergunningen en 65% meer principeverzoeken. Daarnaast merk je de effecten van COVID-19, het thuiswerken en dit vaak in combinatie met het thuisonderwijs en de mentale belasting die deze crisis met zich meebrengt. Het heeft veel gevraagd van de organisatie om zo snel om te schakelen naar volledig digitaal werken.

Verzuim:
Ten opzichte van 2019 is het verzuim gestegen De stijging wordt veroorzaakt door een toename van het extra lang verzuim (> 365 dagen). Dit verzuim is ten opzichte van 2019 gestegen van 0,30 naar 1,81%.
Deze vorm van verzuim heeft niet alleen grote impact op de betrokken medewerkers en hun directe collega's, maar ook op de kosten van het ziekteverzuim. Er is veel aandacht voor verzuim. Zo voeren de leidinggevenden ook periodiek overleg met de bedrijfsarts over de begeleiding van langdurig zieke medewerkers en hoe dit het beste aangepakt kan worden.

	2018	2019	2020
Verzuimpercentage	4,39	4,93	5,37

Formatie, bezetting en inhuur derden
De formatie per 1.000 inwoners is in 2020 gelijk gebleven. De bezetting is in 2020 toegenomen door het invullen van een deel van de bestaande vacatureruimte. De stijging van het percentage externe inhuur in 2019 komt door het opvangen van het personeelsverloop en de uitvoering van projecten.

	2018	2019	2020
Bevolkingsaantal	55.666	56.048	56.606
Formatie (aantal fte per 1.000 inw.)	6,9	6,9	7
Formatie (totaal) in fte	393,42	391,58	399,89
Bezetting (aantal fte per 1.000 inw.)	6,3	6,4	6,4
Bezetting (totaal) in fte	348,06	359,83	360,62
Externe inhuur* (% tot. loonsom + tot. Kosten inhuur)	15,7	16,67	19,89

Instroom, doorstroom en uitstroom medewerkers
In 2020 is sprake van een toenemende krapte op de arbeidsmarkt als gevolg van een stijgende vraag naar nieuw personeel. Dit komt tot uitdrukking in de onderstaande cijfers over het personeelsverloop. De uitstroom van medewerkers ligt in 2020 significant hoger dan in 2019. De toegenomen uitstroom werkt door in de instroom van nieuwe medewerkers van buiten de organisatie en de doorstroom van zittende medewerkers binnen de organisatie.

	2018	2019	2020
Instroom in aantal medewerkers	46	51	49
Instroom in %	11,3	12,3	11,7
Doorstroom in aantal medewerkers	13	28	24
Doorstroom in %	3,2	6,7	5,7
Uitstroom in aantal medewerkers	25	37	45
Uitstroom in %	6,1	8,9	10,7

Integriteit
De medewerkers die in 2020 in dienst zijn getreden hebben nagenoeg allemaal de eed of de belofte afgelegd en bij een klein aantal volgt hiervoor begin 2021 een bijeenkomst. Evenals in 2019 zijn meerdere speciale bijeenkomsten georganiseerd waarin uitgebreid met de nieuwe medewerkers is gesproken over het belang van integriteit in/voor het functioneren van een publieke organisatie. Deze bijeenkomsten zijn dit jaar echter digitaal in plaats van fysiek georganiseerd. Daarnaast komt dit onderwerp ook uitgebreid aan de orde in de onboardingsapp.

F. Verbonden partijen

Overzicht verbonden partijen

	Gemeenschappelijke regelingen
1	Gemeenschappelijke Regeling regio Midden-Holland
2	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG)
3	Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)
4	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden
5	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)
6	Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW)
7	Groenalliantie
8	Streekarchief Midden Holland
9	Werkvoorzieningschap Promen
10	Gemeenschappelijke Regeling Bureau Openbare Verlichting
	Vennootschappen en Stichtingen.
1	Cyclus NV
2	Oasen
3	Eneco
4	Stedin NV
5	Bank Nederlandse Gemeenten
6	Veerdienst Schoonhoven
7	Waterbus Bergambacht BV

Algemeen

De gemeenten in Nederland hebben veel taken en verantwoordelijkheden op uiteenlopende terreinen die zij als lokale overheid dienen uit te voeren. Zo ook de gemeente Krimpenerwaard. Over de wijze waarop deze taken worden uitgevoerd hebben de gemeenten in Nederland de keuze uit diverse mogelijkheden.

1. de uitvoering van de taak door de gemeente zelf.
2. de uitvoering van de taak uit te besteden door middel van een opdracht aan een geheel van de gemeente losstaande organisatie of bedrijf.
3. de uitvoering van de taak onder te brengen bij een organisatie waarvan de gemeente bestuurlijk deel uitmaakt en waarmee een (financiële) verbintenis wordt aangegaan; de verbonden partij.

Het zelf uitvoeren van de taken dan wel opdracht verstrekken aan een los van de gemeente staande organisatie en bedrijf gebeurt vaak bij uitvoerende taken waarbij de gemeente als opdrachtgever opereert. Deze constructie wordt van oudsher veel toegepast en behoeft daarom geen nadere toelichting.

Wanneer het gaat om een (uitvoerings)taak onder te brengen bij een verbonden partij staan er voor de gemeenten meerdere keuzes tot haar beschikking. Er bestaat immers een grote variatie in de vormen van samenwerkingsverbanden binnen gemeenten waarbij ook de gebruikte terminologie nogal van elkaar verschilt. Zo wordt er gesproken over samenwerkingsverbanden, gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen. Om te komen tot een eenduidige terminologie voor samenwerkingsverbanden wordt veelal uitgegaan van de terminologie die wordt gebruikt in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Dit besluit gaat uit van de term verbonden partij en geeft daaraan de volgende definitie:

“Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht”.

Met andere woorden: er is sprake van een verbonden partij als een gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft in een derde rechtspersoon. Bij bestuurlijk belang gaat het om het hebben van zeggenschap van de gemeente in de derde partij. Dit kan omdat de gemeente:

- zitting heeft in het dagelijks- of algemeen bestuur.

- aandelen bezit en daarom stemrecht heeft.

De gemeente Krimpenerwaard volgt deze definitie waarbij de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het wettelijk kader vormt.

Categorieën samenwerkingsverbanden
Verbonden partijen kunnen nog worden onderscheiden in de op het publiekrecht gebaseerde Gemeenschappelijke regelingen en het bezit van aandelen van bedrijven die zijn gebonden aan het privaatrecht, de zogeheten vennootschappen.

Financiële risico's verbonden partijen
De afgelopen jaren is een tendens waarneembaar dat verbonden partijen in aantal toenemen maar ook een steeds groter deel uitmaken van de begroting van de gemeente. Daarmee nemen ook de risico's voor de gemeente toe.

De financiële risico's van de gemeenschappelijke regelingen hebben geen beperking. Bij een faillissement worden de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling volgens de verdeelsleutel aangeslagen voor eventueel resterende schulden na verkoop van de bezittingen.

De financiële risico's van de vennootschappen zijn beperkt tot het aandelenbezit van de gemeente. Bij een faillissement van een vennootschap daalt de waarde van dit bezit tot nihil.
Gezien de aard van de werkzaamheden van de verbonden partijen is de kans op een faillissement van zowel de vennootschappen als de gemeenschappelijke regelingen overigens zeer klein. Echter uitgesloten is het niet.

Belang voor de raad
De gemeenteraad heeft een kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende verantwoordelijkheid binnen het gemeentebestuur. Deze verantwoordelijkheid geldt ook ten aanzien van de beheersing van verbonden partijen. Wanneer het toezicht op de verbonden partijen niet optimaal verloopt, loopt de gemeente een vergroot risico om geconfronteerd te worden met het niet realiseren van beoogde (beleids)doelstellingen, financiële nadelen, of imageschade door activiteiten van de verbonden partijen. Hoewel niet alles kan worden voorkomen, is het van belang om voldoende checks en balances in te bouwen voor de beheersing.

Omdat de gemeente verantwoordelijk is voor de aansturing van de verbonden partijen, de controle daarop en de financiële consequenties voor de eigen organisatie is inzicht in de verbonden partijen vanuit de raad van belang.

Een ander belang van de raad is de noodzaak dat inzicht bestaat in de kosten en de financiële risico's die de gemeente kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen. De gemeente is immers verplicht bij te dragen aan de exploitatietekorten die mogelijk ontstaan bij de gemeenschappelijke regelingen.

Bij de aanbieding van de rekening en begrotingen van de diverse verbonden partijen wordt daarom ook een factsheet gevoegd. Deze factsheets vergroten het inzicht in de (financiële) gang van zaken bij de verbonden partijen. Een onderdeel van de informatievoorziening per verbonden partij is voorts dat een verbinding is gelegd met de programma's in de begroting.

Hieronder volgt een overzicht van de Gemeenschappelijke Regelingen waarvan de gemeente Krimpenerwaard deel uitmaakt en een overzicht van de Vennootschappen waarvan de gemeente Krimpenerwaard aandeelhouder is.

Gemeenschappelijke regelingen

1. Gemeenschappelijke Regeling regio Midden-Holland

1. Gemeenschappelijke regeling regio Midden-Holland	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Gouda
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	De regionale samenwerking in de regio Midden-Holland gaat uit van een netwerksamenwerking. Daarbij is het uitgangspunt een versterking van de belangenbehartiging vanuit de regio.
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard wordt in het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur vertegenwoordigd door burgemeester R.S. Cazemier.
Omvang van financieel belang	De bijdrage is berekend op basis van het inwoneraantal per deelnemende gemeente.
Deelnemende partijen	Deelnemers aan de Gemeenschappelijke regeling regio Midden-Holland zijn de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen, Zuidplas en Krimpenerwaard.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning
Actuele opgaven van de verbonden partij	De opgaven van de regio Midden-Holland zijn verwoord in de strategische agenda en betreffen een vitale, duurzame, zorgzame en verbonden samenleving en is ook gericht op een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, een bereikbare regio en tenslotte een beleefbaar landschap.
Financieel risico	De regio Midden Holland kent een eigen weerstandsvermogen van € 100.000. Het financiële risico voor de gemeente is beperkt

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020	€ 628
	31/12/2020	€ 633
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020	€ 401
	31/12/2020	€ 487
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*61%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*57%*
Financieel resultaat (2020)		€ 172
Omvang weerstandsvermogen		€ 272
Omvang garantstellingen		*n.v.t.*
Omvang taakstelling verbonden partij		*n.v.t.*
Financiële bijdrage 2020		€ 98

2. Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG)

2. Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG)	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Leiden
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	De Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) Hollands Midden, met als uitvoerende eenheden de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Midden, bureau GHOR Hollands Midden en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Hollands Midden, heeft als doel de belangen te behartigen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg, de volksgezondheid en de ambulancezorg. De RDOG Hollands Midden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisisomstandigheden.
Vertegenwoordiging in de partij	Het Algemeen Bestuur van de RDOG Hollands Midden bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de 19 deelnemende gemeenten. Namens de gemeente Krimpenerwaard heeft wethouder L. Sleeuwenhoek zitting in het Algemeen Bestuur en in het Dagelijks Bestuur van de RDOG Hollands Midden.
Omvang van financieel belang	De bijdrage is opgebouwd uit een bijdrage per inwoner en een bijdrage per kind. De kosten voor aanvullende taken, zoals logopedie en huisvesting worden apart in rekening gebracht door het RDOG.
Deelnemende partijen	19 gemeenten in de regio Hollands Midden.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	1.Veiligheid 4. Onderwijs 6. Sociaal domein 7. Volksgezondheid en Milieu.
Actuele opgaven van de verbonden partij	De programmabegroting RDOG kent drie programma's: I. Het programma Geneeskundige Hulpverlening voor de sector GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio). II. Het programma Ambulancezorg, dat wordt uitgevoerd door de sector Regionale Ambulancevoorziening (RAV). III. Het programma Openbare gezondheidszorg omvat de werkzaamheden van de GGD Hollands Midden. Inhoudelijke thema's van de RDOG HM beslaan een breed terrein en richten zich met name op: - de Jeugdgezondheidszorg zoals het Rijksvaccinatieprogramma extra zorg voor risicokinderen, zorgcoördinatie, stevig ouderschap. - het bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling. - CJG dienstverlening. - Maatschappelijke Zorg zoals de opvang verwarde personen en de basiszorg Kwetsbare Kinderen.
Financieel risico	De regio Midden Holland kent een eigen weerstandsvermogen van € 100.000. Het financiële risico voor de gemeente is beperkt

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020	€ 3.948
	31/12/2020	€ 6.577
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020	€ 29.237
	31/12/2020	€ 40.621
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*12%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*14%*
Financieel resultaat (2020)		€ 2.808
Omvang weerstandsvermogen		€ 4.553
Omvang garantstellingen		*n.v.t.*
Omvang taakstelling verbonden partij		*n.v.t.*
Financiële bijdrage 2021		€ 3.265

3. Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)

3. Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH)	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Gouda
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	De Omgevingsdienst Midden Holland streeft er naar een bijdrage te leveren aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. De omgevingsdienst is uitvoerder van de wettelijke milieutaken, vergunningverlening en handhaving van bedrijven en ook belast met de controle en toetsing van specialistische milieu- en veiligheidsaspecten. Zo ook ten aanzien van ruimtelijke projecten. Hoewel ODMH ook taken op het gebied van bouw- en woningtoezicht uitvoert, maakt onze gemeente daar geen gebruik van.
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door wethouders A. Bening en L.A. de Wit. Lid van het dagelijks bestuur is wethouder A. Bening
Omvang van financieel belang	De bijdrage is opgebouwd uit het aantal en soort diensten dat wordt afgenomen.
Deelnemende partijen	De provincie Zuid-Holland en de gemeenten: Alphen aan den Rijn Krimpenerwaard, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	7. Volksgezondheid en Milieu
Actuele opgaven van de verbonden partij	De ODMH is een regionale uitvoeringsdienst, die de wettelijke milieutaken uitvoert voor de gemeente Krimpenerwaard. De ODMH doet dit aan de hand van een door het AB ODMH goedgekeurd productenboek en een door het college goedgekeurd jaarprogramma. Jaarlijks legt de ODMH met een productierapportage verantwoording af aan de gemeente over de taakuitvoering in het voorgaande jaar.
Financieel risico	De risico's zijn in beeld gebracht. De aanwezige weerstandscapaciteit is niet toereikend.

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 3.180
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 2.470
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 8.009
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 8.683
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*28%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*22%*
Financieel resultaat (2020)		€ 152
Omvang weerstandsvermogen		€ 1.555
Omvang garantstellingen		*n.v.t.*
Omvang taakstelling verbonden partij		*n.v.t.*
Financiële bijdrage 2020		€ 1.850

4. Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden

4. Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Leiden
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	In de Veiligheidsregio Hollands Midden zetten hulpverleningsdiensten, gemeenten en partners zich dagelijks in voor een veilige samenleving met als doel risico's te verminderen en incidenten, rampen en crises zo goed mogelijk te bestrijden
Vertegenwoordiging in de partij	Stemrecht in het Algemeen Bestuur. De gemeente Krimpenerwaard is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur met een lid, burgemeester R.S. Cazemier. Burgemeester R.S. Cazemier is tevens lid van het Dagelijks Bestuur met de portefeuille Brandweer.
Omvang van financieel belang	Bijdrage is gebaseerd op de zogenaamde "Cebeonnorm". Deze norm is opgebouwd vanuit een aantal onderdelen waaronder inwoneraantal, aantal huishoudens etc.
Deelnemende partijen	Er zijn 19 deelnemende gemeenten vanaf 1 januari 2015
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	1. Veiligheid
Actuele opgaven van de verbonden partij	De komende beleidsperiode (2020-2023) is op basis van het vernieuwde risicoprofiel de focus gericht op de onderstaande vier onderwerpen die de komende jaren van grote invloed worden geacht op de risico's. - Klimaatadaptatie - Energietransitie - Cybersecurity - Continuïteit Ook zal in de komende beleidsperiode (2020-2023) extra geld worden vrijgemaakt voor de bluswatervoorziening en voor de digitale transformatie.
Financieel risico	Het weerstandsvermogen is toereikend om risico's af te dekken.

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 6.222
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 7.924
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 35.935
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 34.129
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*15%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*19%*
Financieel resultaat (2020)		€ 2.151
Omvang weerstandsvermogen		€ 3.083
Omvang garantstellingen		*n.v.t.*
Omvang taakstelling verbonden partij		*n.v.t.*
Financiële bijdrage 2020		€ 3.283

5. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)

5. Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Klaaswaal
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	Het SVHW verzorgt voor de deelnemers de volgende werkzaamheden: · de heffing en invordering van lokale belastingen; · de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken; · de administratie van vastgoedgegevens; · het verstrekken van de vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden. Tevens verzorgt het SVHW de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) en de uitvoering van de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen (WKPB).
Vertegenwoordiging in de partij	Elke deelnemende gemeente heeft 1 stem en het waterschap heeft 2 stemmen. De gemeente Krimpenerwaard wordt in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door wethouder R. Boere.
Omvang van financieel belang	De bijdrage is gebaseerd op het aantal objecten (vastgoedinformatie & woz-administratie), aantal aanslagen (heffing belastingen) en aantal biljetten (invordering).
Deelnemende partijen	De deelnemers zijn: 13 gemeenten en 1 waterschap.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Actuele opgaven van de verbonden partij	Er is dit jaar onderzoek gedaan of de SVHW een actieve rol kan spelen in de Samenhangende objectregistratie. Dit onderzoek krijgt een vervolg in 2021. Dit zou een nieuwe activiteit zijn voor het SVHW.
Financieel risico	De risico's zijn in beeld gebracht en afgedekt met een toereikende weerstandscapaciteit.

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 1.440
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 693
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 4.611
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 7.194
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*24%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*9%*
Financieel resultaat (2020)		€ -102
Omvang weerstandsvermogen		€ 598
Omvang garantstellingen		*n.v.t.*
Omvang taakstelling verbonden partij		*n.v.t.*
Financiële bijdrage 2020		€ 600

6. Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW)

6. Ingenieursbureau Krimpenerwaard (IBKW)	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Krimpen aan den IJssel
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	Het IBKW verleent civiel technische adviezen en ingenieursdiensten waar het gaat om de aanleg, onderhoud en beheer van de openbare ruimte zoals de aanleg, onderhoud en beheer van wegen, straten, watergangen, rioleringen etc.
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard wordt in het Dagelijks Bestuur vertegenwoordigd door wethouder R. Boere (voorzitter).
Omvang van financieel belang	De bijdrage wordt berekend op basis van een uurtarief en het aantal af te nemen uren. Voor 2019 is het uurtarief € 80,93.
Deelnemende partijen	De deelnemers zijn de gemeente Krimpen aan den IJssel en de gemeente Krimpenerwaard.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	2. Verkeer, vervoer en waterstaat 7. Volksgezondheid en Milieu
Actuele opgaven van de verbonden partij	Het IBKW (voorheen TBK) richt zich op een professioneel civiel ingenieursbureau om de gemeenten te ondersteunen en adviseren op het civieltechnische werkterrein.
Financieel risico	

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 126
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 152
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 347
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 496
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*27%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*23%*
Financieel resultaat (2020)		€ 35
Omvang weerstandsvermogen		€ 35
Omvang garantstellingen		*n.v.t.*
Omvang taakstelling verbonden partij		*n.v.t.*
Financiële bijdrage 2020		€ 1.269

7. Groenalliantie

7. Groenalliantie	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Schiedam
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	De Groenalliantie beheert de recreatiegebieden Krimpenerhout en Loetbos en vergroot de aantrekkelijkheid van deze gebieden. Ook verzorgt zij het beheer en onderhoud van de routenetwerken.
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard wordt in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. Vente en in het algemeen bestuur door wethouder J. Vente en wethouder L.de Wit
Omvang van financieel belang	Aan de Groenalliantie wordt een vast bedrag bijgedragen van € 207.000,- Op basis van de totale bijdragen binnen de Groenalliantie draagt de Krimpenerwaard 6 % bij. Met ingang van 2022 wordt de deelnemersbijdrage gelijk getrokken (naar € 7,34 op basis van inwoneraantal). Dit betekent voor Krimpenerwaard een verhoging van € 208.000 per jaar structureel. Besluitvorming hierover vindt plaats in 2021.
Deelnemende partijen	Deelnemers aan de Groenalliantie zijn de gemeenten Bodegraven- Reeuwijk, Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard en Waddinxveen.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	5. Sport, cultuur en recreatie
Actuele opgaven van de verbonden partij	Het bestuur heeft in 2018 opdracht gegeven tot een kwaliteitsimpuls en actualisatie van de beide beheergebieden (Krimpenerwaard en Reeuwijkse Plassen e.o.) In 2018 is fase 1 gestart. De meeste werkzaamheden bij de Surfplas in de Krimpenerhout en de Loet zijn afgerond. In 2020 en de daarop volgende jaren wordt fase 2 en 3 verder opgepakt, dit zijn met name uitbreidingen van routestructuren om verbindingen tussen gebieden te maken en transferia te realiseren. Hier wordt momenteel aan gewerkt in interactieve planvorming met stakeholders en bewoners.
Financieel risico	De groenalliantie beschikt over voldoende weerstandsvermogen. Naar de toekomst toe zijn er financiële risico's als gevolg van de uittreding van de provincie en het herbestemmen van reserves. Indien noodzakelijk zullen deze te zijner tijd in de begroting worden verwerkt.

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 8.202
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 9.037
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 4.633
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 3.684
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*64%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*71%*
Financieel resultaat (2020)		€ 179
Omvang weerstandsvermogen		€ 2.969
Omvang garantstellingen		*n.v.t.*
Omvang taakstelling verbonden partij		*n.v.t.*
Financiële bijdrage 2020		€ 212

8. Streekarchief Midden Holland

8. Streekarchief Midden Holland	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Gouda
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	Het Streekarchief is belast met de uitvoering van de gemeentelijke taken in het kader van de archiefwet. Dit houdt in het beheer van de naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden en het toezicht op het beheer van de nog niet naar de archiefbewaarplaatsen overgebrachte archiefbescheiden die nog bij de deelnemende gemeenten berusten. Daarnaast nazorg van de laatstgenoemde bescheiden, de dienstverlening in de studiezaal en het bevorderen van de plaatselijke en regionale geschiedbeoefening.
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard wordt in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door wethouder J. Hofman-Verwoert en raadslid J.R. Dekker. Het aantal stemmen staat in relatie tot het inwoneraantal.
Omvang van financieel belang	De bijdrage is opgebouwd uit een bedrag per inwoner en een bedrag per strekkende meter in gebruik zijnde archief .
Deelnemende partijen	Deelnemers aan het Streekarchief zijn de gemeenten Gouda, Krimpen a/d IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas en de regio Midden Holland.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning
Actuele opgaven van de verbonden partij	Het streekarchief zal zich de komende tijd richten op de overgang van het beheer van een analoog archief naar een digitale beheervorm. Daarnaast zal inzet worden gepleegd op een verduidelijking van de begroting, vooral op het onderdeel 'doorrekening naar de individuele deelnemers'.
Financieel risico	De beschikbare weerstandscapaciteit is niet toereikend om de in beeld gebrachte risico's af te dekken.

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 222
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 289
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 369
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 279
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*38%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*51%*
Financieel resultaat (2020)		€ 77
Omvang weerstandsvermogen		€ 77
Omvang garantstellingen		*n.v.t.*
Omvang taakstelling verbonden partij		*n.v.t.*
Financiële bijdrage 2020		€ 341

9. Werkvoorzieningschap Promen

9. Werkvoorzieningschap Promen	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Gouda
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	De doelstelling van Promen is het bieden van zinvol werk met maximale ontwikkelmogelijkheden aan mensen met een indicatie Wet Sociale Werkvoorziening. Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk van de ca. 1.500 medewerkers extern bij reguliere werkgevers gaan werken in functies die aansluiten bij hun capaciteiten, ervaring en ambities. Daarnaast biedt Promen dienstverlening in het kader van de Participatiewet.
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard wordt in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur als voorzitter vertegenwoordigd door wethouder J. Vente.
Omvang van financieel belang	Het gehele WSW budget wordt overgedragen aan Promen en eventuele tekorten worden verdeeld naar rato van het aandeel van de gemeente (voor de Krimpenerwaard geldt een aandeel van 11,3 %). Daarnaast wordt via inbesteding dienstverlening in het kader van de Participatiewet ingekocht.
Deelnemende partijen	Deelnemers van Promen zijn de gemeenten Alphen aan de Rijn, Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpen aan den IJssel, Waddinxveen, Zuidplas en Krimpenerwaard.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	6. Sociaal Domein
Actuele opgaven van de verbonden partij	Promen heeft in 2018 een financiële en juridische scheiding aangebracht in de dienstverlening Sociale Werkvoorziening (SW) en dienstverlening Participatiewet (PW). De deelnemende gemeenten continueren de gezamenlijke SW-dienstverlening onder de gemeenschappelijke regeling. Voor de PW-dienstverlening is Prowork opgericht. Met Prowork kunnen gemeenten via een één-op-één relatie vraaggerichte re-integratieactiviteiten (inclusief nieuw beschut werk) inkopen. Deze bedrijfsvoering wordt uitgevoerd tot en met 2025.
Financieel risico	De beschikbare weerstandscapaciteit is toereikend om de in beeld gebrachte risico's af te dekken.

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 2.524
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 4.186
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 9.749
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 8.153
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*21%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*34%*
Financieel resultaat (2020)		€ 774
Omvang weerstandsvermogen		€ 2.400
Omvang garantstellingen		*n.v.t.*
Omvang taakstelling verbonden partij		*n.v.t.*
Financiële bijdrage 2020		€ 3.618

10. Gemeenschappelijke Regeling Bureau Openbare Verlichting

10. Gemeenschappelijke Regeling Bureau Openbare Verlichting	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Hardinxveld-Giessendam
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	Het Bureau OVL verzorgt het beheer en het onderhoud van de openbare verlichting. Ook verzorgt zij het opstellen van een bestek voor het onderhoud en de aanbesteding hiervan en is zij belast met de controle en toezicht op de uitvoering.
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard wordt in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door wethouder R. Boere
Omvang van financieel belang	De bijdrage is gebaseerd op het aantal aanwezige en bij de gemeente in beheer zijnde lichtmasten in de Krimpenerwaard.
Deelnemende partijen	Bij de Gemeenschappelijke Regeling Bureau OVL zijn een zestal gemeenten aangesloten. Deze zijn Molenlande, Papendrecht, Hardinxveld-Giessendam, Gorinchem, Hendrik-Ido-Ambacht, Vijfheerenland en Krimpenerwaard.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Actuele opgaven van de verbonden partij	De gemeente Krimpenerwaard maakt vanaf 2016 gebruik van de dienstverlening van Bureau OVL. De afgelopen periode zijn er de nodige problemen geweest in de geleverde dienstverlening met betrekking tot de storingsafhandeling en uitvoering van openbare verlichting binnen projecten. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat de gemeenteraad heeft besloten om per 1-5-2020 uit deze gemeenschappelijke regeling te treden
Financieel risico	Het beschikbare weerstandsvermogen is toereikend risico's af te dekken.

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 142
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 151
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het	01/01/2020	€ 210
begrotingsjaar	31/12/2020	€ 195
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*40%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*44%*
Financieel resultaat (2020)		€ 32
Omvang weerstandsvermogen		€ 53
Omvang garantstellingen		*n.v.t.*
Omvang taakstelling verbonden partij		*n.v.t.*
Financiële bijdrage 2020		€ 35

Vennootschappen en Stichtingen

1. Cyclus NV

1. Cyclus NV	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Gouda (postadres) / Moordrecht (bezoekadres).
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	Cyclus is belast met de inzameling en (aanbesteding van) verwerking van huishoudelijk afval en het beheer van inzamelmiddelen voor 9 gemeenten in de regio Midden Holland en Rijnstreek. Per 2019 zijn 2 niet-aandeelhoudende gemeenten aan het dienstverleningsgebied toegevoegd.
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard wordt vertegenwoordigd door de wethouders A. Bening (GrondstoffenPlatform-Bestuurlijk) en R. Boere (Algemene Vergadering Aandeelhouders).
Omvang van financieel belang	In de algemene vergadering van aandeelhouders telt het bezit van één aandeel voor één stem. De gemeente Krimpenerwaard heeft 69.752 aandelen in haar bezit met een nominale waarde van € 488.264, gebaseerd op € 7 per aandeel, nominaal.
Deelnemende partijen	Cyclus is een overheids- N.V. Een 9-tal gemeenten in de Regio's Midden-Holland en Rijnstreek is aandeelhouder. De onderneming wordt geleid door een directeur. Deze directeur staat onder toezicht van een uit vier leden bestaande Raad van Commissarissen.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	7. Volksgezondheid en Milieu
Actuele opgaven van de verbonden partij	Cyclus heeft drie hoofdtaken: · Afvalinzameling; · Regionale aanbesteding van de verwerking van de diverse afvalstromen; · Onderhoud en beheer inzamelmiddelen. Voor de gemeente Krimpenerwaard verzorgt Cyclus de afvalinzameling (met ingang van 1 januari 2017 in de hele gemeente), de afvalverwerking en een groot deel van het onderhoud en beheer van de inzamelmiddelen. De gemeente Krimpenerwaard heeft voor bovenstaande taken een vijfjarig contract met Cyclus (2018-2022). Op basis van een AVA-besluit, inz. de opzegtermijn, loopt het contract in ieder geval tot en met 2023.

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2019	€ 2.869
	31/12/2019	€ 2.939
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2019	€ 2.787
	31/12/2019	€ 2.804
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2019		*51%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2019		*51%*
Financieel resultaat (2019)		*€ 162*

2. Oasen

2. Oasen NV	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Gouda
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	Oasen is een drinkwaterbedrijf met als kernactiviteiten de winning, productie en levering van kwalitatief goed drinkwater aan particulieren en bedrijven. De voorzieningsgebieden liggen in het oostelijke deel van Zuid-Holland
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard wordt vertegenwoordigd door burgemeester R.S. Cazemier.
Omvang van financieel belang	In de algemene vergadering van aandeelhouders telt het bezit van één aandeel voor één stem. De gemeente Krimpenerwaard heeft 56 aandelen van een totaal aan aandelen van 2500. De nominale waarde van deze 56 aandelen bedraag € 455 per aandeel wat neerkomt op een bedrag van € 25.480. De afgelopen jaren heeft er geen winstuitkering plaats gevonden.
Deelnemende partijen	24 Gemeenten in de regio's Midden-Holland, Rijnstreek en Drechtsteden zijn aandeelhouder.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning
Actuele opgaven van de verbonden partij	

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020	€ 103.668
	31/12/2020	€ 108.494
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020	€ 162.538
	31/12/2020	€ 159.959
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*39%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*40%*
Financieel resultaat (2020)		*€ 4.826*

3. Eneco

3. Eneco energie NV	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	Eneco is één van de drie grootste energiebedrijven in Nederland. Met haar activiteiten richt ze zich op ruim twee miljoen zakelijke en huishoudelijke klanten. Zij voert een geïntegreerde distributiestrategie die de levering van gas, elektriciteit en warmte omvat.
Vertegenwoordiging in de partij	NVT
Omvang van financieel belang	NVT
Deelnemende partijen	NVT
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning
Actuele opgaven van de verbonden partij	De aandelen zijn in 2020 verkocht en overgedragen. De opbrengst is gestort in de daarvoor bestemde Reserve.

Financiële informatie (x € 1.000.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020	€ 2.859
	31/12/2020	€ 2.939
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020	€ 2.787
	31/12/2020	€ 2.804
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*51%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*51%*
Financieel resultaat (2020)		*€ 162*

4. Stedin NV

4. Stedin NV	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	De aanleg, het beheer en onderhoud van gas- en elektriciteitsnetten en het transport van gas en elektriciteit naar ca. 2 miljoen klanten.
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard wordt vertegenwoordigd door wethouder R. Boere. In de algemene vergadering van aandeelhouders staat het stemrecht gelijk aan het aandelenpercentage.
Omvang van financieel belang	De gemeente Krimpenerwaard bezit 28.131 aandelen met een nominale waarde van € 100 per aandeel.
Deelnemende partijen	53 gemeenten zijn aandeelhouder.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning
Actuele opgaven van de verbonden partij	Met name in verband met de energietransitie, waaraan de Nederlandse overheid zich heeft verplicht, moet Stedin de komende jaren fors investeren. Stedin heeft hiervoor haar aandeelhouders om aanvullend kapitaal gevraagd. In 2020 is gediscusieerd over de vormgeving van een dergelijke kapitaalstorting en de noodzaak van aanpassing van de governance. Verwacht wordt dat in 2021 besluitvorming zal plaatsvinden.

Financiële informatie (x € 1.000.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020 31/12/2020	€ 2.582 € 2.939
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020 31/12/2020	€ 2.787 € 2.804
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*51%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*51%*
Financieel resultaat (2020)		*€ 162*

5. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

5. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	De BNG Bank N.V. is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijke belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG Bank N.V. bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, evenals het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is.
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard wordt vertegenwoordigd door wethouder R. Boere.
Omvang van financieel belang	De gemeente Krimpenerwaard bezit 50.700 aandelen. De nominale waarde per aandeel is € 2,50.
Deelnemende partijen	De Staat (50%), 11 provincies, 1 hoogheemraadschap en bijna alle gemeenten.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	0. Bestuur en Ondersteuning
Actuele opgaven van de verbonden partij	

Financiële informatie (x € 1.000.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020 31/12/2020	€ 4.700 € 5.000
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2020 31/12/2020	€ 135.300 € 132.500
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2020		*3,4%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2020		*3,6%*
Financieel resultaat (2020)		*€ 337*

6. Veerdienst Schoonhoven

6. Veerdienst Schoonhoven BV	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Schoonhoven
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	De veerdienst is voor de instandhouding, beheer en exploitatie van de veerdienst over de Lek tussen Schoonhoven en Gelkenes en de veerdienst tussen Gouderak en Moordrecht. Per 1 januari 2018 exploiteert de veerdienst ook het veer Lekkerkerk-Nieuw Lekkerland.
Vertegenwoordiging in de partij	De leden van de raad zijn vertegenwoordigd in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Omvang van financieel belang	De gemeente Krimpenerwaard bezit alle aandelen van deze BV en heeft daarmee 100% stemrecht.
Deelnemende partijen	De gemeente Krimpenerwaard
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	2. Verkeer, vervoer en waterstaat
Actuele opgaven van de verbonden partij	Het weerstandsvermogen is toereikend om financiële risico's af te dekken.

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2019	€ 3.024
	31/12/2019	€ 3.030
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2019	€ 2.919
	31/12/2019	€ 2.857
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2019		*51%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2019		*51%*
Financieel resultaat (2019)		*€ 30*

7. Waterbus Bergambacht BV

7. Waterbos Bergambacht BV	
Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Bergambacht
Doel of openbaar belang dat wordt behartigd	Het voor eigen rekening en onder eigen naam exploiteren van het zwembad in Bergambacht.
Vertegenwoordiging in de partij	De gemeente Krimpenerwaard neemt deel aan de aandeelhoudersvergadering en wordt vertegenwoordigd door wethouder L. Sleeuwenhoek.
Omvang van financieel belang	De gemeente Krimpenerwaard heeft 1 aandeel in de BV ter grootte van € 9.076. Jaarlijks wordt een bijdrage in de exploitatie betaald.
Deelnemende partijen	De gemeente Krimpenerwaard is voor 50% aandeelhouder en Optisport Exploitaties BV eveneens voor 50%.
Beleidsinformatie	
Relatie met programma	5. Sport, cultuur en recreatie
Actuele opgaven van de verbonden partij	

Financiële informatie (x € 1.000)		
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2019	€ 16
	31/12/2019	€ 16
Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	01/01/2019	€ 478
	31/12/2019	€ 303
Solvabiliteit organisatie per 01/01/2019		*3%*
Solvabiliteit organisatie per 31/12/2019		*5%*
Financieel resultaat (2019)		*€ 0*

G. Grondbeleid

Inleiding

Deze paragraaf omvat de volgens de BBV verplichte toelichting op het gevoerde en te voeren gemeentelijk grondbeleid en de hierin verwachte ontwikkelingen.

Samenvatting

De bouw, verkoop en realisatie van woningen in de gebieden van de actieve complexen Dorpshart, Tiendhoek II, Tussen Dijk en Bakwetering en Zevender Thiendenland, heeft zich in 2020 doorgezet evenals de realisatie van werkzaamheden bouw- en woonrijp maken in deze gebieden.

Na verwerking van de in 2020 gerealiseerde winstneming en de actualisering van de verliesvoorziening voor het complex Dorpshart, bedraagt de stand van de Algemene Reserve Grondzaken € 4.739.000 (stand per 31-12-2020). De totale winstprognose van de complexen stijgt met € 1.621.000 (430%) ten opzichte van de laatste prognose van de begroting 2021. Grootste oorzaak hiervan is de afwaardering van de kosten van de nog te realiseren werkzaamheden in het complex Dorpshart waardoor de negatieve eindwaarde in dit complex met € 1.234.000 daalt. De in 2020 gerealiseerde snelle afzet van de nog resterende woningen in het complex maakte het mogelijk om van de nog resterende werkzaamheden de eindramingen op te stellen. Deze zullen mede als gevolg van aanpassingen in de plannen voor de inrichting van de openbare ruimte en afspraken die hierover met ontwikkelende partijen in de afgelopen jaren zijn gemaakt lager gaan uitvallen.

Ook in de complexen Tiendhoek II en Zevender Thiendenland kan de winstprognose worden bijgesteld met in totaal circa € 400.000. Zie voor deze bijstellingen het onderdeel Toelichting per Complex. Naast de ontwikkelingen in de actieve complexen hebben zich in 2019 binnen de uitvoering van het eigen grondbeleid meerdere ontwikkelingen voltrokken (Zie hierna onder Terugblik op 2020). In 2020 zijn in de Krimpenerwaard 84 nieuwe woningen gerealiseerd en in gebruik genomen (CBS cijfers 2020). Hiervan zijn er 79 (94%) gerealiseerd in de (grotere) woningbouwprojecten.

Beleidskaders

De nota Grondbeleid omvat het beleidskader (bestaande uit onder andere 22 beleidsregels) voor het te voeren grondbeleid bij maatschappelijke opgaven. Voor de inhoud van het gemeentelijk grondbeleid verwijzen wij kortheidshalve naar de nota.

Terugblik op 2020

Macro-economische ontwikkelingen

De coronacrisis heeft forse impact gehad op de economische ontwikkelingen in 2020. De ontwikkelingen op de (middel)lange termijn blijven onzeker en onvoorspelbaar en zullen afhangen van het onder controle krijgen van de crisis en het herstel dat hiermee samenhangt van de economie, de rente-ontwikkeling en het consumentenvertrouwen. Dit laatste zal ook impact hebben op de ontwikkeling van de huizenprijzen waarvan is geconstateerd dat deze ook in de crisisperiode zijn gestegen.

Ontwikkelingen woningmarkt

Actieve Grondexploitaties

In Tiendhoek II is in 2020 de woningbouw afgerond en de werkzaamheden woonrijp maken. In het complex Dorpshart/Molenweide zijn in 2020 alle resterende 43 koopwoningen in fase C en D verkocht en is gestart met de bouw. In het complex Dorpshart/Centrum is in 2020 gestart met de bouw van de 22 appartementen van De Waterlelie en de 8 stadswoningen. Ook zijn in 2020 alle 24 appartementen in de resterende bouwopgave van De Waag en Het Slot verkocht. Hiervan vindt de start van de bouw plaats in het eerste kwartaal van 2021. In Zevender Thiendenland zijn in 2020 44 woningen opgeleverd.

Strategische grondverwervingen

Het perceel Meidoornstraat 2 in Bergambacht (voormalige postkantoor), waarop in 2020 een voorkeursrecht werd gevestigd, werd in 2020 aangekocht ten behoeve van maatschappelijke ontwikkelingen in de kern Bergambacht.

Gevolgde methodiek

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf Grondbedrijf een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitaties moet worden gegeven. Om deze reden blikken we in de paragraaf niet alleen terug naar wat is gerealiseerd in 2020, maar kijken we ook vooruit naar 2021 e.v.. Met name waar het gaat om wijzigingen in de

planning van de geraamde inkomsten en uitgaven. Consistent beleid in het kader van de jaarlijkse paragraaf van de jaarrekening is dat de cijfers worden vergeleken met de meest recent geactualiseerde prognoses, namelijk die van de begroting 2021. De werkelijke inkomsten en uitgaven zijn per complex verwerkt waarna een nieuwe boekwaarde is bepaald. De grondexploitatieramingen van de nog te verwachte inkomsten en uitgaven zijn geactualiseerd. Voor de raming zijn de parameters gehanteerd van de begroting 2021 namelijk:

Parameter	% cf begroting 2021
Interne rekenrente	1,16%
Index uitgaven	2021: 1,8% / 2022: 1,7%
Index inkomsten	2021: 2,5% / 2022: 2,5%
Discontovoet	2,00%

De interne doorbelasting van de ambtelijke inzet is voor 2020 verwerkt op basis van de interne urenregistratie door de projectleiders. De verliesvoorziening en het risicoprofiel per complex zijn geactualiseerd. Daarnaast is per complex bepaald of de verplichte tussentijdse winstneming aan de orde is.

Heffing vennootschapsbelasting (VPB)
Gemeenten zijn verplicht over de winsten vanuit bedrijfsmatige activiteiten, waaronder de exploitatie van gronden, vennootschapsbelasting af te dragen. De definitieve aangifte vennootschapsbelasting 2019 is gedaan. Dit heeft geleid tot een teruggave van de belastingdienst van het reeds betaalde voorschot van € 44.000. Het voorschot VPB 2020 bedraagt € 199.000. De definitieve aangifte 2020 volgt na vaststelling van de jaarrekening door de gemeenteraad. Op basis van verrekenbare verliezen uit voorgaande jaren wordt verwacht dat over 2020 geen vennootschapsbelasting is verschuldigd. Het saldo van de mutaties VPB wordt, net als voorgaande jaren, verrekend met de Algemene Reserve Grondzaken.

Grondprijzen
Onderstaande tabel is dezelfde als die in begroting 2021 en is samengesteld op basis van vergelijking van grondprijzen in omliggende gemeenten en toetsing aan de residuele berekeningen in de eigen grondexploitaties. De aanpassingen zijn doorgevoerd op basis van de grondprijzen die bij actuele transacties (o.m. in de complexen Dorpshart Krimpen aan de Lek en Tiendhoek II) zijn gerealiseerd.

Woningtype	Grondprijs per kavel excl. BTW	Bandbreedte VON-prijs excl. BTW	Grondquote *)
Rijwoning koop	55.000 - 70.000	205.000 - 310.000	25% - 35%
Rijwoning sociale huur	20.000 - 25.000	huur tot maximaal de liberalisatiegrens (2018: € 710,68 per maand	-
2-1 kap woning koop	90.000 - 111.000	345.000 - 380.000	30% - 40%
Vrijstaande woning koop	125.000 - 175.000	350.000 - 450.000	30% - 40%
Appartement sociale huur	20.000 - 25.000	huur tot maximaal de liberalisatiegrens (2020: € 737 per maand	-
Appartement goedkoop	25.000 - 40.000	120.000 - 150.000	10% - 25%
Appartement middelduur	40.000 - 55.000	150.000 - 390.000	20% - 25%
Appartement duur koop	> 55.000	> 390.000	20% - 25%
Detailhandel	200 - 500 per m2	beleggingswaarde: 120.000 - 210.000 per bedrijfsruimte	-
Bouwkavels	117.000 - 135.000	300.000 - 400.000	30% - 40%

**) grondprijs als % van de VON-prijs ex. BTW*

4.6 Risicomanagement

Per saldo neemt de totale risicowaardering met 43% af ten opzichte van de jongste actualisatie in het kader van de Begroting 2021. Belangrijkste oorzaak hiervan is de afwaardering van de risico's in het complex Dorpshart waarin in 2020 alle resterende gronden en woningen zijn verkocht.

Complex	Waardering risico's Jaarrekening 2020 tov Begroting 2021
ND-Molenweide Krimpen	
ND-Centrum Krimpen	
Tiendhoek II Lekkerkerk	
Tussen Dijk en Bakwetering Lekkerkerk	
totale waardering	
in weerstandsvermogen	

Verklaring:

- waardering blijft gelijk
- daling <= 10.000
- 50.000 >= daling > 10.000
- 100.000 >= daling > 50.000
- daling > 100.000
- stijging <=10.000
- 50.000 >= stijging > 10.000
- 100.000 >= stijging > 50.000
- stijging > 100.000

5. Ontwikkelingen binnen de complexen van de actieve grondexploitaties

5.1 Overzicht actuele grondexploitaties

In onderstaand overzicht is aangegeven hoe de winstprognose zich in 2020 heeft ontwikkeld ten opzichte van de voorgaande actualisering.

Bouwgrondexploitatie (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 01-01-2020	Vermeerderingen 2020 (baten)	Verminderingen 2020 (lasten)	Winstuitname 2020 t.g.v. AR Grondzaken	Afgesloten grondexploitaties 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Geraamd eindresultaat (eindwaarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
Dorpshart binnengebied / Molenweide	2.018	3.241	-306	n.v.t.		4.953	3.668	3.525
Dorpshart centrumgebied	-7.355	1.476	-165	n.v.t.		-6.044	-5.703	-5.374
Tiendhoek II	991	221	-583	-492		137	3.085	2.965
Tussendijk-Bakwetering	-68	-	-14	-1		-83	447	422
Zevender-Thiendenland II	-4.528	2.104	-136	-198		-2.758	501	501
Subtotaal	-8.942	7.042	-1.204	-691	-	-3.795	1.998	2.039
Voorziening verlieslatende projecten	3.264		-1.229			2.035		
Totaal	**-5.678**	**7.042**	**-2.433**	**-691**	**-**	**-1.760**		

- = lasten / nadelig resultaat

In onderstaand overzicht is aangegeven hoe de winstprognose zich in 2020 heeft ontwikkeld ten opzichte van de voorgaande actualisering

Grondexploitatie (bedragen x 1.000)	Geraamd eindresultaat (eindwaarde, conform begroting 2020)	Geraamd eindresultaat (eindwaarde, conform jaar-rekening 2019)	Geraamd eindresultaat (eindwaarde, conform begroting 2021)	Geraamd eindresultaat (eindwaarde, conform jaar-rekening 2020)	Verschil eindresultaat begroting 2021 en jaarrekening 2020	
					bedrag	in %
Dorpshart binnengebied	2.946	2.903	2.898	3.668	770	26,6%
Dorpshart centrumgebied	-6.163	-6.167	-6.167	-5.703	464	7,5%
Tiendhoek II	2.831	2.915	2.909	3.085	176	6,1%
Tussendijk-Bakwetering	424	432	431	447	16	3,7%
Zevender Thiendenland	306	306	306	501	195	63,7%
	344	**389**	**377**	**1.998**	**1.621**	

6. Toelichting per complex

1. Krimpen aan de Lek, Nieuw dorpshart, Binnenterrein (Molenweide)
In 2020 zijn alle resterende 43 koopwoningen in dit complex verkocht en is gestart met de bouw van deze woningen. Na de inrichting van de openbare ruimte kan in 2022 het complex worden afgesloten. Een herziene raming is gemaakt van de nog te verwachte kosten van het woonrijp maken. Deze raming valt deels als gevolg van aanpassingen in de plannen voor het woonrijp maken fors lager uit waardoor de eindwaarde van dit deelcomplex stijgt met € 769.000 (26,6% zie ook de bovenstaande tabel over de winstprognose). De verschillen ten opzichte van de begroting 2020 (jaarschijf) in dit complex, zijn te verklaren door de verschuivingen in de verwachte inkomsten en nog te realiseren uitgaven.

2. Krimpen aan de Lek, Nieuw Dorpshart, Centrum
In 2020 is gestart met de bouw van het appartementencomplex De Waterlelie (22 appartementen) en 8 stadswoningen. In 2020 zijn ook alle koopappartementen van de nog resterende bouwopgave in dit complex De Waag (11 appartementen) en het Slot (13 appartementen). Ten opzichte van de allonge op de realisatieovereenkomst van 2017 worden er 5 woningen minder opgeleverd. Met ontwikkelaar Artica is afgesproken dat zij het woonrijp maken rondom de Waterlelie, de 8 stadswoningen en Het Slot voor hun rekening nemen. Deze afspraken resulteren in een gunstig effect op de grondexploitatie waardoor het geraamde verlies in dit deelcomplex ten opzichte van de eerdere raming daalt met € 464.000 (7,5 % zie ook de bovenstaande tabel over de winstprognose). De verschillen ten opzichte van de begroting 2020 (jaarschijf) in dit complex, zijn te verklaren door de verschuivingen in de verwachte inkomsten en nog te realiseren uitgaven.

3. Lekkerkerk, Tiendhoek II
In 2020 is de bouw van de resterende koopwoningen in het gebied afgerond en is ook het woonrijp maken gerealiseerd in de laatste fase. Wat nog resteert is de verkoop van 1 vrije kavel die in 2021 zal zijn afgerond. Onder andere gunstige aanbestedingsresultaten hebben een positief effect gehad op de eindwaarde in dit bijna gereed gekomen complex van € 176.000 (6,1 % zie ook de bovenstaande tabel over de winstprognose). De verschillen ten opzichte van de begroting 2020 (jaarschijf) in dit complex, zijn te verklaren door de verschuivingen in de verwachte inkomsten en nog te realiseren uitgaven.

4. Lekkerkerk, Tussen Dijk en Bakwetering
Door de coronacrisis heeft de aankoop van gronden in het gebied van Ouwehand Bouw door de gemeente in 2020 bij beide partijen minder prioriteit gekregen. De verschillen ten opzichte van de begroting 2020 (jaarschijf) in dit complex, zijn te verklaren door de verschuivingen in de verwachte inkomsten en nog te realiseren uitgaven. Dit heeft ook een beperkt gunstig effect op de eindwaarde van het complex van € 16.000 (3,7%).

5. Schoonhoven, Zevender-Thiendenland II
In 2020 zijn in dit complex 40 woningen opgeleverd conform planning. Omdat dit complex zijn afronding nadert en gebleken is dat de werkelijke kosten van de planontwikkeling fors lager uitvallen dan de raming in de grondexploitatie stijgt de eindwaarde van dit complex met € 195.000 (63,7 % zie ook de bovenstaande tabel over de winstprognose). De verschillen ten opzichte van de begroting 2020 (jaarschijf) in dit complex, zijn te verklaren door de verschuivingen in de verwachte inkomsten en nog te realiseren uitgaven.

7. Winstuitname

De verplichte tussentijdse winstuitname (twu) zal op een aparte regel worden verantwoord en niet als kostenpost in de betrokken grondexploitaties worden opgenomen. Aan de verplichte verantwoording en verwerking van de twu is

hiermee voldaan. Daarnaast blijft de berekening van het verwachte eindresultaat in de GREX-en zuiver. Het totaalbedrag van € 3.337.000 maakt deel uit van het saldo van de Algemene reserve grondzaken.

Bouwgrondexploitatie (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2020 (exclusief winstuitname)	Geraamd eindresultaat	Onzekerheden / risico's	Betrouwbaar eindresultaat per 31-12-2020	Realisatie baten t/m 2020 in %	Realisatie lasten t/m 2020 in %	Realisatie totaal t/m 2020 in %	Winstuitname 2017 t/m 2020 van betrouwbaar eindresultaat
Dorpshart Molenweide	€ 4.953	€ 3.668	€ -79	€ 3.589	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Dorpshart centrumgebied	€ -6.044	€ -5.703	€ -66	€ -5.769	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Tiendhoek II	€ 3.033	€ 3.085	€ -	€ 3.085	97,16%	96,61%	93,87%	€ 2.896
Tussendijk-Bakwetering	€ -74	€ 447	€ -58	€ 389	10,78%	22,82%	2,46%	€ 10
Zevender-Thiendenland II	€ -2.327	€ 501	€ -	€ 501	87,08%	99,02%	86,23%	€ 432
Totaal	**€ -459**	**€ 1.998**	**€ -203**	**€ 1.795**				**€ 3.337**

- = lasten / nadelig resultaat

8. Afgesloten complexen

In 2020 zijn geen complexen afgesloten.

9. Reserves en voorzieningen

Algemene reserve grondzaken

Deze reserve wordt gebruikt om verliezen op een grondexploitatie af te dekken. Met deze reserve worden eventuele fluctuaties binnen diverse grondexploitaties opgevangen. De reserve kan ook worden benut bij het opstarten van nieuwe grondexploitaties en voor strategische verwervingen.

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2019	2020
Saldo per 1 januari	3.268	2.993
Mutaties:		
- Afsluiting grondexploitaties Bovenkerk en IJsbaan Zuid	216	-5
- Winstuitnamen Tiendhoek, Tussendijk-Bakwetering en Zevender-Thiendenland	386	691
- Verrekening vennootschapbelasting	9	44
- Overige ontwikkelingen (o.a. Schoonhoven Noord, Galgoord, Gouderak en Bovenkerkseweg)	-82	-213
- Dekking overige kapitaallasten	-249	
- Vorming bestemmingsreserve Strategische verwervingen	-500	
- Aanpassing verliesvoorziening Dorpshart Centrum	-55	1.229
Saldo per 31 december	**2.993**	**4.739**

Voorziening verlieslatende projecten

Het BBV stelt als verplichting dat het saldo van verlieslatende grondexploitaties direct dient te zijn afgedekt door middel van een voorziening. De voorziening verlieslatende complexen heeft betrekking op de grondexploitatie Dorpshart Krimpen aan de Lek. Deze grondexploitatie is opgebouwd uit de componenten Dorpshart Binnenterrein (Molenweide) en Dorpshart Centrumgebied. Het saldo van de voorziening was per 1 januari 2020 becijferd op een bedrag van € 3.264.000. Actualisatie van de betreffende grondexploitatie in de jaarrekening 2020 heeft geleid tot een verlaging van de voorziening met € 1.229.000. Het saldo van de voorziening per 31 december 2020 bedraagt € 2.035.000.

Krediet Strategische Grond- en Vastgoedaankopen

Op 5 november 2019 heeft de raad besloten een krediet beschikbaar te stellen van € 7.500.000 voor het doen van strategische grond- en vastgoedverwervingen. Het college bevoegd is tot uitgaven uit het krediet voor de aankoop van gronden en opstallen die zijn gelegen in gebieden waarop de raad een voorkeursrecht heeft gevestigd of de aankoop

van gronden en opstallen die niet onder een voorkeursrecht vallen maar die liggen in een gebied waarvoor de raad een ruimtelijke visie (structuurvisie, omgevingsplan of bestemmingsplan) heeft vastgesteld en waarvan men verwacht deze te realiseren binnen een termijn van 5 jaar. Ook is besloten het krediet voor strategische aankopen als vast onderdeel op te nemen in deze paragraaf.

Het college informeert de raad over de gerealiseerde aankopen en de stand van zaken van het krediet via de jaarrekening. Evaluatie van het krediet vindt jaarlijks plaats in het kader van de vaststelling van de begroting. In de periode 2019-2020 heeft het college met de gebruikmaking van dit krediet de volgende aankooptransacties gerealiseerd:
1 Grondpercelen ten westen van de kern Ammerstol
2 Blekerstraat 7, Haastrecht
3 Bergambachterstraat 3, Schoonhoven
4 Opweg 88, Schoonhoven
5 Opweg 90, Schoonhoven
6 Meidoornstraat 2, Bergambacht

Het saldo van bovenstaande aankopen heeft in 2019 en 2020 € 2.930.000 bedragen. Het beschikbare bedrag voor strategische grond- en vastgoedaankopen bedraagt per 1 januari 2021 nog € 4.570.000.

Bestemmingsreserve Strategische Verwervingen
De raad heeft op 5 november 2019 besloten een bestemmingsreserve Strategische Verwervingen vast te stellen die bedoeld is voor het dekken van de kosten die samenhangen met de aankoop van strategisch grond- en vastgoed en de verwachte inkomsten en uitgaven die met de tijdelijke exploitatie van deze aankopen zijn gemoeid. Ook is besloten om het college de bevoegdheid te verlenen te beschikken over de reserve, met dien verstande dat in de tussentijdse rapportages de mutaties worden opgenomen. De stand van de bestemmingsreserve Strategische Verwervingen bedraagt per 1 januari 2021 € 286.000.

10. Uitvoering Faciliterend Grondbeleid

In 2020 is voor de uitvoering van het faciliterend grondbeleid een begrotingspost vastgesteld. Onder faciliterend grondbeleid wordt verstaan de gemeentelijke inzet in ruimtelijke initiatieven waar marktpartijen opdrachtgevend en risicodragend zijn. De rol van de gemeente beperkt zich bij faciliterend grondbeleid hoofdzakelijk tot begeleiding, coördinatie en facilitering van gemeentelijke besluitvormingsprocessen. De gemeentelijke kosten die hiermee zijn gemoeid worden volgens het kostenverhaalsrecht zoals bedoeld in artikel 8.4. WRO verhaald op de initiatiefnemer doorgaans in de vorm van een exploitatiebijdrage. Hiertegen over staan kosten die de gemeente moet maken in de vorm van uren van projectmanagement en -ondersteuning en de hiermee gemoeide kosten van de inzet van vast en ingehuurd personeel en advisering door verbonden diensten zoals IBKW en ODMH. De begrotingspost ondersteunt de centrale sturing op de inspanningen en de uitgaven en inkomsten die zijn gemoeid met de uitvoering van het faciliterend grondbeleid. Financiële verantwoording vindt plaats via de jaarrekening en de tussenrapportage. In de paragraaf Grondbeleid worden de belangrijkste projecten op het gebied van faciliterend grondbeleid toegelicht.
Hieronder een overzicht van enkele ontwikkelingen.
Financiële verwerking 2020
p.m.

Herontwikkeling Aviaterrein Ouderkerk aan den IJssel (project Bolderkade)
Initiatiefnemer: Lambrane Ontwikkeling
Omschrijving initiatief: Herontwikkeling buitendijkse voormalige bedrijfslocatie. Bouw ca. 42 appartementen, bijbehorende parkeerplaatsen en een kleine recreatieve voorziening.

Volgens planning wordt het bestemmingsplan in 2021 ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Herontwikkeling Dikaterrein, Schoonhoven
Initiatiefnemer: Slangen & Koenis
Omschrijving initiatief: Herontwikkeling buitendijkse bedrijfslocatie. Bouw ca. 40 appartementen in combinatie met (maatschappelijke) voorzieningen
In 2020 heeft overleg en afstemming plaatsgevonden met Rijkswaterstaat over de uitgangspunten voor de herontwikkeling van het terrein. Nadat het bestemmingsplan voor de binnenstad Schoonhoven is vastgesteld (medio 2021), zal voor het Dikaterrrein een omgevingsplan worden uitgewerkt en vastgesteld.

Herontwikkeling IHC-terrein en Boogaerdtterrein, Krimpen aan de Lek
Omschrijving initiatief: Herontwikkeling buitendijkse voormalige bedrijfslocatie naar woningbouw.
Voor dit initiatief sloten wij in 2020 een intentieovereenkomst met de initiatiefnemers. Door het failleren van één van de partijen in de ontwikkelcombinatie is de beoogde verkenning niet afgerond en is de intentieovereenkomst beëindigd. In 2021 volgt een herstart waarbij het streven is om voor zowel het IHC-terrein als het naastgelegen Boogaerdtterrein integraal en in samenhang de uitgangspunten voor een herontwikkeling vast te stellen.

11. Overige ontwikkelingen

Herontwikkeling Galgoord, Haastrecht
Eind 2020 heeft de raad de Structuurvisie voor het gebied vastgesteld waarmee het voorkeursrecht in het gebied met een periode van drie jaar is verlengd. In 2020 zijn met de ontwikkelaar belangrijke stappen gezet in de planuitwerking en de communicatie en participatie met publieke en private stakeholders. Deze stappen resulteren in 2021 met de ter inzagelegging van het voorontwerp- en het ontwerp-bestemmingsplan. De besluitvorming door de raad over de vaststelling van het bestemmingsplan is voorzien in het eerste kwartaal van 2022.

Herontwikkeling bedrijfsterrein Schoonhoven-Noord
Eind 2020 heeft de raad de Structuurvisie voor het gebied vastgesteld waarmee het voorkeursrecht in het gebied met een periode van drie jaar is verlengd. De structuurvisie vormt de basis voor de beoogde fasegewijze transformatie van het bedrijfsterrein naar Wonen en Maatschappelijke Voorzieningen. Voor de eerste fase (ontwikkeling en realisatie nieuwe school en sporthal) zijn in 2020 stappen gezet voor de planvorming. Hierdoor zijn eind 2020 stappen gezet in de marktverkenning van de woningbouwopgave in het gebied met marktpartijen. Deze verkenning wordt in 2021 voortgezet om te komen tot afspraken.
Ontwikkeling Gouderak Oost
In 2020 is gestart met de verkenning van de uitgangspunten voor het stedenbouwkundig plan waaronder de inpassing van het woningbouwprogramma en de welzijnsvoorzieningen. Dit laatste is in overleg met de betrokken lokale organisaties en bewoners en moet leiden tot besluitvorming over de uitgangspunten voor de verdere planontwikkeling voor het gebied.

Centrum Stolwijk
Initiatiefnemer: Groen Wonen Vlist (GWV), Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM).
Omschrijving initiatief: Herontwikkeling voormalige gemeentewerf. Bouw nieuwe brandweerkazerne Stolwijk.
Eind 2020 is met GWV een samenwerkingsovereenkomst met als uitgangspunt dat de gemeente de grondexploitatie voor deze ontwikkeling gaat voeren. Voor de ontwikkeling en realisatie van de brandweerkazerne Stolwijk in het gebied, wordt in 2021 een anterieure overeenkomst gesloten met de VRHM. Voorstellen tot vaststelling van het bestemmingsplan en het vaststellen van de grondexploitatie worden in 2021 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Het complex zal na de vorming van de grondexploitatie in deze paragraaf worden opgenomen onder Actief Grondbeleid.

Ontwikkeling centrum Schoonhoven Noord
In 2019 is met Lidl een overeenkomst aangegaan voor de realisatie van een nieuwe supermarkt, de bouw van 12 appartementen, de sloop van tenminste 2 van de 3 kiosken, de herbouw van 2 winkeltjes, het realiseren van voldoende parkeerplaatsen en de herinrichting van het openbaar gebied.
Deze plannen zijn in 2020 diverse malen met de omgeving besproken. Voor zowel de omgevingsvergunning als het bestemmingsplan heeft de gemeenteraad op 26 mei 2020 besloten om een gecoördineerde procedure te volgen. Eind 2020 zijn de plannen ter visie gelegd. De definitieve besluitvorming over de gecoördineerde procedure is gepland voor de gemeenteraad van 1 juni 2021. Na de zomervakantie staat de start van de bouw gepland.

Herontwikkeling Spoorzone
In september 2020 zijn de plannen voor de Spoorzone, in de loods achter het stationsgebouw, aan de bewoners uit de directe omgeving gepresenteerd.
De plannen omvatten de bouw van circa 120 tot 130 wooneenheden en de start van een vervolgonderzoek naar de mogelijkheden om het dienstencentrum om te bouwen naar bibliotheek. Op 23 april 2021 is hiervoor een intentieovereenkomst ondertekend met bouwer Van Wijnen.
Verspreid over verschillende fasen komt er een volledig nieuwe woonwijk aan de Spoorsingel en Spoorstraat. Er komt een divers woningaanbod; variërend van grondgebonden woningen tot appartementen, zowel huur- als koopwoningen. De woningen zijn bestemd voor onder andere starters en doorstromers zoals gezinnen en senioren. Het bestaande stationsgebouw blijft behouden. De exacte invulling van deze locatie is nog niet bekend. Gedacht wordt aan dag horeca, verhuur van flexibele kantoorruimte of horeca met een sociaal maatschappelijk karakter.

H. COVID-19

Algemeen

Corona raakt iedereen. Soms in de persoonlijke gezondheid of die van familieleden of bekenden. In het werk, op de frontlinie tegen het virus of in het draaiende houden van de belangrijkste processen, het onderwijs, de zorg en onze economie. De coronacrisis zet ook voor de inwoners en ondernemers van de gemeente Krimpenerwaard het leven op de kop.

Ons land heeft in de afgelopen maanden een gezondheidscrisis meegemaakt die zijn weerga niet kent. Het coronavirus heeft in Nederland sinds eind februari 2020 geleid tot tienduizenden besmettingen en ziekenhuisopnames met daarbij een stijgend aantal sterfgevallen. Een collectieve schok die ook onze gemeente niet heeft overgeslagen.

De ontwikkelingen en maatregelen om het virus te bestrijden volgden elkaar aan het begin van de crisis in hoog tempo op. Een crisis die de veerkracht, creativiteit en volharding van de samenleving in de Krimpenerwaard stevig op de proef stelde en nog steeds doet. Want hoewel we licht aan de horizon van de gezondheidscrisis zien, is nog veel onzeker. Wat we wel weten: de impact is enorm. We zien grote effecten van de coronacrisis op sociaaleconomisch en sociaalmaatschappelijk vlak. We zien dat voor kwetsbare groepen de coronacrisis veel extra druk veroorzaakt. Ook zien we dat nieuwe groepen hard geraakt worden: mensen die ineens hun baan kwijt raakten, een inkomensval maken, hun onderneming kwijt raken of ernstige zorgen hebben over een dreigend faillissement.

We willen de bedrijvigheid, leefbaarheid, werkgelegenheid en aantrekkelijkheid van de gemeente Krimpenerwaard beschermen. De gemeente Krimpenerwaard moet de gemeente blijven waar je wilt wonen, werken en verblijven, coronacrisis of niet.

In de gemeente Krimpenerwaard zijn er in heel 2020 2.993 besmettingen en 54 overledenen gemeld (bron: RIVM/bddataplan.nl)

Wat hebben we gedaan in 2020?

Inzet in het kader van de coronacrisis
In 2020 hebben veel medewerkers zich ingespannen in het kader van de coronacrisis. De enorme inzet voor en betrokkenheid bij onze inwoners en ondernemers is groot. Er werd en wordt continu een balans gezocht tussen de prioriteit bij de rampenorganisatie, de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers en tegelijk de zorg als werkgever voor onze eigen medewerkers.

Crisisorganisatie regionaal en lokaal
De crisisorganisatie op regionaal niveau bestaat uit een regionaal beleidsteam dat één maal per week bijeen komt en een regionaal operationeel team dat bijna elke dag bijeen komt. Onze gemeente was in beide teams vertegenwoordigd. Op gemeentelijk niveau is gemiddeld twee maal per week het kernteam bijeen geweest (periode mei - juni 2 keer per week en periode augustus - december 1 maal per week). De gemeentelijke boa's, het politieteam Krimpenerwaard, boa Staatsbosbeheer, boa Zuid Hollands Landschap en gemeentelijke waarnemers zijn in 2020 ingezet voor toezicht en handhaving op de naleving van de noodverordeningen.

Omgevingsanalyses
Om goed te kunnen monitoren wat er onder de inwoners in onze gemeente leefde en waar we als gemeentelijke organisatie direct op zouden moeten en kunnen inspelen, zijn (naast regionale analyses vanuit de Veiligheidsregio) specifieke lokale omgevingsanalyses opgezet. Hierdoor ontstond een goed sfeerbeeld van wat er leefde bij onze inwoners.

Ondersteunen van & initiatieven in de samenleving
Vanuit het Sociaal Domein is veel inzet gepleegd in het kader van het ondersteunen van mensen via het Loket Samenleving & Zorg, het monitoren van de gang van zaken rondom de vergoedingsregelingen voor ondernemers en het financieel steunen van zorgaanbieders.

In het maatschappelijk werk en welzijnswerk zijn alternatieve vormen gevonden om contact te houden met inwoners. De gemeente heeft contacten onderhouden en meegedacht in oplossingen. Daarnaast is, in samenwerking met scholen en opvangorganisaties, veel inzet gepleegd voor de organisatie van noodopvang (kinderopvang en onderwijs) voor kinderen.

De regelingen omtrent verenigingen en sportverenigingen veranderden veel en hebben geleid tot verschillende maatwerkoplossingen, online activiteiten en het continu in overleg met de verenigingen zoeken naar oplossingen en mogelijkheden volgens veilige protocollen. Ook de culturele sector kon weinig meer ondernemen, maar ook hier werd er keer op keer gekeken naar de mogelijkheden die er wel waren.

Jongeren
Verenigingen en sportverenigingen zijn gestimuleerd en ondersteund om activiteiten voor de jeugd te organiseren en

deze ook open te stellen voor niet-leden. In het voorjaar is veiligsporten.nu georganiseerd, waar activiteiten konden worden gepubliceerd, jeugd kon zich hierop inschrijven. In de zomer hadden we een subsidie beschikbaar gesteld, die verenigingen konden aanvragen om activiteiten in de vakantie te organiseren. En sinds december 2020 zijn er 'Jongeren aan zet' gelden in gebruik om jongereninitiatieven te ondersteunen.

Ondernemers
Vanwege de vele ondernemersvragen, is binnen de gemeente een 'corona ondernemersloket' ingesteld. Daarnaast werd een mailadres gestart: ondernemers-corona@krimpenerwaard.nl waar men terecht kon met specifieke coronagerelateerde vragen. Daarnaast was er een nieuwsbulletin en zijn alle maatregelen op de gemeentelijke website weergegeven. Er is daarnaast veelvuldig overlegd met de winkeliersverenigingen, vaak naar aanleiding van aangekondigde, nieuwe maatregelen welke impact hebben op de ondernemers.

Belastingmaatregelen SVHW en gemeente
Om ondernemers en zzp-ers, maar ook andere inwoners met betalingsproblemen tegemoet te komen en tijdelijk financiële ruimte te geven, zijn maatregelen getroffen. Daarnaast heeft de gemeente behoorlijk wat vragen om ondersteuning ontvangen, die via een speciale werkgroep en met maatwerk zijn behandeld.

Huurders van gemeentelijk vastgoed
De gemeente heeft commerciële huurders van gemeentelijk vastgoed benaderd met de mogelijkheid een betalingsregeling te treffen. Huurders, die zich bij de gemeente hebben gemeld met de vraag om huurvermindering, is een betalingsregeling aangeboden. De regeling hield in dat maximaal de volledige jaarsom 2020 renteloos in een langere periode mocht worden afgelost.

Gemeentelijke dienstverlening
De dienstverlening aan onze inwoners is gedurende het hele jaar doorgegaan. Waar de meeste werkzaamheden vanuit huis konden worden opgepakt, bleef het KCC voor klanten fysiek bereikbaar. De dienstverlening bij het KCC is tijdens de lockdownperioden tot de meest noodzakelijke producten teruggebracht, om onnodig contact te voorkomen.

(Financiële) impactanalyse
De coronacrisis heeft impact op de gemeentelijke financiën. Gedurende 2020 hebben wij met een impactanalyse ingeschat wat de mogelijke (financiële) impact is voor de gemeente Krimpenerwaard. De impactanalyse is gedurende 2020 periodiek geactualiseerd. De impactanalyse bevat de risico's/onzekerheden van datgene wat ons in de gemeente Krimpenerwaard overkomt als gevolg van de coronacrisis.

De gemiddelde risico-inschatting voor 2020 was € 1,4 miljoen. Per jaareinde hebben we de werkelijke kosten als gevolg van COVID-19 inzichtelijk gemaakt. Op basis van de impactanalyse waren we al voorbereid op de meeste kosten. We zagen ook dat bepaalde risico's zich niet of minder voor hadden gedaan, er waren ook kosten die vooraf niet of onvoldoende ingeschat waren. Onder het kopje "Werkelijke kosten 2020" zijn de kosten verder uitgewerkt. Onder het kopje "COVID-19 in 2021" geven we een toelichting op de impactanalyses en de link met de paragraaf Weerstandsvermogen.

Steunpakketten van het rijk

In 2020 hebben gemeenten, provincies en waterschappen drie steunpakketten ontvangen voor de compensatie van inkomsten die zij mislopen en de extra kosten die zij maken door de coronacrisis. De drie tranches laten zich als volgt verdelen:

Rijksvergoedingen COVID-19 (x € 1.000)	2020	2021
Eerste tranche	511	
Tweede tranche	681	
Derde tranche	137	478
Totaal	**1.329**	**478**

Door het verstrekken van de drie tranches rijksvergoedingen zijn er afspraken gemaakt om de inkomsten en uitgaven beheersbaar te houden in de coronasituatie. De rijksvergoedingen zijn derhalve opgedeeld in de volgende onderwerpen (labels):
• Participatie (Sociale Werkbedrijven)
• Lokale culturele voorzieningen
• Inhaalzorg en meerkosten Jeugdwet en WMO
• Eigen bijdrage WMO

• Voorschoolse voorziening
• Vrijwilligersorganisaties Jeugd
• Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep
• Re-integratie (bijstandsgerechtigden)
• Schuldenbeleid/Bijzondere Bijstand
• Toezicht en handhaving
• Compensatie toeristenbelasting
• Inkomstenderving precariobelasting en markt/evenementenleges
• Verkiezingen – organisatie coronaproof verkiezingen in maart 2021

Bij de slotwijziging is door uw raad een bestemmingsreserve COVID-19 ingesteld. Uit deze bestemmingsreserve betalen we de werkelijke kosten gelabeld aan de onderwerpen van de rijksvergoedingen. Met de bestemmingsreserve houden we het restant van de rijksvergoedingen in beeld en beschikbaar om maatwerk te kunnen leveren en om risico's op te vangen als deze zich daadwerkelijk voordoen (nu of later).

Uitgangspunten bij het behandelen van de coronakosten in relatie tot de rijksvergoedingen waren de formele toezeggingen van het rijk dat zij de werkelijke coronakosten volledig gaan compenseren.

Naast voornoemde rijksvergoedingen zijn er ook regelingen, waar de inwoners, ondernemers en gemeente compensatie kunnen aanvragen.

Werkelijke kosten 2020

Per jaareinde hebben we in beeld kunnen brengen wat de (financiële) gevolgen daadwerkelijk zijn.
Doordat we de impactanalyse periodiek hebben geactualiseerd zijn we niet verrast door de werkelijke kosten als gevolg van corona. Het opstellen en actualiseren van de impactanalyse zetten we dan ook in 2021 voort.

Kosten COVID-19 gelabeld aan Rijksvergoedingen		**(x € 1.000)**
1. Gelabelde kosten	389	
2. Participatie (Sociale Werkbedrijven)	244	
3. Minder legesinkomsten (evenementen, drank en horeca)	9	
4. Minder inkomsten: terugloop toeristenbelasting	79	
Kosten COVID-19 gelabeld aan Rijksvergoedingen		**721**

Deze kosten zijn nader gespecificeerd onder "stand van de bestemmingsreserve".

1. **Gelabelde kosten:** Bij de stand van de bestemmingsreserve is opgenomen op welke onderdelen (labels) kosten zijn gemaakt.
2. **Participatie (Sociale Werkbedrijven):** Middelen zijn doorgezet naar Promen, daar zitten de kosten.
3. **Minder legesinkomsten:** De legesinkomsten (evenementen, drank en horeca) zijn lager uitgevallen, als gevolg van COVID-19.
4. **Terugloop toeristenbelasting:** De toeristenbranche heeft nadelige effecten ondervonden van COVID-19 en de daarmee samenhangende gedwongen sluiting. De opbrengsten zullen naar schatting € 79.000 lager uitvallen. De werkelijke terugloop toeristenbelasting over 2020 is pas mei/juni 2021 inzichtelijk.

Kosten COVID-19 (minder inkomsten en extra kosten), die niet vallen onder compesatie rijksvergoedingen	**(x € 1.000)**
1. Thuiswerkvergoedingen	182
2. Kosten vergaderingen gemeenteraad	32
3. Extra kosten afvalinzameling	115
4. Restant Kwijtschelding sportaccommodaties	37
5. Overige kosten	111
6. Minder legesinkomsten: burgerzaken	70
7. Minder inkomsten: havengelden Schoonhoven	50
Kosten COVID-19 (minder inkomsten en extra kosten), die niet vallen onder compesatie rijksvergoedingen	**597**

1. **Thuiswerkvergoedingen**: Vanaf 1 juli 2020 is de forensenvergoeding omgezet naar een thuiswerkvergoeding. Daarnaast zijn er minder kosten voor dienstreizen tussen de verschillende locaties. De thuiswerkvergoeding van € 182.000 wordt gedekt door minder kosten op genoemde posten.
2. **Kosten vergaderingen gemeenteraad:** Dit zijn kosten voor zaalhuur raadsvergaderingen, kosten geluid- en beeldopnames, catering, etc.
3. **Extra kosten Afvalinzameling:** Het Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft in december 2020 een aanvullend compensatiepakket toegezegd. Onderdeel hiervan is compensatie van de extra kosten en gemiste inkomsten m.b.t. afvalinzameling in 2020. In overleg met de VNG is besloten deze kosten ad € 32 miljoen voor 2020 landelijk te vergoeden. Helaas is bij het opstellen van de jaarrekening de hoogte van de compensatie voor de gemeente Krimpenerwaard niet bekend. Om die reden vallen de extra kosten afval ad € 114.631 in het resultaat 2020.
4. **Kwijtschelding sportaccommodaties:** In 2020 heeft het college besloten de huur kwijt te schelden (€ 133.079), voor de uren waarvan huurders geen gebruik konden maken van de sportaccommodaties door de coronamaatregelen. De (verwachte) compensatie via de TVS-regeling (Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties COVID-19) is € 89.797. De extra kosten of steun bij inkomstenderving van cultuur- en jeugdorganisaties (€ 6.885) zijn gedekt door reeds ontvangen rijksvergoedingen (labels Lokale culturele instellingen en vrijwilligersorganisaties Jeugd). Het restant van de kosten (€ 36.397) valt in het resultaat 2020.
5. **Overige kosten:** Als gevolg van (maatregelen) COVID-19 zijn nog diverse andere kosten gemaakt. Voorbeelden hiervan zijn het rondbrengen van de reisdocumenten, extra bijdrage aan het SVHW, coronaproof organiseren van locatie voor griepvaccinaties, aanschaf zakken voedselbank, communicatie rondom COVID-19. Hiertegenover staan lagere kosten binnen dezelfde categorie, zoals lagere energiekosten, kantoorbenodigdheden, etc.
6. **Minder legesinkomsten burgerzaken:** De secretarieleges zijn lager uitgevallen dan begroot. Met name op het gebied van de reisdocumenten en de rijbewijzen.
7. **Havengelden Schoonhoven:** In Schoonhoven werden er minder havengelden ontvangen als gevolg van het stilvallen van activiteiten door corona (geen riviercruiseschepen meer en dus minder toerisme).

In onderstaande tabel is aangegeven hoe de extra lasten en minder baten zijn opgevangen binnen de vastgestelde budgetruimte op verschillende taakvelden en programma's. De tabel bevat op hoofdlijnen de budgetruimte op programma 0 Bestuur en ondersteuning opgenomen. Op dit programma zijn de meeste lasten voor bedrijfsvoering en dienstverlening verantwoord. Er is echter niet overal een directe relatie tussen de vermelde budgetruimte en de extra lasten of minder baten.

Dekking van kosten COVID-19, die niet vallen onder compensatie rijksvergoedingen	**(x € 1.000)**
Personeelsbudgetten en aanpassen begroting overhead voor thuiswerkvergoeding	182
Minder lasten representatie en overige lasten	77
Minder lasten presentatiegelden raad	38
Voordeel taakveld treasury	70
Minder opleidingslasten	135
Overschot budgetten dienstverlening	95
Dekking van kosten COVID-19, die niet vallen onder compensatie rijksvergoedingen	**597**

Overige bijdragen derden

De provincie heeft voor de noodsteun culturele sector een projectsubsidie 2020 ter verstrekt ter grootte van € 75.000. Het provinciale hoofddoel van deze subsidie is de instandhouding van de vitale culturele instellingen, die schade hebben ondervonden als gevolg van de uitbraak van COVID-19 of als gevolg van maatregelen in het kader van deze uitbraak. Dit bedrag blijft beschikbaar voor latere kosten.

TOZO (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers)

Er zijn ook kosten gemaakt voor de Bijstand Zelfstandigen. Dit is uitbesteed aan regionale samenwerkingspartner RBZ.

TOZO		(x € 1.000)
TOZO-uitkeringen	4.078	
Uitvoeringskosten RBZ	486	
Voorschot 2021	136	
Totaal TOZO - Bijstand zelfstandigen		**4.700**

Van het totale voorschot van het Rijk van € 12,2 miljoen is in 2020 € 4,6 miljoen, inclusief € 486.420 uitvoeringskosten, overgemaakt aan RBZ voor de bijstand zelfstandigen. De bijdrage van het rijk is in overeenstemming met de uitgaven. Het verschil van € 7,6 miljoen staat op een tussenrekening in onze boeken. Het voorschot van € 135.737 is betaald in 2020, maar heeft betrekking op 2021. Deze post wordt in 2021 afgewikkeld, beschikt en verantwoord.

In 2020 is er in totaal 801 keer een uitkering levensonderhoud toegekend aan zelfstandig ondernemers en is er 32 keer een lening bedrijfskapitaal toegekend.

Omzetderving zorgaanbieders

Zorgaanbieders (WMO en Jeugd) hebben in 2020 de zorg zoveel als mogelijk volgens contract geleverd. De coronacrisis heeft ook geleid tot het leveren van alternatieve zorg passend binnen het (aangepaste) contract. Toch zijn veel zorgaanbieders geconfronteerd met het stilvallen van (een deel van) de omzet. Het rijk en de VNG hebben gemeenten opgeroepen in die gevallen de gemiste omzet door te betalen met de omzet over 2019 als referentiekader. Het Rijk compenseert deze kosten niet omdat het gaat om doorbetaling op het reguliere kostenniveau waarvoor gemeenten gelden ontvangen in de algemene uitkering. Deze vorm van het betalen van omzet over niet geleverde zorg wordt het betalen van omzetderving genoemd (ook wel continuïteitsbijdrage). Er vindt regionaal een berekening plaats van de te vergoeding omzetderving. De verantwoording over de omzetderving en de vergoeding over reguliere zorglevering is betrokken bij de samenstelling van de jaarrekening 2020.

Stand van de bestemmingsreserve

Bij de slotwijziging 2020 heeft de raad de bestemmingsreserve COVID-19 ingesteld. Het doel is om de lasten die betrekking hebben op COVID-19 af te dekken. De reserve wordt gevormd uit de verkregen middelen vanuit het rijk (rijksvergoedingen verdeeld naar labels).

OVERZICHT 2020 (x 1.000)

Bestemmingsreserve COVID-19	Beginstand 2020	Mutaties Jaarrekening 2020		Eindstand 2020
		Ontvangen	Besteed	
Tranche 1 en tranche 2 rijksvergoedingen		1.192		
Toevoeging tranche 3 rijksvergoedingen		137		
Integratie-uitkeringen Participatie			244	
Lokale culturele voorzieningen			62	
Jeugdwet en WMO			8	
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep			50	
Re-integratie/Bijzondere Bijstand			164	
Schuldenbeleid/Bijzondere Bijstand			12	
Toezicht en handhaving			84	
Compensatie toeristenbelasting			79	
Inkomstenderving evenementenleges, D&H			9	
Verkiezingen coronaproof			9	
Mutaties jaarrekening 2020		**1.329**	**721**	**608**

OVERZICHT 2021 (x 1.000)

Bestemmingsreserve COVID-19	Beginstand 2021	Mutaties Jaarrekening 2020		Eindstand 2021
		Ontvangen	Besteed	
Toevoegen tranche 3 Rijksvergoedingen		478		
Onttrekking verkiezingen (2020)			96	
Onttrekking precariobelasting en markt/evenementenleges (2020)			25	
Onttrekkingen (slotwijziging)			121	
Saldo na jaarrekening 2020	**608**	**478**	**121**	**965**

Voor onttrekkingen uit de bestemmingsreserve COVID-19 wordt de gebruikelijke regel van beleidsvrijheid van programmabudgetten gehanteerd. Hogere lasten of minder baten dan de rijksvergoeding op een gelabeld onderwerp worden gedekt met overschotten op de rijksvergoedingen van andere gelabelde onderwerpen.

COVID-19 in 2021

Helaas is corona nog steeds aan de orde van de dag. Ook voor 2021 houden we coronarisico's in beeld met behulp van (periodieke) impactanalyses. Het resultaat van impactanalyse 2021 is hieronder opgenomen. Belangrijk om te melden is dat dit een eerste ruwe inschatting is voor 2021. Hoe langer de crisis aanhoudt hoe groter de onzekerheden zullen worden.

COVID-19 - Risico's > € 50.000 - 2021 (peildatum 1 januari 2021)			(x € 1.000)
1	SD37	- Inkomensregeling (BUIG en BBZ) verhoogde instroom, vertraagde uitstroom. Dit risico (€ 405.000) is financieel opgenomen bij de reguliere risico's in de paragraaf Weerstandsvermogen.	
2	SD42	- Extra bijdrage/steun aan maatschappelijke instellingen (o.a. musea, buurt- en dorpshuizen, theaters, etc.) (niet zijnde garantstellingen, deze vallen onder ander risico, zie nummer 9)	230
3	SD63	- Hogere kosten door (verlenging) inzet ZZP'ers / Inhuur via detacheringsbureau's	135
4	OW21	- Toename kosten agv extra activiteiten afvalinzameling (incl. bedrijfsafval)	95
5	OW23	- 1 januari tm 31 december minder huuropbr. cultuur-, binnen- en buitensportverenigingen	81
6	BMO04	- Toenemende kosten Toezicht en handhaving/BOA	63
7	OW50	- Minder inkomsten op havengelden Schoonhoven	54
8	FIN17	- Garantstelling - Gemeente staat garant voor (hypothecaire) geldleningen bij enkele sportclubs en bedrijven	50
9	SD38	- Grotere zorgvraag SD/SZ (volksgezondheid, WMO, jeugdzorg) na coronacrisis (= inhaalzorg) EN de door het rijk geboden compensatie voor meerkosten is lager dan de werkelijke kosten	50
10	FIN13	- Minder inkomsten: Verlaagde opbrengst OZB en andere belastinginkomsten (havengelden en toeristenbelasting apart)	50
11	Overige risico's		450
Totaal			**1.258**

We verwachten dat de compensatieregelingen van het Rijk in 2021 voortgezet worden, vanwege de toezegging van het Rijk dat de COVID-19-kosten volledig gecompenseerd worden. Wij houden toch een slag om de arm omdat het kan zijn dat, vanwege macro-systematiek in de verdelingen lokale issues, mogelijk toch niet alle kosten gedekt worden. Hierom nemen wij de geraamde risico's voor 10% mee in de berekening van het weerstandsvermogen.
In het benodigd weerstandsvermogen is rekening gehouden met een ophoging van € 134.200 (zie paragraaf B weerstandsvermogen).

Hieronder volgt een toelichting op de risico's van € 50.000 en groter.

Toelichting geïnventariseerde risico's

1. **SD37 – Inkomensregeling (BUIG en BBZ) verhoogde instroom, vertraagde uitstroom**
   Het aantal bijstandsaanvragen zal fors toenemen. Samen met een vertraging in de uitstroom leidt dit tot een hoger bijstandsbestand. Dit leidt - afhankelijk van wat het Rijk doet met de financiering - mogelijk tot een groter tekort op de BUIG. Het oplopen van het bestand komt zowel voort uit een verhoging van de instroom (jongeren/schoolverlaters, instroom vanuit WW, ondernemers die na gebruik van de TOZO-regeling structureel afhankelijk worden van bijstand) als op dit moment een vertraging van de uitstroom (minder geschikt werk, vertraging in werkfit maken inwoners, op afstand werken waardoor bijv. minder fysieke handhavingscontroles kunnen worden uitgevoerd).
   Dit risico is reeds opgenomen in de risico's die onderdeel uitmaken van de paragraaf Weerstandsvermogen. Dit risico is namelijk altijd aanwezig. Er is een drempelbedrag waarboven de gemeente in aanmerking komt voor een vangnetuitkering. Voor het bedrag tot de drempel lopen we ook in de situatie zonder coronacrisis een risico.

2. **SD42 – Extra bijdrage/steun aan maatschappelijke instellingen (o.a. musea, buurt- en dorpshuizen, theaters, etc.)**
   Er worden knelpunten verwacht bij culturele (basis)voorzieningen die eigen (publieks)inkomsten hebben. Niet alle instellingen kunnen gebruik maken van de coulance-maatregelen van het Rijk omdat zij (net) niet aan de vereisten voldoen. Instellingen treffen diverse maatregelen om kosten te dempen en maken waar mogelijk gebruik van de rijksregelingen zoals NOW, TOZO en TOGS. Er zijn echter signalen dat de regelingen onvoldoende matchen en dat voor de culturele sector maatwerk nodig is. Dekkingsproblemen en leegstand bij faillissement van ondernemingen.
   Bij faillissement kan de subsidiebijdrage geschrapt worden.

3. **SD63 – Hogere kosten door (verlenging) inzet ZZP's/inhuur via detacheringsbureaus**
   Mogelijk worden extra ZZP-ers en inhuur ingezet voor oplopende werkvoorraden om wachttijden te voorkomen rondom corona en daarna voor reguliere activiteiten die nu geen doorgang vinden.

4. **OW21 – Toename kosten als gevolg van extra activiteiten afvalinzameling (incl. bedrijfsafval)**
   De gevolgen van het coronavirus voor de afvalinzameling zijn onder andere dat er (veel) meer afval wordt aangeboden bij het afvalbrengstation, er minder vrijwilligers beschikbaar zijn voor het ophalen van Oud Papier en zijn er toenemende kosten in verband met minder mensen op de auto's. Er is wel sprake van een betere afvalscheiding. In het blad Afval Online is aangegeven dat de gemeenten extra middelen tegemoet

kunnen zien ter compensatie van de kosten t/m het eerste kwartaal 2021. Hierover wordt meer bekend in de meicirculaire.

5. **OW23 – Minder huuropbrengsten cultuur-, binnensport- en buitensportverenigingen**
   De gemeente beschikt over 14 accommodaties waar activiteiten plaatsvinden door verenigingen. Deze verenigingen betalen daarvoor een huurvergoeding. Als gevolg van de coronacrisis worden er minder activiteiten georganiseerd of zelfs helemaal geen activiteiten. In 2020 zijn de huur, waarvan huurders geen gebruik konden maken door corona, kwijtgescholden en waar mogelijk gedeclareerd bij de Rijksregeling: ‘Tegemoetkoming voor verhuurders van sportaccommodaties’. Voor 2021 nemen wij een zelfde risico op als in 2020.

6. **BMO04 – Toenemende kosten Toezicht en handhaving/BOA**
   Er wordt intensief toezicht gehouden op de naleving van de beperkende maatregelen. Hiervoor worden de eigen boa's ingezet. Krimpenerwaard heeft extra kosten i.v.m. overuren. Als gevolg van de aanhoudende RIVM-maatregelen zal (extra) inzet op Toezicht en handhaving nodig blijven.

7. **OW50 – Minder inkomsten op havengelden Schoonhoven**
   Er worden minder havengelden ontvangen als gevolg van het stilvallen van activiteiten door corona. Het betreft hier alleen de havengelden Schoonhoven. De overige havens (Lekkerkerk en Ouderkerk ad IJssel) hebben niet te maken met de gevolgen van het coronacrisis.

8. **FIN17 – Garantstelling - Gemeente staat garant voor (hypothecaire) geldleningen bij enkele sportclubs en bedrijven**
   Bij enkele clubs en bedrijven staat de gemeente garant voor (hypothecaire) geldleningen. Indien de betreffende partijen hun verplichtingen niet na kunnen komen, moet de gemeente dit doen. Afhankelijk van het soort lening neemt het risico - als gevolg van de COVID-19-situatie - voor de gemeente wel toe. Als bijvoorbeeld een sportinstelling omvalt, dan loopt de gemeente voor het bedrag van verstrekte langlopende geldlening risico. Voor Startersleningen (5 miljoen) geldt de situatie dat hypotheken bijvoorbeeld niet meer betaald kunnen worden. Op deze startersleningen zit echter Nationale Hypotheek Garantie met een vangnetregeling. Incidenteel/structureel is ook afhankelijk van het soort lening en de situatie.

9. **SD38 – Grotere zorgvraag SD/SZ (volksgezondheid, WMO, jeugdzorg) na coronacrisis (= inhaalzorg) EN de door het rijk geboden compensatie voor meerkosten is lager dan de werkelijke kosten**
   Tijdens de tweede coronagolf kan het zijn dat we worden geconfronteerd met inhaalzorg en/of meerkosten. Zorgaanbieders kunnen tijdens deze tweede golf alleen een beroep doen op een continuïteitsbijdrage als ze in ernstige financiële problemen komen.

10. **FIN13 – Minder inkomsten: Verlaagde opbrengst OZB en andere belastinginkomsten**
    Oninbaarheid van gemeentelijke belastingen retributies OZB en andere belastinginkomsten (WOZ, riool, toeristen). Het risico bestaat dat de gemeente inkomsten misloopt.

I. Vorderingen inzake Jeugdzorg

De almaar stijgende zorglasten in het Sociaal Domein blijven voor ons een grote zorg. Op 16 september 2020 hebben wij u meegenomen in de groei van de lasten in de afgelopen jaren en de mogelijk nog te verwachten groei voor de komende jaren.

Op 16 december 2020 is een brief gestuurd “claims jeugdzorg” aan de ministers van BZK en Financiën, waarin wij aandacht vragen voor de financiële problematiek die binnen de gemeente Krimpenerwaard is ontstaan als gevolg van de decentralisatie van de Jeugdzorg. Tevens is bij de ministeries een claim ingediend om de gemeente tegemoet te komen in deze problematiek. Voor de volledigheid voegen we een afschrift van de brief toe.

De in deze brief aangegeven lastenontwikkeling in de Jeugdzorg ziet er in deze jaarrekening als volgt uit

Jeugdzorg (x €1.000)	Begroot 2020 cf brief 16-12-2020	Realisatie 2020	Realisatie 2015 t/m 2020
Vergoeding Rijk	13.011.112	13.505.592	73.108.350
Totale lasten	15.734.576	16.969.988	78.270.186
Totaal	**-2.723.464**	**-3.464.396**	**-5.161.836**

Het saldo van € 5,2 miljoen negatief wordt voornamelijk veroorzaakt door de laatste vier jaar. In de eerste twee jaren na de decentralisatie had gemeente Krimpenerwaard in 2015 en 2016 een positief saldo. Het saldo voor de jaren 2017 t/m 2020 bedraagt echter € 9 miljoen negatief, waarbij in 2020 het saldo het meest negatief was. Nadere analyse zal uit moeten wijzen hoe dit saldo zich in komende jaren zal ontwikkelen.

De gemeente Krimpenerwaard heeft het afgelopen jaar in Midden-Holland verband een onafhankelijk onderzoek laten verrichten naar de voorgenomen herijking van het gemeentefonds en de herijking van het sociaal domein in het bijzonder. Uit het rapport is gebleken dat herijking op zijn minst betwistbaar is. Het rapport is overhandigd aan de Raad voor het Openbaar bestuur en speelt een rol bij de discussie over de herijking. Voor de volledigheid voegen we de RIB daarover toe.

gemeente Krimpenerwaard

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Drs. K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Ministerie van Financiën
Mr. W.B. Hoekstra, MBA
Korte Voorhout 7
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

20-0029318

LOCATIE: Schoonhoven	DOCUMENTNUMMER: 20-0029318	BEHANDELD DOOR: J. Hennip
UW BRIEF:	ZAAKNUMMER: ZK20000048	TELEFOON: 14 0182
UW KENMERK:	BIJLAGE(N):	E-MAIL: info@krimpenerwaard.nl
		VERZENDDATUM: 16 december 2020

ONDERWERP: Claim jeugdzorg

Hooggeachte mevrouw Ollongren,
Hooggeachte heer Hoekstra,

Hierbij willen wij aandacht vragen voor de financiële problematiek die binnen de gemeente Krimpenerwaard is ontstaan als gevolg van de decentralisatie van de Jeugdzorg. Tevens willen wij bij uw ministerie een claim indienen om de gemeente tegemoet te komen in deze problematiek.

De financiële gevolgen van de decentralisatie van de Jeugdzorg voor Nederlandse gemeenten, veronderstellen wij als bekend bij u. Tot en met 2018 werden de rijksvergoedingen voor Jeugdzorg nog separaat inzichtelijk gemaakt. Vanaf 2019 lopen deze vergoedingen mee in de algemene uitkering. Op basis van de vergoedingen tot en met 2018, kan echter een uitsplitsing voor latere jaren worden gemaakt. Afgezet tegen de kosten die de gemeente Krimpenerwaard maakt voor Jeugdzorg, ontstaat dan het volgende beeld:

	2020	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*
Vergoeding Rijk	€ 13.011.112	€ 13.562.078	€ 12.846.120	€ 12.819.633	€ 12.819.633
Totale lasten	€ 15.734.576	€ 15.885.576	€ 16.024.576	€ 16.025.576	€ 16.025.576
Saldo	**€ -2.723.464**	**€ -2.323.498**	**€ -3.178.456**	**€ -3.205.943**	**€ -3.205.943**

Te zien is, dat bij ongewijzigd beleid, de tekorten voor Jeugdzorg nu al oplopen.

Deze ontwikkeling heeft zich sinds de decentralisatie ingezet en het onderstaande beeld laat zien, dat vanaf 2019 relatief grote tekorten ontstaan:

	2015	2016	2017	2018	2019
Vergoeding Rijk	€ 12.778.124	€ 12.018.276	€ 10.975.611	€ 11.348.044	€ 12.482.703
Totale lasten	€ 10.188.750	€ 10.737.178	€ 12.807.038	€ 12.243.678	€ 15.323.554
Saldo	**€ 2.589.374**	**€ 1.281.098**	**-€ 1.831.427**	**-€ 895.634**	**-€ 2.840.851**

Uiteraard kan betoogd worden, dat van gemeenten verwacht mag worden, dat zij hun beleid bijstellen en tot additionele inspanningen komen om de tekorten te reduceren. Dit heeft Krimpenerwaard voortvarend opgepakt en Krimpenerwaard heeft hiermee invulling gegeven aan zijn eigen verantwoordelijkheid.

Met zeer veel inspanning heeft Krimpenerwaard kans gezien het structureel tekort terug te buigen. Het behoeft geen betoog dat hiervoor zeer moeilijke beslissingen moesten worden genomen en dat ook de werkwijze grondig moet worden aangepast. Hierbij zijn ook andere beleidsterreinen getroffen, met als gevolg dat het rijksbeleid op deze terreinen evenzeer wordt geraakt.

Inclusief de gemeentelijke inspanningen en ombuigingen en inclusief de toevoeging van vrij besteedbare middelen, komt het beeld er dan als volgt uit te zien:

	2020	2021	2022	2023	2024
Budget (o.b.v. vastgestelde begroting)	€ 15.734.576	€ 15.885.576	€ 16.024.576	€ 16.025.576	€ 16.025.576
Verwachte lastenstijging 2020	€ 1.700.000	€ 1.700.000	€ 1.700.000	€1.700.000	€1.700.000
Prognose lasten	€ 17.434.576	€ 17.585.576	€ 17.724.576	€ 17.725.576	€ 17.725.576
Vergoeding Rijk	€ 13.011.112	€ 13.562.078	€ 12.846.120	€ 12.819.633	€ 12.819.633
Verwacht tekort	**€ -4.423.464**	**€ -4.023.498**	**€ -4.878.456**	**€ -4.905.943**	**€ -4.905.943**

Zoals de bovenstaande tabel laat zien, is de komende jaren nog sprake van groei van de aanzienlijke tekorten. Cumulatief bedraagt dit tekort € 23,1 mln. Het dekken van dit tekort uit de algemene reserve van de gemeente gaat de lokale draagkracht van Krimpenerwaard te boven.

Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken, dat uw ministerie deze problematiek te eenvoudig bij gemeenten heeft neergelegd. De wetgever biedt gemeenten ten dele mogelijkheden te begrenzen en adequaat te sturen op kosten. De combinatie van de huidige gedwongen kaders en de autonomie van verwijzers, maakt de beheersing van kosten niet goed mogelijk. De aanzienlijke inspanningen en ombuigingen die Krimpenerwaard in gang heeft gezet, leiden ertoe, dat de begroting 2021 structureel sluitend is. De verwachting is echter dat de tekorten de komende jaren zodanig verder oplopen dat deze niet meer op te vangen zijn door de gemeente Krimpenerwaard.

Wij dienen dan ook bij deze een claim in van in totaal € 23,1 mln. Dit bedrag is in onze ogen noodzakelijk om de ontstane tekorten binnen Jeugdzorg af te dekken, om te blijven voldoen aan de eisen die de provinciale toezichthouder stelt en om onze taken op het gebied van Jeugdzorg prudent uit te kunnen voeren.

Wij vernemen graag uw reactie op dit schrijven en verblijven,

Met vriendelijke groet,	
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,	
de secretaris,	de burgemeester,
J. Hennip	mr. R.S. Cazemier

gemeente Krimpenerwaard

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR de gemeenteraad
CC
DATUM 2 januari 2021
ONDERWERP

Beste meneer, mevrouw,

Bijgaand treft u het rapport aan van het bureau BEA inzake de second opinion die dit bureau gemaakt heeft over de herijking van het Sociaal Domeindeel van het gemeentefonds.
Het rapport is in eerste instantie gemaakt op verzoek van de gemeente Krimpenerwaard, maar in overleg met aangepast naar de 4 gemeenten van Midden-Holland die er belang bij hebben. De gemeente Gouda heeft gezien haar grootte, stedelijke aard, sociale structuur en verwachte financiële effecten weinig belang bij dit rapport.
Toen deze gemeenten de eerste rapportage van AEF over de herijking van het gemeentefonds dit voorjaar ontvingen bekroop ons onmiddellijk de gedachte: AEF is uitgegaan van verkeerde uitgangspunten en maatstaven. We hebben toen een kort memo door AEF laten maken waarin Krimpenerwaard vergeleken werd met de uitkomsten. Dat versterkte dat gevoel.
Maar alleen een gevoel is niet voldoende. We hebben daarom gezocht naar een partij die voor ons de herijking kon toetsen aan algemene uitgangspunten van de verdeling van het gemeentefonds. We zijn uitgekomen bij BEA, het Bureau voor Economische Argumentatie van de heer ter Beek.
Hij heeft na bestudering van het rapport van AEF (op zich al een klus, het rapport telt 585 bladzijden) bijgaande second opinion vervaardigd. Er zit een samenvatting bij het rapport, maar ook die is nogal technisch. Onderaan treft u een populaire samenvatting aan van 1 A4.
In eerste instantie was de gedachte te wachten met publicatie van het rapport van BEA tot de publicatie van de herijkingsrapporten van AEF (sociaal Domein) en Cebeon (klassiek deel gemeentefonds) zou gebeuren. Deze was voorzien voor begin november. Overigens was de oorspronkelijke verwachting dat niet-centrum-gemeenten ernstig nadeel zouden ondervinden al getemperd. In de publicaties rond het uitstel van de rapportages was al gemeld dat de verschuiving van Oost naar West en van klein naar groot aanzienlijk afgezwakt was. Wat er achter de schermen gebeurt is ons niet duidelijk.
In ieder geval: eerst leek het verstandig te wachten met publicatie tot na die rapportage, nu lijkt, gelet op al dat uitstel, het omgekeerde verstandig. Bovendien hebben we vernomen dat ook anderen (de G4 met name) een eigen second opinion laat vervaardigen
We ondernemen nu de volgende acties: We zorgen dat ook dit rapport aan de VNG en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) wordt aangeboden.
We willen wel graag de volgende vervolgstappen ondernemen.

1. Benaderen VNG
2. Benaderen Raad voor het Openbaar Bestuur
3. Benaderen alle gemeenten, meer in het bijzonder de gemeenten die onze gezamenlijke brief van dit voorjaar aan de VNG gesteund hebben
4. Benaderen Tweede Kamerfracties

Als er publicitair vervolgacties komen zullen die niet zozeer door ons worden gedaan, maar door de -immers onafhankelijke- auteur van het rapport.

JAARREKENING

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Algemeen
De beginbalans is overeenkomstig de door de raad vastgestelde jaarrekening 2019.
Onderstaande samenvatting van grondslagen voor waardering en resultaatbepaling is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten.

Voorschriften
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording Provincie en Gemeenten (BBV) geeft.
Daarnaast is gehandeld overeenkomstig de door uw raad in de vergadering van 11 december 2018 vastgestelde Financiële verordening gemeente Krimpenerwaard 2019.

Waarderingsgrondslagen
De waardering van activa (incl. erfpachtgronden) en passiva alsook de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kostprijs (Verkrijgings- of vervaardigingsprijs en omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten). Tenzij anders vermeld worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. Eén en ander is vastgelegd in de op grond van artikel 9 van de Financiële verordening 2017 door het college aan de raad ter informatie aangeboden Nota waardering en afschrijving. Deze in de collegevergadering van 20 december 2016 vastgestelde nota is in werking getreden per 1 januari 2017. Op 12 november 2019 heeft het College de Nota waardering en afschrijving 2020 vastgesteld. De nota treedt in werking per 1 januari 2020. De nota Waardering en afschrijving 2017 is per diezelfde datum ingetrokken.

ACTIVA

Vaste activa
De vaste activa zijn verdeeld in:
• Immateriële vaste activa
• Materiële vaste activa
• Financiële vaste activa

Immateriële vaste activa
De immateriële vaste activa, onderverdeeld in:
• Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio (rentekosten die bij aanvang van de lening ineens moeten worden voldaan).
• Kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief.
• Bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Deze activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs (historische kostprijs), verminderd met de afschrijvingen en de naar verwachting duurzame verminderingen. De kosten van onderzoek worden in vijf jaar afgeschreven. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de looptijd van de betreffende lening. Voor agio/disagio geldt een afschrijvingstermijn van 4 jaar.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa, onderverdeeld in:
• Investeringen met economisch nut.
• Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.
• Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
• Gronden in erfpacht

Van investeringen met economisch nut is sprake als ze verhandelbaar zijn (er een markt voor is).
Wanneer investeringen kunnen bijdragen aan het genereren van middelen, bijvoorbeeld in de vorm van het vragen van rechten, heffingen, leges of prijzen worden deze geclassificeerd onder Investeringen met economisch nut waarvoor heffingen kunnen worden ingesteld. Daarnaast zijn er investeringen met een maatschappelijk nut. Deze genereren geen middelen maar vervullen wel duidelijk een publieke taak. Te denken valt aan bijvoorbeeld wegen, water en groenvoorzieningen.
Ook deze investeringen moeten naar aanleiding van de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) met ingang van 1 januari 2017 worden geactiveerd.
Eenmalige afboeking ten laste van een reserve behoort niet meer tot de mogelijkheden. Wel kunnen de kapitaallasten (rente en afschrijving) jaarlijks aan een reserve worden onttrokken zodat de investering budgettair neutraal verloopt. Afschrijving vindt op lineaire basis plaats. De omslagrente is voor 2020 berekend op 0,9%. Voor de toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

Aan afschrijvingstermijnen wordt de volgende termijnen gehanteerd:

Soort investering	Afschrijvingstermijn
Immateriële vaste activa	
Kosten onderzoek en ontwikkeling (toe te rekenen aan activum)	5
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	
Wegen, straten en pleinen	
- Aanleg, vernieuwing	40
Kunstwerken	
- Bruggen, viaducten, tunnels en duikers	40
- Renovatie/bouwkundige aanpassing	25
Openbare verlichting	25
Materiële vaste activa met economisch nut	
Gronden	n.v.t.
Begraafplaatsen:	
- Aanleg	40
- Uitbreiding/reconstructie	25
Gebouwen:	
- Gebouwen	40
- Renovatie/aanpassing	25
- Technische installaties	15
- Meubels en inventaris	15
Riolering:	
- Riolering en gemalen (bouwkundig)	40
- Pompen en gemalen (mechanisch/elektrisch)	15
Reiniging:	
- Afvalcontainers (ondergronds)	15
Kunstgrasvelden:	
- Aanleg	30
- Toplaagrenovatie	10
Sport- en speeltoestellen	15
Voertuigen	7
Werktuigen, machines en gereedschappen	10
Automatisering:	
- Mobiele telefoons	3
- Hardware (24x7)	3
- Faciliteiten raadsleden	4
- Hardware overige	5
- Software	5
- Presentatie-/beeldschermen	7
- Bekabeling	10
- Technische installatie serverruimte	15

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden onderverdeeld in:

- Kapitaalverstrekkingen aan:
    - o Deelnemingen
    - o Gemeenschappelijke regelingen
    - o Overige verbonden partijen
- Leningen aan:
    - o Openbare lichamen
    - o Woningbouwcorporaties
    - o Deelnemingen
    - o Overige verbonden partijen

- Overige langlopende leningen
- Uitzettingen bij Rijk met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
- Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd één jaar of langer.
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen
Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen (structureel) daalt tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering plaats.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Bij verwachte oninbaarheid wordt deze waarde afgewaardeerd.

Overige langlopende leningen
Leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Bij verwachte oninbaarheid wordt deze afgewaardeerd.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van ≥ 1 jaar
Deze worden gewaardeerd tegen de verwachte aflossingswaarde. Het verschil met de betaalde verkrijgingsprijs wordt als transitorische (rente)post in de balans opgenomen. Dit verschil wordt in het resultaat opgenomen in de (gemiddeld) resterende looptijd tot aflossing/uitloting.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden (staat niet in de balans)
Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa
De vlottende activa zijn verdeeld in:

- Voorraden
- Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
- Liquide middelen
- Overlopende activa

Voorraden
De voorraden hebben betrekking op actief grondbeleid. Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond: aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/ verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De in exploitatie genomen bouwgronden (Onderhanden werk), worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken, alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winst moet worden genomen indien het positieve resultaat betrouwbaar kan worden ingeschat. Risico's en onzekerheden kunnen in het verwachte positieve resultaat worden verdisconteerd. Daarna moet de gerealiseerde winst worden berekend via de POC-methode naar rato van de gerealiseerde kosten en gerealiseerde baten

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden onderverdeeld in:

- Vorderingen op openbare lichamen
- Uitzettingen in 's-Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (Schatkistbankieren/SKB)
- Overige vorderingen
- Overige uitzettingen
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen

Alle posten onder uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.
De vorderingen op openbare lichamen betreft vorderingen op zowel de rijks- en provinciale overheid als gemeenschappelijke regelingen.
Uitzettingen in 's-Rijks schatkist < dan één jaar heeft betrekking op het verplicht schatkistbankieren zodra de liquide middelen het normbedrag van € 825.000 te boven gaat.
De overige vorderingen en overige uitzettingen worden tegen nominale waarde opgenomen.
Met een 2-tal niet-financiële instellingen heeft de gemeente een rekening-courantverhouding, te weten de veerdienst Schoonhoven en het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting.

Liquide middelen
De liquide middelen worden onderverdeeld in:

- Kassaldi
- Banksaldi

Voor alle liquide middelen geldt dat deze worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Overlopende activa
De overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
Onder overlopende activa wordt verstaan zowel de nog te ontvangen bedragen als de vooruitbetaalde.

PASSIVA

Vaste passiva
De vaste passiva zijn verdeeld in:

- Eigen vermogen
- Voorzieningen
- Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Ter uitvoering van de in de raadsvergadering van 11 december 2018 vastgestelde Financiële verordening gemeente Krimpenerwaard 2019 heeft uw raad in de vergadering van 6 maart 2019 de Nota reserves en voorzieningen 2019 vastgesteld.
Rentetoevoegingen aan reserves vinden, conform de uitgangspunten zoals die zijn vastgelegd in de begroting, alleen plaats als dit noodzakelijk is gelet op het onderliggende bestedingsplan.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen wordt onderverdeeld in:

- Algemene reserve/vrij vermogen
- Algemene reserve/Weerstandsvermogen
- Reserve grondzaken
- Bestemmingsreserves
- Gerealiseerd resultaat

De algemene reserve is in principe vrij aanwendbaar en dient in eerste instantie als weerstandsvermogen om tegenvallers op te vangen. Om inzichtelijk te maken wat de omvang van de algemene reserve/weerstandsvermogen minimaal zou moeten zijn wordt periodiek een risico inventarisatie en –analyse, gebaseerd op risicomanagementbeleid opgesteld. Het resterende saldo wordt bestempeld als Algemene reserve/Vrij vermogen. Bestemmingsreserves hebben een meer expliciet karakter.
Ter dekking van eventuele verliezen bij grondexploitaties is een Reserve grondzaken gevormd. De vorming van de algemene reserve vindt in principe plaats door bestemming van batige exploitatiesaldo's bij de jaarrekening.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Over het algemeen is de hoogte gebaseerd op een beheers- of onderhoudsplan en zijn onderverdeeld in:

- Voorzieningen voor verplichtingen en risico's
- Voorzieningen ter egalisering van kosten

- Voorzieningen voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is

Voorzieningen voor verplichtingen en risico's
Deze voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten en op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

Voorziening ter egalisering van kosten
Deze voorziening wordt gevormd voor kosten welke in een volgend begrotingsjaar gemaakt worden maar waarvan de oorsprong (mede) ligt in het begrotingsjaar of een voorafgaand begrotingsjaar.
Het doel van de voorziening is een gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal begrotingsjaren. De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven
Deze voorziening kan gevormd worden voor bijvoorbeeld riolering, reiniging en begraafplaatsen.

Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is
Bij deze voorziening worden niet meegenomen de ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren welke zijn verkregen van Europese of Nederlandse overheidslichamen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
De vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer zijn verdeeld in:

- Obligatieleningen
- Onderhandse leningen van:
    - o Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen
    - o Binnenlandse banken en overige financiële instellingen
    - o Binnenlandse bedrijven
    - o Overige binnenlandse sectoren
    - o Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren
- Door derden belegden gelden
- Waarborgsommen

Voor alle vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer geldt dat deze gewaardeerd worden tegen de nominale waarde, eventueel verminderd met gedane aflossingen.

Vlottende passiva
De vlottende passiva zijn verdeeld in:

- Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één 1 jaar
- Overlopende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één 1 jaar
In de Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één 1 jaar wordt de volgende verdeling aangebracht:

- Banksaldi
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- Kasgeldleningen
- Overige schulden openbare lichamen
- Overige schulden

Overlopende passiva
De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Onder overlopende passiva wordt verstaan zowel de vooruit ontvangen bedragen als de nog te betalen bedragen.

Waarborgen en garanties
Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) zorgt ervoor dat woningbouwcorporaties tegen gunstige rentetarieven en voorwaarden geld kunnen lenen. Hiervoor is een zekerheidsstructuur ontwikkeld waarvan de gemeente onderdeel uitmaakt. De financiële middelen van de woningbouwcorporatie vormen de eerste zekerheid. Het WSW stelt voorwaarden aan de kredietwaardigheid van (aspirant) deelnemers. De tweede zekerheid wordt gevormd door het garantievermogen van het WSW. Dit garantievermogen bestaat uit de borgstellingsreserve van het WSW zelf en de plicht om obligo's op te vragen bij de WSW-deelnemers. De derde en laatste zekerheid wordt gevormd door gemeenten en het Rijk. Op verzoek van het WSW moeten zij renteloze leningen verstrekken, zoals geregeld in een achtervang-overeenkomst.

Op 17 november 2020 zijn de beleidsregels leningen en garantstellingen samen met het Treasury statuut vastgesteld door het College.

Resultaatbepaling
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's waarvan de oorsprong voor het einde van het boekjaar ligt, worden in acht genomen voor zover zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden verantwoord op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten, zoals overlopend vakantiegeld en vakantiedagen, toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten.

BALANS

Toelichting op de balans

ACTIVA

ACTIVA	31-12-2020	31-12-2019
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	**4.412.627**	**4.673.321**
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	4.412.627	4.673.321
Materiele vaste activa	**128.906.143**	**124.103.462**
- Investeringen met economisch nut	63.412.416	62.105.840
- Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	54.781.031	51.360.841
- Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	10.674.043	10.598.129
- In erfpacht uitgegeven gronden	38.652	38.652
Financiële vaste activa	**7.939.622**	**8.011.851**
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
* deelnemingen	2.161.918	826.156
Leningen aan:		
* woningbouwcorporaties	28.633	31.311
- Overige langlopende geldleningen	5.209.823	5.279.373
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	539.249	1.875.011
Totaal vaste activa	**141.258.393**	**136.788.634**
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	**4.193.249**	**8.196.112**
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.759.966	5.677.829
- Gereed product en handelsgoederen	2.433.282	2.518.283
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**37.553.238**	**20.100.982**
- Vorderingen op openbare lichamen	10.584.450	10.007.813
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	23.383.347	5.851.932
- Rekening-courantverhouding met het Rijk		
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	725.917	602.000
- Overige vorderingen	2.859.524	3.639.238
Liquide middelen	**350.716**	**859.382**
- Kassaldi	2.815	2.878
- Banksaldi	347.902	856.504
Overlopende activa	**8.903.990**	**3.578.469**
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
* Europese overheidslichamen	-	-
* Het Rijk	138.142	315.929
* Overige Nederlandse overheidslichamen	116.230	-62.466
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.649.619	3.325.006
Totaal vlottende activa	**51.001.193**	**32.734.945**
TOTAAL ACTIVA	**192.259.586**	**169.523.579**

PASSIVA

PASSIVA	31-12-2020	31-12-2019
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	**82.081.720**	**60.946.249**
- Algemene reserve	23.928.548	21.726.583
- Bestemmingsreserves	58.695.439	39.255.316
- Gerealiseerd resultaat	-542.266	-35.649
Voorzieningen	**36.622.266**	**36.832.802**
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.502.927	3.306.890
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	31.892.970	32.539.452
- Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	-	-
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	1.226.369	986.460
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**52.233.334**	**59.054.151**
- Onderhandse leningen van:		
* Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	52.195.067	59.015.135
- Waarborgsommen	38.267	39.016
Totaal vaste passiva	**170.937.321**	**156.833.202**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**6.651.259**	**8.530.820**
- Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	-	-
- Banksaldi	137	147
- Overige schulden	6.651.121	8.530.674
Overlopende passiva	**14.671.007**	**4.159.557**
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	5.704.055	3.292.201
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen		
- Het Rijk	8.487.649	441.889
- Overige Nederlandse overheidslichamen	119.076	78.722
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	360.227	346.745
Totaal vlottende passiva	**21.322.266**	**12.690.378**
TOTAAL PASSIVA	**192.259.586**	**169.523.579**
Gewaarborgde geldleningen (EUR x 1.000,-)	**110.809**	**98.701**

Toelichting op de balans

Toelichting Balans per 31 december 2020

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriele vaste activa wordt onderscheiden in:

Immateriële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	4.412.627	4.673.321
Totaal	**4.412.627**	**4.673.321**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2019:

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af-waarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	4.673.321	-	-	260.694	-	-	4.412.627
Totaal	**4.673.321**	**-**	**-**	**260.694**	**-**	**-**	**4.412.627**

In 2020 hebben met betrekking tot de immateriële vaste activa geen investeringen plaatsgevonden.

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Investeringen met economisch nut	63.412.416	62.105.840
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	54.781.031	51.360.841
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappellijk nut	10.674.043	10.598.129
In erfpacht uitgegeven gronden	38.652	38.652
Totaal	**128.906.143**	**124.103.462**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af-waarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	4.549.906	219.263	-	30.311	-	-	4.738.857
Woonruimte	-	-	-	-	-	-	-
Gebouwen	46.573.580	1.983.024	192.300	1.828.691	30.283	-	46.505.330
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.421.829	1.491.234	-	276.337	-	-	5.636.727
Vervoermiddelen	2.126.646	-	-	325.507	-	-	1.801.139
Machines, apparaten en installaties	1.416.159	413.903	-	203.326	-	-	1.626.735
Overige materiële vaste activa	3.017.720	577.249	-	491.340	-	-	3.103.628
Totaal	**62.105.840**	**4.684.672**	**192.300**	**3.155.513**	**30.283**	**-**	**63.412.416**

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaardering staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen (> 100.000) staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld	Werkelijk besteed in	Cumulatief besteed t/m

	krediet	2020	2020
Renovatie natuurvoetbalveld VV Gouderak	137.940	139.263	139.263
MFA Vogelweide Emmaschool	726.000	614.102	719.164
MFA Vogelweide Ichtusschool	726.000	614.102	719.164
IHP voorbereiding voortgezet onderwijs	700.000	290.672	291.144
Meidoornstraat 2 Bergambacht	285.000	285.000	285.000
Renovatie sportvelden FC Perkouw	100.000	119.414	119.414
Kustgrasveld vv Spirit	557.000	520.849	520.849
Toplaagrenovatie voetbalvelden Haastrecht	139.150	136.992	136.992
Toplaagrenovatie voetbalvelden Schoonhoven	287.000	301.263	301.263
Waterleidingnetwerk gemeentelijke gebouwen	225.000	158.700	228.346
Toplaagrenovatie voetbalvelden Bergambacht	340.056	301.799	301.799
Zoutelectrolyse zwembad 't Wilgerak	180.000	158.413	158.413
Faciliteitenmatrix ICT	275.454	225.390	239.317
Apparatuur serverruimte	164.660	148.327	148.327
Totaal	**4.843.260**	**4.014.286**	**4.308.455**

De desinvestering ad. € 192.300 heeft betrekking op de verkoop in 2020 van het pand Bisdom van Vlietstraat 5 te Haastrecht.

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af-waarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	1.043.965	-	-	16.389	-	-	1.027.576
Gebouwen	889.379	-	-	27.979	-	-	861.401
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	46.177.507	5.009.717	-	1.685.017	-	-	49.502.207
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	3.152.975	225.312	-	224.102	-	-	3.154.185
Overige materiële vaste activa	97.015	145.640	-	6.993	-	-	235.662
Totaal	**51.360.841**	**5.380.669**	**-**	**1.960.479**	**-**	**-**	**54.781.031**

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaardering staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen (> 100.000) staan in het hierna overgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020
Renovatie minigemalen Stolwijk & Haastrecht	1.415.000	534.189	1.392.752
Vervangen riolering Kadijkselaan BAB	1.205.000	127.549	191.366
Schoolstraat riolering	885.753	284.110	628.296
Lorentzweg riolering	1.527.635	1.090.532	1.378.357
Aan de Dwarssloot eo - riolering	650.804	626.330	672.468
Poorthuisstraat - riolering	860.975	595.888	660.635
De Elzen eo riolering	929.400	386.992	469.723
Rembrandtstraat - riolering	741.558	164.121	221.133
Persleiding Julianalaan HST	150.000	111.910	111.910

Project ondergrondse containers	347.000	104.587	271.919
Aanschaf minicontainers	300.000	112.500	112.500
Beheerpakket gemalen	200.000	145.640	197.448
Totaal	**9.213.125**	**4.284.349**	**6.308.506**

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nu had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af-waarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Maatschappelijk nut vóór 2017							
Gronden en terreinen	3.531.322	-	-	102.820	-	-	3.428.502
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.094.504	-	-	182.121	-	-	2.912.383
Subtotaal	6.625.826	-	-	284.941			6.340.885
Maatschappelijk nut vanaf 2017							
Gronden en terreinen	19.016	-	-	-	-	-	19.016
Bedrijfsgebouwen	223.365	-23.052	-	5.584	-	-	194.729
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.649.957	1.313.327	-	62.116	861.719	-	4.039.448
Machines, apparaten en installaties	79.965	-	-	-	-	-	79.965
Subtotaal	3.972.303	1.290.275	-	67.701	861.719	-	4.333.158
Totaal	**10.598.129**	**1.290.275**	**-**	**352.641**	**861.719**	**-**	**10.674.043**

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaardering staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen (> 100.000) staan in het hierna overgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020
Herinrichting Veerstoep Bergambacht	1.453.000	135.059	252.625
Rotonde N210 Nieuwe Wetering	1.130.000	1.019.617	1.667.294
Totaal	**2.583.000**	**1.154.676**	**1.919.919**

Onder de Materiele vaste activa zijn geen warme gronden gewaardeerd.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiele vaste activa gedurende het jaar 2019 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af-waarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan:							
- deelnemingen	826.156	1.335.762	-	-	-	-	2.161.918
Leningen aan:	-	-	-	-	-	-	-
- woningbouwcorporaties	31.311	-	-	2.679	-	-	28.633
Overige langlopende leningen	5.279.373	559.005	-	628.555	-	-	5.209.823

Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	1.875.011	-1.335.762	-	-	-	-	539.249
Totaal	**8.011.851**	**559.005**	**-**	**631.233**	**-**	**-**	**7.939.622**

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De actuele waarde van de participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ligt boven de verkrijgingsprijs.

In 2020 zijn een aantal correcties doorgevoerd in de activaklasses. Hieronder worden de correcties toegelicht.

Kapitaalverstrekkingen aan:

- deelnemingen	
Aandelen Stedin Ouderkerk	226.890
Aandelen BNG Ouderkerk	7.964
Aandelen Oasen Ouderkerk	4.084
Gewone aandelen veerdienst Schoonhoven	624.578
Pref cum aandelen veerdienst Schoonhoven	345.000
Aandelen Cyclus Schoonhoven	127.247
Totaal kapitaalverstrekkngen aan deelnemingen	1.335.762
Overige uitzettingen > 1 jaar	
Grootboek nationale schuld OU	8.759
Aandelen bouwspaarkassen OU	227
Deelneming, gewone aandelen	-624.578
Deelneming, cumulatief preferente aandel	-345.000
Aandelen Cyclus	-127.247
Aankoop rentegevend goed	-247.923
Totaal overige uitz > 1 jaar	-1.335.762
Totaal mutaties	**0**

Overige langlopende leningen

Op 1 januari 2020 was aan startersleningen verstrekt (netto) € 5.046.697. Daarop is in 2020 € 614.883 afgelost en € 559.005 aan nieuwe leningen verstrekt.

Aan overige leningen resteerde op 1 januari 2020 € 232.677. Afgelost is in 2020 € 13.672.

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Materiële vaste activa	**Boekwaarde 31-12-2020**	**Boekwaarde 31-12-2019**
Gronden en terreinen		
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.759.966	5.677.829
Gereed product en handelsgoederen	2.433.282	2.518.283
Vooruitbetalingen	-	-
Totaal	**4.193.249**	**8.196.112**

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden weergegeven:

Boekwaarde	**Investeringen**	**Opbrengsten**	**Winstuitname**	**Boekwaarde**	**Voorziening**	**Boekwaarde**

	31-12-2019				31-12-2020	verlieslatende complexen	31-12-2020
- Nieuwe dorpshart centrumontwikk.	7.354.600	165.612	1.476.237	-	6.043.975	-	6.043.975
- Tiendhoek II Lkk	-991.130	583.485	220.662	491.600	-136.707	-	-136.707
- Tussen Dijk en Bakwetering Lkk	68.317	13.981	-	975	83.273	-	83.273
- Nieuwe dorpshart binnenterrein	-2.018.063	306.079	3.241.442	-	-4.953.426	-	-4.953.426
- Zevender Thiendenland II	4.528.351	135.930	2.103.835	197.941	2.758.387	-	2.758.387
Subtotaal	8.942.076	1.205.087	7.042.176	690.516	3.795.503	-	3.795.503
- Voorziening verlieslatende proj.	-3.264.247	-	-	-	-	1.228.710	-2.035.537
Totaal Grondexploitatie	**5.677.829**	**1.205.087**	**7.042.176**	**690.516**	**3.795.503**	**1.228.710**	**1.759.966**

	Boekwaarde 31-12-2020 excl winstuitn	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamde rente	Geraamd eindresultaat (nom waarde)
- Nieuwe dorpshart centrumontwikk.	6.043.975	911.334	1.379.639	127.698	5.703.368
- Tiendhoek II Lkk	-3.033.000	251.888	268.511	-35.277	-3.084.900
- Tussen Dijk en Bakwetering Lkk	74.000	781.716	1.298.879	-4.293	-447.456
- Nieuwe dorpshart binnenterrein	-4.953.426	1.335.310	-	-49.715	-3.667.831
- Zevender Thiendenland II	2.327.000	227.099	3.054.609	-	-500.510
Totaal	**458.549**	**3.507.347**	**6.001.638**	**38.413**	**-1.997.329**

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting in de paragraaf grondbeleid.

In 2020 heeft een winstuitname plaatsgevonden van € 690.516 en toegevoegd aan de Reserve grondzaken. De berekening is het resultaat van

gerealiseerde baten en lasten in de complexen Tiendhoek II, Tussendijk-Bakwetering en Zevender Thiendenlanden.

Ter dekking van een mogelijk te realiseren verlies, als gevolg van de economische ontwikkelingen bij grondexploitaties, is een voorziening getroffen

die wordt aangesproken zodra op basis van gerealiseerde verkopen er inderdaad sprake is van een niet kostendekkende exploitatie.

Op basis van de recente nacalculatie is gebleken dat deze voorziening met € 1.288.710 kan worden verlaagd.

Gereed product en handelsgoederen

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Af-waarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Onroerende goederen	2.518.283	95.000	180.001	-	-	-	2.433.282
Totaal	**2.518.283**	**95.000**	**180.001**	**0**	**0**	**0**	**2.433.282**

Specificatie boekwaarde 31 december 2020 Gereed product en handelsgoederen:

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Des-investeringen	Boekwaarde 31-12-2020
Grond boerderij Dorpstr 61 Ouderkerk	7.092	-	-	7.092
Grond/water en vm molen Berkenwoude	6.190	-	-	6.190
Rode kruisgebouw Schoonhoven	180.001	-	180.001	-0
Grond Vaartland 2 vm gem Vlist	135.000	-	-	135.000
Opweg 88 Schoonhoven	390.000	-	-	390.000

Opweg 90 Schoonhoven	300.000	95.000	-	395.000
Bergambachterstraat 3 Schoonhoven	1.300.000	-	-	1.300.000
Blekerstraat 7 - 7a Haastrecht	200.000	-	-	200.000
Totaal	**2.518.283**	**95.000**	**180.001**	**2.433.282**

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening oninbaar	Boekwaarde 31-12-2020 na voorziening oninbaar
1. Vorderingen op openbare lichamen	10.584.450	-	10.584.450
2. Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	23.383.347	-	23.383.347
3. Rekening-courantverhoudingen met niet-financiele instellingen	725.917	-	725.917
4. Overige vorderingen	3.561.015	701.491	2.859.524
Totaal	**38.254.729**	**701.491**	**37.553.238**

ad 1.Van de vordering op openbare lichamen heeft € 8.736.071 betrekking op verrekening met Rijksoverheid op basis van het BTW compensatiefonds en verrekening omzetbelasting. Verrekening vindt jaarlijks plaats per 1 juli van het daaropvolgend jaar.

ad. 2 Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar

In de tabel wordt het volgende vermeld:

a. Het drempelbedrag voor het begrotingsjaar waarover verantwoording wordt afgelegd.

b. Voor ieder kwartaal van dat jaar, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat

in het kader van de drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	296.159	328.538	433.961	489.293
Drempelbedrag	825.000	825.000	825.000	825.000
Ruimte onder drempelbedrag	528.841	496.462	391.039	335.707
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

ad. 4 Overige vorderingen

De Voorziening oninbaar is opgebouwd uit:	Bedrag
Dubieuze debiteuren Sociale zaken	480.360
Overige dubieuze debiteuren	221.131
Totaal voorziening oninbaar	**701.491**

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Kassaldi	2.815	2.878
Banksaldi	347.902	856.504
Totaal	**350.716**	**859.382**

Overlopende activa

De post overlopende activa kan alsvolgt onderscheiden worden:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	254.371	253.463
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.649.619	3.325.006
Totaal	**8.903.990**	**3.578.469**

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2019	Toevoegingen	Ontvangen bedrag	Correctie	Saldo 31-12-2020
Rijk:					
Bommenregeling	66.261	-	66.261	-	-
TVS bijdrage 4w kwartaal 2020		24.610			24.610
Vangnetregeling sociale zaken	249.668	113.531	249.668	-	113.531
Provincie:					
Explosieven provincie Zuid Holland	11.139	-	11.139	-	-
Ontsluiting rotonde Bergambacht	-73.605	-	-	147.210	73.605
Subsidie herinrichting Veerstoep Bergambacht		202.625	160.000	-	42.625
Totaal	**253.463**	**340.766**	**487.068**	**147.210**	**254.371**

	Saldo 31-12-2019	Saldo 31-12-2020
Overige nog te ontvangen bedragen	722.669	4.417.281
Overige vooruitbetaalde bedragen	2.602.337	4.232.337
Totaal	**3.325.006**	**8.649.619**

Toelichting verhaalbare kosten inzake faciliterend grondbeleid als onderdeel van de Overige nog te ontvangen bedragen

Specificatie van de kosten die de gemeente heeft gemaakt en die in het kader van faciliterend grondbeleid op basis van een overeenkomst

kunnen worden verhaald op derden:

	Saldo 31-12-2019	Af	Bij	Saldo 31-12-2020
Project Warm Hart	5.244	5.244	-	-
Project Pr Ireneschool fase 2	4.130	4.130	4.130	4.130
Project Walraven	938	938	-	-
Schoolstraat 26	0		6.126	6.126
Kadijk 4a	0		1.210	1.210
Kadijkselaan 55-57	0		4.725	4.725
Oost vlisterdijk 44	0		4.409	4.409
Hoenkoopsebuurtweg 34b	0		3.891	3.891
Hoenkoopsebuurtweg 32 nabij 26	0		4.589	4.589

Totaal	**10.312**	**10.312**	**29.080**	**29.080**

Toelichting passiva

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene reserve	23.928.548	21.726.583
Bestemmingsreserves	58.695.439	39.255.316
Gerealiseerd resultaat	-542.266	-35.649
Totaal	**82.081.720**	**60.946.249**

Het verloop in 2020 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserve vrij vermogen	14.954.652	4.840.208	4.061.705	-35.649	-	15.697.506
Algemene reserve weerstandsvermogen	3.779.329	-	286.329	-	-	3.493.000
Algemene reserve grondzaken	2.992.602	1.963.183	217.744	-	-	4.738.042
Subtotaal algemene reserves	**21.726.583**	**6.803.391**	**4.565.777**	**-35.649**	**0**	**23.928.547**
Begraafplaatsen	1.451.949	306.553	118.748	-	33.290	1.606.464
Sociaal domein	944.310	-	357.189	-	-	587.121
Dekking kapitaallasten	25.576.011	230.184	995.946	-	1.086.066	23.724.183
Egalisatie begroting (BCF)	39.888	-	39.888	-	-	0
Informatie en automatisering	600.476	1.169.625	352.209	-	-	1.417.892
Legaten	85.227	4.261	4.261	-	-	85.227
Ontwikkeling kernen	-	-	-	-	-	-
Personeelsbeleid	1.324.327	20.000	275.400	-	-	1.068.927
Sport	1.224.218	649.969	273.409	-	-	1.600.778
Frictiekosten herindeling	-1	-	-	-	-	-1
Huisvestingskosten herindeling	4.472.564	-	-	-	239.913	4.232.651
Bestemmingsplannen	650.984	45.261	216.086	-	-	480.159
Verkoop gemeentelijk vastgoed	1.299.344	1.450.765	2.519.318	-	-	230.791
Proeftuin	244.315	306.000	489.607	-	-	60.708
Eglisatiereserve bedrijfsvoering	998.000	-	236.445	-	-	761.555
Strategische verwervingen	343.702	-	36.592	-	20.880	286.229
Bestemmingsreserve Eneco gelden	-	21.647.387	-	-	-	21.647.387
Tijdelijke verplaatsing bibliotheken	-	398.006	100.640	-	-	297.366
COVID-19	-	608.000	-	-	-	608.000
Subtotaal bestemmingsreserves	**39.255.316**	**26.836.011**	**6.015.739**	**0**	**1.380.149**	**58.695.439**
Totaal	**60.981.899**	**33.639.402**	**10.581.516**	**-35.649**	**1.380.149**	**82.623.986**

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande

boekjaar. Onder de afschrijvingen staan de vermindering vermeld in verband met de afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmings-

reserve is gevormd.

De aard en de reden van de reserves is opgenomen in de Nota reserves & voorzieningen 2019.

De volgende reserves zijn bestemd ter dekking van rente en afschrijving van investeringen:

Reserve	Onttrekking ter dekking van rente en afschr.
Begraafplaatsen	33.290
Dekking kapitaallasten	1.086.066
Huisvesting herindeling	239.913
Strategische verwervingen	20.880
Totaal	**1.380.149**

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2020 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2020
Voor verplichtingen, verliezen en risisco's (BBV art. 44, 1a en 1b):					
Pensioenen wethouders	3.306.890	196.037	-	-	3.502.927
Subtotaal voorzieningen voor verplichtingen ed	**3.306.890**	**196.037**	**-**	**-**	**3.502.927**
Ter egalisering van kosten (BBV art. 44.1c):					
Afvalstoffenheffing	-1	-	-	-	-1
Onderhoud gebouwen	1.520.953	834.653	-	1.193.215	1.162.391
Rioolheffing	12.458.950	-	-	20.780	12.438.170
IBOR - wegen	11.807.665	3.935.608	-	3.455.987	12.287.286
IBOR - baggerwerkzaamheden	1.543.432	158.430	-	303.128	1.398.734
IBOR - groen	-37.612	22.976	-	363.348	-377.984
IBOR - verlichting	854.807	285.369	-	536.746	603.430
IBOR - kunstwerken	4.389.942	502.175	-	287.986	4.604.131
IBOR - speelplaatsen	1.316	54.800	-	279.302	-223.186
Subtotaal voorzieningen ter egalisering van kosten	**32.539.452**	**5.794.011**	**-**	**6.440.493**	**31.892.970**
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is (BBV art. 44.2):					
Afkoop begraafrechten/onderhoud	955.691	229.412	-	5.702	1.179.401
Reparatieuitkering WW	30.769	16.199	-	-	46.968
Subtotaal voorzieningen voor middelen van derden	**986.460**	**245.611**	**-**	**5.702**	**1.226.369**
Totaal	**36.832.802**	**6.235.659**	**-**	**6.446.195**	**36.622.266**

In de kolom "Vrijval" zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de

voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
- Onderhandse leningen:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	52.195.067	59.015.135
- Waarborgsommen	38.267	39.016
Totaal	**52.233.334**	**59.054.151**

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar over het
jaar 2020.

	Saldo 31-12-2019	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2020
Onderhandse leningen	59.015.135	-	6.820.068	52.195.067
Waarborgsommen	39.016	-	749	38.267
Totaal	**59.054.151**	**-**	**6.820.817**	**52.233.334**

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 1.046.240.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter		
dan één jaar	6.651.259	8.530.820
Overlopende passiva	14.671.007	4.159.557
Totaal	**21.322.266**	**12.690.377**

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden		
Banksaldi	137	147
Overige schulden	6.651.121	8.530.674
Totaal	**6.651.259**	**8.530.820**

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen,		
m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	5.704.055	3.292.201
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met	-	-
een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	8.606.725	520.611
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	360.227	346.745
Totaal	**14.671.007**	**4.159.557**

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die
dienen ter tekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2019	Toevoegingen	Bestedingen	Saldo 31-12-2020
Rijk:				
Regeling aankoop woningen onder hoogspanningsverbinding	441.889	-	28.507	413.382
Bijdrage bestuurlijk ondersteuningsteam	-	153.333	-	153.333
Onderwijs Achterstandenbeleid	-	370.985	-	370.985

TOZO 2020	-	7.549.949	-	7.549.949
Provincie:	-	-	-	-
Rotonde ontsluiting bedrijventerrein De Wetering	22.505	-	22.505	-
Noodsteun PZH cutuur corona	-	75.000	-	75.000
Duurzaam Veilig	56.217	-	12.141	44.076
Totaal	**520.611**	**8.149.267**	**63.153**	**8.606.725**

Toelichting vooruitontvangen bedragen inzake faciliterend grondbeleid als onderdeel van de Overige vooruitontvangen bedragen

die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Specificatie van de voorschotten die de gemeente heeft ontvangen en waarvoor in het kader van faciliterend grondbeleid op basis van een overeenkomst de komende jaren nog kosten gemaakt worden.

	Saldo 31-12-2019	Af	Bij	Saldo 31-12-2020
AZS terrein	45.907	14.719	-	31.188
Tentweg	62.613	62.613	-	0
Project HHSK	819	819		0
Project VOF de Jong	468	468	-	0
Project Verburg	4.132	-	-	4.132
Project Buné	193	-	-	193
Project VABO	4.460	-	-	4.460
Project Warm Hart	-	-	627	627
Totaal	**118.592**	**78.619**	**627**	**40.600**

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening

gespecificeerd worden: (x € 1.000)

	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2020	Gewaarborgd 31-12-2020
Woningbouwverenigingen					
Beter Wonen	5.400	50%	3.936	4.322	2.161
wbv Gouderak	16.668	50%	12.365	12.229	6.115
wbv Groen Wonen Vlist	28.067	50%	18.991	21.051	10.526
wbv Qua Wonen	188.275	50%	140.057	162.564	81.282
Wbs Samenwerking	377.638	50%	8.409	8.349	4.175
Woonzorg Nederland	11.774	50%	10.601	10.461	5.231
Overige					
v.v. Bergambacht.	300	100%	208	201	201
Stichting Zorgpartners Midden-Holland	722	100%	339	284	284
Sportverening "Koguryo"	204	100%	79	72	72
Speeltuinver. 'het Klaverweitje".	25	100%	8	7	7
Stichting Zevender	1.000	100%	300	250	250
Veerdienst Schoonhoven	1.300	100%	455	390	390
St. Exploitatie Tennispark "Het Hofland"	175	100%	84	72	72
St. Stormbaan Hofland (Artrium)	105	100%	48	45	45
Totaal	**631.653**		**195.880**	**220.297**	**110.809**

In 2020 zijn geen bedragen betaald uit hoofde van aanspraken op de verleende borg- en garantstellingen.

Niet uit de balans blijkende financiele verplichtingen

Het BBV (art 53) vereist dat belangrijke, niet in de balans opgenomen, financiële verplichtingen in de toelichting op de balans worden vermeld.

Voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar niveau is geen voorziening opgenomen.
Het gaat hierbij om opgebouwde rechten met betrekking tot niet opgenomen vakantiedagen en wachtgelden.
Deze jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn opgenomen in de reguliere exploitatie.

Langlopende financiële verplichtingen zijn aangegaan voor:

	Verplichting	Periode	Bedrag
Oranjeplaats 1, te Schoonhoven	Huur	per jaar	41.000
Oranjeplaats 45, te Schoonhoven	Huur	per jaar	103.000
Canon, printers	Huur	per jaar	30.000
Canon, plotters en scanners	Huur	per jaar	17.650
Kaars, koffieautomaten	Huur	per jaar	11.750

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum te melden.

Overzicht van baten en lasten met toelichting

Meerjarig overzicht van baten en lasten

Financiële tabel

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Bestuur en ondersteuning					
Lasten	-23.174	-24.442	-27.537	-26.845	692
Baten	92.178	92.153	120.556	121.484	928
Totaal Bestuur en ondersteuning	**69.004**	**67.711**	**93.019**	**94.639**	**1.620**
Veiligheid					
Lasten	-4.941	-4.885	-5.357	-5.001	356
Baten	625	324	324	145	-179
Totaal Veiligheid	**-4.316**	**-4.561**	**-5.033**	**-4.856**	**177**
Verkeer vervoer en waterstaat					
Lasten	-10.203	-10.203	-10.126	-10.394	-268
Baten	804	513	618	780	162
Totaal Verkeer vervoer en waterstaat	**-9.399**	**-9.690**	**-9.508**	**-9.614**	**-106**
Economie					
Lasten	-2.159	-1.873	-1.927	-1.902	24
Baten	669	741	1.011	979	-32
Totaal Economie	**-1.489**	**-1.132**	**-916**	**-923**	**-7**
Onderwijs					
Lasten	-5.871	-6.532	-7.240	-6.399	841
Baten	741	1.178	1.371	988	-384
Totaal Onderwijs	**-5.130**	**-5.354**	**-5.869**	**-5.411**	**458**
Sport cultuur en recreatie					
Lasten	-11.438	-10.956	-12.178	-10.800	1.378
Baten	1.956	1.725	2.584	2.670	85
Totaal Sport cultuur en recreatie	**-9.482**	**-9.231**	**-9.594**	**-8.130**	**1.463**
Sociaal domein					
Lasten	-49.338	-48.060	-63.085	-58.632	4.454
Baten	11.553	11.080	21.807	16.799	-5.008
Totaal Sociaal domein	**-37.784**	**-36.980**	**-41.278**	**-41.833**	**-555**
Volksgezondheid en milieu					
Lasten	-17.353	-17.567	-17.294	-17.261	33
Baten	13.295	14.153	13.814	13.879	65
Totaal Volksgezondheid en milieu	**-4.058**	**-3.414**	**-3.480**	**-3.382**	**98**
volkshuisvesting RO & sted. vernieuwing					
Lasten	-8.479	-14.526	-16.787	-12.419	4.368
Baten	7.198	12.917	14.639	13.065	-1.574
Totaal volkshuisvesting RO & sted. vernieuwing	**-1.281**	**-1.609**	**-2.148**	**646**	**2.794**
Saldo van baten en lasten	**-3.935**	**-4.261**	**15.194**	**21.135**	**5.941**

Reserves

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Stortingen	-10.853	-2.582	-33.461	-33.604	-143
Onttrekkingen	14.789	6.842	18.267	12.468	-5.799
Mutaties reserves	**3.935**	**4.261**	**-15.194**	**-21.135**	**-5.941**

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Financiële en algemene dekkingsmiddelen (x €1.000)	Rekening	Begroting 2020		Rekening	Saldo
	2019	Primitief	Gewijzigd	2020	2020
Lokale heffingen	11.222	11.221	11.221	11.264	43
Gemeentefonds (algemene uitkering)	75.791	77.338	80.996	75.791	-5.205
Dividenden	320	700	645	762	117
Saldo financieringsfunctie	891	309	245	891	646
Heffing VPB	9	-173	-173	44	217
Onvoorzien	137	137	137	0	-137
Overhead	-14.618	-16.269	-17.449	-14.618	2.831
Totaal	**73.752**	**73.263**	**75.622**	**74.134**	**-1.488**

Toelichting op hoofdlijnen per programma (x € 1.000)

Hieronder treft u per programma een toelichting aan op de grootste afwijkingen tussen de geraamde lasten en baten na wijziging en de realisatie. Voor de gespecificeerde toelichting per programma verwijzen wij u naar de programma verantwoording in het jaarverslag.

Programma 0

Lasten
De afwijking tussen raming en realisatie komt met name tot uitdrukking binnen de taakvelden overhead en bestuur. Hoofdzakelijk is dit veroorzaakt door onderbesteding op diverse projectkredieten en overschrijding van de personeelslasten. Veel van deze projecten zijn gedekt uit de reserve en zodoende niet van invloed op het resultaat. De overschrijding op de overhead wordt grotendeels gedekt uit de egalisatiereserve Bedrijfsvoering en de Algemene reserve vrij vermogen. Ook staan tegenover de hogere lasten, hogere baten. Bijvoorbeeld uit de Covid-19 middelen vanuit het Rijk. Per saldo is het effect van de hogere loonkosten op de jaarrekening ca. € 62.000 nadelig.

Baten
De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan door enerzijds belastingvoordelen als teruggave vanuit het BTW compensatiefonds, teruggave vennootschapsbelasting 2019 en vrijval vennootschapsbelasting 2020. Anderzijds vallen de gerealiseerde inkomsten uit de algemene uitkering, na verwerking van de december circulaire, positiever uit dan verwacht.

Programma 1

Lasten
De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan doordat er voor zowel het project Skaeve Huse als het project bestuurlijk ondersteuningsteam (BOT) geen uitgaven zijn geweest in 2020.

Baten
De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan doordat als gevolg van het tijdelijk stopzetting van het project Skaeve Huse ook de bijdrage vanuit de reserve niet heeft plaatsgevonden.

Programma 2

Lasten
De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan doordat er meer kosten zijn gemaakt voor onderhoud verhardingen als gevolg van herstelwerkzaamheden bij het vervangen van kabels en leidingen, maar ook noodzakelijk onderhoud voor het borging van de veiligheid.

Baten
De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan doordat de gemeente in 2020 meer aanvragen voor de aanleg en het vervangen van kabels en leidingen ontving, zijn de leges, maar ook degeneratievergoedingen (vergoeding voor herstel verhardingen) ook dan hoger begroot.

Programma 3

Lasten
De afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma zijn minimaal en behoeven geen verdere toelichting.

Baten
De afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma zijn minimaal en behoeven geen verdere toelichting.

Programma 4

Lasten
De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan doordat binnen taakveld Onderwijshuisvesting lagere lasten zijn dan begroot. Dit komst enerzijds doordat de huisvestingslaten van de multifunctionele accommodatie, die niet betrekking hebben op onderwijs maar commerciële verhuur, nog binnen het basisonderwijs geraamd stonden en niet bij de werkelijke lasten op het betreffende taakveld. Anderzijds lopen de kosten in het kader van de uitvoering IHP door naar 2021en zijn toegeschreven aan de desbetreffende investeringskredieten. Verder zien we op het taalveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken lagere lasten doordat er minder gym- en zwemvervoer heeft plaatsgevonden in verband met corona. Hetzelfde geldt voor het leerlingenvervoer. Dit voordeel is gecorrigeerd doordat de vervoerders van leerlingenvervoer voor 80% zijn gecompenseerd voor het omzetverlies.

Baten
De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan doordat binnen het taakveld Onderwijshuisvesting ook bij de baten de verhuuropbrengsten van de multifunctionele accommodatie geraamd stonden. Per saldo gaat hier om een budget neutrale verschuiving binnen de begroting en vanaf 2021 is dit structureel juist verwerk.

Programma 5

Lasten
De afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma komt hoofdzakelijk door het taakveld Openbaar groen en (openlucht)recreatie waarbij de kosten voor het uitvoeren van het project fietspad F441 en de subsidie voor de eigendomsoverdracht van de Overtuin Bisdom van Vliet, nog niet zijn uitbetaald en doorlopen naar 2021.

Baten
De afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma komt hoofdzakelijk door het taakveld Openbaar groen en (openlucht)recreatie door een hogere bijdrage vanuit de Groenalliantie en een stijging van de (snipper) grondverkopen.

Programma 6

Lasten
De afwijking tussen de raming en realisatie wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de TOZO-regeling. Hier is een voordelig verschil van € 5.315.000. Eenzelfde bedrag is als nadeel ontstaan bij de baten. Het gaat hier om een budgetneutrale afwijking en heeft geen gevolgen voor het resultaat.
Daarnaast is het grootste nadeel ontstaan bij maatwerkdienstverlening 18+, hetgeen voornamelijk wordt veroorzaakt door hogere lasten bij begeleiding en hulp bij huishouden. Bovendien zijn nadelen ontstaan bij begeleide participatie en maatwerkvoorzieningen (WMO). Deze worden respectievelijk veroorzaakt door hogere lasten bij dagbesteding en hulpmiddelen. Nadere analyse zal inzicht moeten geven in de oorzaken van deze stijging.

Baten
De afwijking tussen de raming en realisatie wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de TOZO-regeling. Hier is een nadeel ontstaan van € 5.315.000 (zie ook toelichting bij lasten). Daarnaast is een voordeel ontstaan, doordat de werkelijke verhuuropbrengsten voor multifunctionele accommodaties op de betreffende taakvelden worden verantwoord. De begroting was hier echter niet op aangepast. Het gaat hier om een budgetneutrale mutatie en heeft geen gevolgen voor het resultaat.

Programma 7

Lasten
De afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma bestaat uit een aantal voor- en nadelen binnen de verschillende taakvelden. Binnen het taalveld begraafplaatsen waren aanpassingen nodig in verband met coronamaatregelen en er is extra personeel ingehuurd vanwege uitval van eigen personeel. Daarnaast gaven de effecten van corona op afvalbeheer extra lasten binnen het taakveld Afval.

Baten
De afwijking tussen raming en realisatie binnen dit programma komt met name doordat binnen taakveld Volksgezondheid de verhuuropbrengsten van MFA ons Gebouw nog geraamd stonden. Daarnaast zijn binnen taalveld Begraafplaatsen en crematoria de inkomsten uit graf- en begrafenisrechten zijn in 2020 met 16% zijn

toegenomen. Er waren meer begrafenissen en nabestaanden hebben, meer dan voorgaande jaren, gekozen voor de aankoop van een particulier graf en bijzettingen in particuliere graven. Hiermee werden ook grafrechten verlengd en hebben rechthebbenden meer onderhoudskosten betaald.

Programma 8

Lasten

De afwijking tussen raming en realisatie wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het taakveld grondexploitatie. Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid. Binnen het taakvelden Ruimtelijke Ordening loopt de uitvoering de investeringsprojecten Natuurgebieden en programma Verandering Ruimtelijk Domein uit qua planning waardoor de kosten later komen dan geraamd. Ook binnen taakveld Bouwen en Wonen is sprake van een voordelig saldo doordat er minder woningen onder hoogspanningsverbindingen zijn aangekocht dan in de begroting gepland was. Hierdoor waren de uitgaven voor het beheer van de eerder aangekochte woningen ook lager.

Baten

De afwijking tussen raming en realisatie is ontstaan door lagere baten vanuit het Rijk voor het aankopen van woningen onder hoogspanningsleidingen. Tot slot zijn er hogere opbrengsten uit leges, voordeel € 345.000.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Structurele mutaties reserves 2020	2020	
(x € 1.000)	Toevoeging	Onttrekking
Begraafplaatsen	307	33
Dekking kapitaallasten	230	1.086
Huisvesting herindeling	0	240
Legaten	4	4
Bestemmingsplannen	45	
Strategische verwervingen		21
Sport	411	46
Totaal	**997**	**1.430**

Overzicht onvoorziene uitgaven

Onvoorziene uitgaven 2020	Begroting 2020		Saldo
(x € 1.000)	Primitief	Gewijzigd	2020
Uitgaven onverdeeld begroting 2020	136	136	136
-			
Totaal	**136**	**136**	**136**

Overzicht van incidentele baten en lasten

Over

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2020	
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	**Lasten**	**Baten**
Projecten (Verandering Ruimtelijk Domein, Regionaal Energie Strategie, Zaaksysteem, afwikkeling knelpunten en ICT lasten) beperkte looptijd met reserve dekking	1.164	
Lasten COVID-19	423	
Baten algemene uitkering COVID-19		1.329
Overhead, incidenteel extra inzet personeel gedekt uit reserves	600	
BCF suppletie 2018-2019	142	273
Verkoopopbrengsten van gemeentelijk vastgoed	363	1.821
Verkoopopbrengsten aandelen Eneco		23.033
Toevoegingen reserves	32.640	
Onttrekkingen reserves		10.457
Programma 1 Veiligheid		
Incidentele Inhuur (handhaving buitengebied)	75	
Niet Gesprongen Explosieven lasten	50	
Project Bestuurlijke Ondersteunings Team	120	
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		
Collegeprogramma (verkeersveiligheid)	130	
Uittredekosten GR openbare verlichting	41	
Programma 3 Economie		
Bijdrage Regiodeal Bodemdaling	270	
Project proeftuin Krimpenerwaard, omzetting landbouw naar natuur	490	576
Incidentele begrotingssubsidie economische promotie	110	
Stimulering participatiewet (leerwerkbedrijf)	100	
Overige (bedrijventerrein strategie)	50	
Programma 4 Onderwijs		
Geoormerkte rijksmiddelen uitvoering van onderwijsachterstanden beleid	245	
Lasten COVID-19	221	
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie		
Lasten COVID-19	108	
Specifieke uitkering sitmulering sport (SPUK, bijdrage voor uitvoering sportformateur)		45
Project bijdrage fietspad F441 beperkte looptijd met reserve dekking	400	350
Baten COVID-19		90
Projecten (bomeninspectie, kadernota voorziengen en overdracht renovatie tennisvelden) beperkte looptijd met reserve dekking	556	
Project tijdelijke verplaatsing bibliotheek	83	365
Incidentele begrotingssubsidie buiten het subsidiejaarplan om (zilvermuseum)	140	
Incidentele subsidie 75 jaar vrijheid deels gedekt uit reserve	107	32
Programma 6 Sociaal domein		
Lasten COVID-19	5.479	
Tijdelijke salarissen (conculenten SD) dekking uit reserve	172	
Bijdrage promen in verband met COVID-19	244	
Ontwikkelprogramma Iedereen Kan Meedoen, beperkte looptijd programma	119	
Baten COVID-19		4.564
Incidentele begrotingssubsidies dekking uit reserve	377	
Overige	55	
Programma 7 Volkshuisvesting en milieu		
Diversen incidentele lasten energietransitie met dekking reserve	104	
Lasten COVID-19	120	
Overige (ophogen graven met dekking uit reserve)	55	
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening		
Projecten (Verandering Ruimtelijk Domein, Galgoord en Centrum ontwikkeling Stolwijk strategische verwervingen) beperkte looptijd met reserve dekking	459	
Verkoop kavel 21 bedrijventerrein Bergambacht		470

Winstuitname Grondexploitaties		1.920
Overige (Uitvoeren ontwikkelplan binnenstad Schoonhoven en afboeking dubieuze debiteur)	110	
Totaal	**45.923**	**45.325**
Incidenteel saldo baten en lasten	**-597**	
Totaal rekeningsaldo	**-542**	
Rekeningsaldo structureel	**55**	

-/- is nadeel/lasten

De hierboven vermelde incidentele baten en lasten betreffen verkoop aandelen eneco, verkoop van gemeentelijk vastgoed, eenmalige lasten ten laste van reserves, afrekeningen voorgaande jaren, gerealiseerde verkoop-opbrengsten/grondexploitatie en de incidentele reservemutaties. Deze vallen onder de incidentele baten lasten conform Notitie BBV.

In de bovenstaande tabel worden de incidentele baten en lasten benoemd. Dit overzicht geeft inzicht in het structurele evenwicht van de jaarverantwoording. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. In het overzicht worden de belangrijkste incidentele posten benoemd, die van materiële invloed zijn op het structurele resultaat.

Bij incidentele posten gaat het vaak om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten. Structurele baten en lasten zijn posten die in beginsel jaarlijks in de begroting en jaarrekening zijn opgenomen. Voor structurele baten en lasten geldt dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd zijn opgenomen. Dit betekent overigens wel dat de hoogte ervan jaarlijks kan fluctueren.

Overzicht taakvelden

Overzicht taakvelden

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Bestuur en ondersteuning					
0.1 Bestuur en ondersteuning	-4.545	-4.096	-5.947	-4.729	1.217
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat rekening baten en lasten	0	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	-578	-532	-536	-603	-67
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	371	-271	1.400	1.154	-246
0.4 Overhead	-14.618	-16.269	-17.449	-18.014	-565
0.5 Treasury	1.211	1.009	23.950	24.020	70
0.61 OZB woningen	6.861	7.044	7.044	7.003	-41
0.62 OZB niet-woningen	4.220	4.112	4.112	4.186	74
0.64 Belastingen overig	141	66	66	75	9
0.7 Alg uitkering & overige uitk gem fonds	75.791	77.338	80.996	81.329	333
0.8 Overige baten en lasten	141	-516	-445	175	619
0.9 Vennootschapsbelasting	9	-173	-173	44	217
Totaal Bestuur en ondersteuning	69.004	67.711	93.019	94.639	1.620
Veiligheid					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-3.377	-3.494	-3.632	-3.597	35
1.2 Openbare orde en veiligheid	-940	-1.067	-1.401	-1.259	142
Totaal Veiligheid	-4.316	-4.561	-5.033	-4.856	177
Verkeer vervoer en waterstaat					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	-9.248	-9.475	-9.275	-9.329	-54
2.2 Parkeren	3	-68	-63	-60	2
2.3 Recreatieve havens	-103	-87	-87	-87	0
2.4 Economische havens en waterwegen	-26	-20	-20	-68	-48
2.5 Openbaar vervoer	-26	-40	-63	-70	-7
Totaal Verkeer vervoer en waterstaat	-9.399	-9.690	-9.508	-9.614	-106
Economie					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
3.1 Economische ontwikkeling	-319	-448	-548	-507	41
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	-47	-47	-47	0
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	90	43	43	5	-38
3.4 Economische promotie	-1.260	-679	-364	-374	-10
Totaal Economie	-1.489	-1.132	-916	-923	-7
Onderwijs					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
4.1 Openbaar onderwijs	-324	-408	-408	-358	50
4.2 Onderwijshuisvesting	-2.347	-2.194	-2.378	-2.261	117
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-2.459	-2.752	-3.083	-2.792	291
Totaal Onderwijs	-5.130	-5.354	-5.869	-5.411	458
Sport cultuur en recreatie					
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	0	0
5.1 Sportbeleid en activering	-855	-659	-683	-608	75
5.2 Sportaccommodaties	-2.675	-2.486	-2.754	-2.642	112
5.3 Cult.presentatie-prod. en -participatie	-320	-471	-432	-388	43
5.4 Musea	-763	-445	-305	-320	-16
5.5 Cultureel erfgoed	-364	-291	-291	-252	39
5.6 Media	-1.049	-1.100	-841	-767	73
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-3.458	-3.778	-4.288	-3.152	1.136
Totaal Sport cultuur en recreatie	-9.482	-9.231	-9.594	-8.130	1.463

Exploitatie	Rekening 2019	Primitief 2020	Begroting 2020	Rekening 2020	SALDO 2020
Sociaal domein					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**-4.219**	**-4.234**	**-4.571**	**-4.381**	**190**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**-834**	**-871**	**-562**	**-630**	**-68**
6.3 Inkomensregelingen	**-3.974**	**-4.164**	**-3.803**	**-3.898**	**-95**
6.4 WSW en beschut werk	**-4.539**	**-4.608**	**-4.654**	**-4.803**	**-148**
6.5 Arbeidsparticipatie	**-1.046**	**-990**	**-845**	**-812**	**33**
6.6 Hulpmiddelen en diensten WMO	**-1.476**	**-1.784**	**-2.132**	**-2.238**	**-106**
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	**-5.830**	**-6.201**	**-7.403**	**-7.977**	**-574**
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	**-10.146**	**-8.389**	**-10.229**	**-10.250**	**-21**
6.81 Geescaleerde zorg 18+	**-661**	**-289**	**-259**	**-266**	**-8**
6.82 Geescaleerde zorg 18-	**-5.060**	**-5.450**	**-6.820**	**-6.578**	**242**
Totaal Sociaal domein	**-37.784**	**-36.980**	**-41.278**	**-41.833**	**-555**
Volksgezondheid en milieu					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.1 Volksgezondheid	**-2.218**	**-2.419**	**-2.393**	**-2.438**	**-45**
7.2 Riolering	**1.280**	**968**	**969**	**1.033**	**63**
7.3 Afval	**-57**	**1.075**	**1.075**	**881**	**-194**
7.4 Milieubeheer	**-2.731**	**-2.655**	**-2.597**	**-2.391**	**206**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**-331**	**-384**	**-534**	**-467**	**67**
Totaal Volksgezondheid en milieu	**-4.058**	**-3.414**	**-3.480**	**-3.382**	**98**
volkshuisvesting RO & sted. vernieuwing					
0.10 Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**-1.824**	**-881**	**-2.106**	**-812**	**1.295**
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	**450**	**48**	**783**	**1.903**	**1.120**
8.3 Wonen en bouwen	**93**	**-776**	**-824**	**-445**	**379**
Totaal volkshuisvesting RO & sted. vernieuwing	**-1.281**	**-1.609**	**-2.148**	**646**	**2.794**
Geraamd resultaat	**-3.935**	**-4.261**	**15.194**	**21.135**	**5.941**

WNT verantwoording

Inhoud tabellen

Inhoud tabellen
Het verantwoordingsmodel WNT kent een aantal tabellen. Op een WNT-instelling zijn één of meerdere van deze tabellen van toepassing. Welke tabellen van toepassing zijn dient de WNT-instelling zelf te bepalen. Hieronder wordt kort omschreven waar iedere tabel voor bestemd is. De tabel nummers en de omschrijving staan boven de betreffende tabellen in het verantwoordingsmodel WNT.

Tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.
Van toepassing

Tabel 1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.
Niet van toepassing

Tabel 1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.
Niet van toepassing

Tabel 1d. Topfunctionarissen alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een bezoldiging van € 1.700 of minder.
Niet van toepassing

Tabel 1e. De totale bezoldiging van een topfunctionaris alsmede degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt, voor al zijn functies bij één WNT-instelling en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen (uitsluitend te verantwoorden indien en voor zover er sprake is bij een topfunctionaris van bezoldiging voor andere werkzaamheden dan die als topfunctionaris bij de WNT-instelling en/of bezoldiging uit hoofde van werkzaamheden bij gelieerde rechtspersonen).
Niet van toepassing

Tabel 1f. In het geval een leidinggevende topfunctionaris, op of na 1-1-2018 met een WNT-instelling een dienstbetrekking aangaat en hij/zij bij een of meer andere WNT-instellingen reeds een dienstbetrekking heeft als topfunctionaris, niet zijnde een toezichthoudende topfunctionaris, zijn bepaalde of alle onderdelen van deze tabel van toepassing. Indien van toepassing kan het betreffende tabelonderdeel dienen als aanvulling op tabel 1a of 1d. Dit geldt in voorkomende gevallen ook voor diegene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt.
Niet van toepassing

Tabel 2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.
Niet van toepassing

Tabel 3. Bezoldiging niet-topfunctionarissen.
Niet van toepassing

WNT-verantwoording 2020 gemeente Krimpenerwaard
De WNT is van toepassing op gemeente Krimpenerwaard. Het voor de gemeente Krimpenerwaard toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000,-- (komt overeen met het algemeen toepasselijk bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen
1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

bedragen x € 1	J. Hennip	J. Hennip	M.L. van Muijen
Functiegegevens	Directeur S&P (wnd gemeentesecretaris)	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	15-01 t/m 30-06	01-07 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	50.361	53.256	98.058
Beloningen betaalbaar op termijn	6.842	7.399	14.798
Subtotaal	*57.203*	*60.655*	*112.856*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	92.262	101.049	201.000
Bezoldiging	**57.203**	**60.655**	**112.856**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019			
bedragen x € 1	**M. Plantinga**	**M.L. van Muijen**	**P.A.M. Goedvolk**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier (wnd)
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 t/m 31-12	01-05 t/m 31-12	01-01 t/m 30-04
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	113.273	63.099	25.451
Beloningen betaalbaar op termijn	16.669	9.218	4.346
Subtotaal	*129.942*	*72.317*	*29.797*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	130.219	63.781
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**129.942**	**72.317**	**29.797**

SISA-bijlage

Specifieke uitkeringen

MvW: Bijgewerkt 4 mei 2021.

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 28 januari 2021

FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen Gemeenten *Aard controle R* *Indicator: B1/01*	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) Gemeenten *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*
			€ 700.887	€ 13.111	€ 28.926	€ 265.339

	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*
1				
100				

EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Totale Besteding (jaar T) ten last van Rijksmiddelen (automatisch berekend) *Aard controle R* *Indicator: F1/01*
			€ 978.426

			Projectnaam/UWHS-nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F1/02*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning *Aard controle R* *Indicator: F1/03*	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/04*	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelschets (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/05*	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: F1/06*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen tot en met (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: F1/07*
		1	UWHS170005 Schuwacht 46 LKK	€ 7.277	Nee		Nee	€ 309.184
		2	UWHS170007 Schuwacht 48 LKK	€ 1.631	Nee		Nee	€ 201.864
		3	UWHS170047 Schuwacht 146 LKK	€ 9.534	Nee		Nee	€ 413.027
		4	UWHS170110 Schuwacht 148 LKK	€ 9.632	Nee		Nee	€ 355.790
		5	UWHS170109 Schuwacht 44 LKK	€ 6.763	Nee		Nee	€ 263.403
		6	UWHS170099 Schuwacht 1 LKK	€ 31.941	Nee		Nee	€ 583.646
		7	UWHS170112 Noord 1b KadL	€ 5.675	Nee		Nee	€ 416.204
		8	UWHS170069 Noord 1a KadL	€ 6.020	Nee		Nee	€ 346.683
		9	UWHS170108 Noord 1 KadL	€ 6.044	Nee		Nee	€ 811.515
		10	UWHS170068 IJsseldijk-West 26 OUD	€ 3.183	Nee		Nee	€ 361.309
		11	Schuwacht 50 LKK	€ 139	Nee		Nee	€ 625
		12	Schuwacht 52/54 LKK	€ 176	Nee		Nee	€ 837
		13	Schuwacht 56 LKK	€ 265	Nee		Nee	€ 1.426
		14	Schuwacht 150 LKK	€ 9.034	Nee		Nee	€ 11.177
		15	Schuwacht 152 LKK	€ 7.919	Nee		Nee	€ 9.267
		16	UWHS170146 Schuwacht 154a LKK	€ 9.747	Nee		Nee	€ 453.027
		17	Tiendweg west 28 KadL	€ 1.458	Nee		Nee	€ 2.869
		18	Noord 8 KadL	€ 5.740	Nee		Nee	€ 7.436
		19	IJsseldijk west 59 OUD	€ 856.088	Nee		Nee	€ 856.749
		20	Goudseweg 136	€ 160	Nee		Nee	€ 821
		100						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69**	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)

		Participatiewet_gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 8.974.554	€ 207.307	€ 688.514	€ 894	€ 115.596	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/12*
			€ 199.104	€ 176.188	€ 0	€ 647.392	€ 3.025	Ja
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R*	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R*

				Indicator: G3/01	*Indicator: G3/02*	*Indicator: G3/03*	*Indicator: G3/04*	*Indicator: G3/05*	*Indicator: G3/06*
				€ 0	€ 0	€ 66.292	€ 0	€ 0	€ 6.525
				Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/07*					
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 2.675.576	€ 248.803	€ 51.691	€ 85	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 647.354	€ 28.314	€ 16.619	€ 0	
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 518.900	€ 28.914	€ 1.513	€ 0	
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	657	48	€ 85.839	Nee	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	141	11		Nee	

			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	117	5		Nee		
				Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
				Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/12*	*Aard controle R* *Indicator: G4/13*	*Aard controle R* *Indicator: G4/14*	*Aard controle R* *Indicator: G4/15*	*Aard controle R* *Indicator: G4/16*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)						
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten		Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld					
				Aard controle R. *Indicator: H4/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*					
				€ 319.600	-€ 85.043					
				Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting	
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H4/03*	*Aard controle R* *Indicator: H4/04*	*Aard controle R* *Indicator: H4/05*	*Aard controle R* *Indicator: H4/06*	*Aard controle R* *Indicator: H4/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*	
			1	Verlening specifieke uitkering stimulering sport 2020	€ 404.643	€ 236.730	€ 157.652	€ 10.261		
			100							
				Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)				
				Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle R*				

				Indicator: H4/09	*Indicator: H4/10*	*Indicator: H4/11*			
			1	Verlening specifieke uitkering stimulering sport 2020	€ 404.643	126,61%			
			2			0,00%			
			100			0,00%			
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord**		Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	
				€ 9.148	€ 30.000	€ 16.708	€ 30.000	Nee	

BDU

len W	E27 B	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen** Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen** Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*
		1	DOS-2008-0018820/PZH-2014-955118 (rotonde bedrijventerrein BAB) Wim Rook	€ 0	€ 1.019.617		
		2	DOS-2007-0017840/PZH-2008-184211 (rotonde bedrijventerreing BAB) Wim Rook	€ 0	€ 0		
		3	DOS-2009-0017057/PZH-2009-142092773 (rotonde bedrijventerrein BAB) Wim Rook	€ 0	€ 0		
		4	DOS-2010-0018580/PZH-2010-221199956 (rotonde bedrijventerrein BAB) Wim Rook	€ 0	€ 0		
		5	DOS-2012-0004304/PZH-2013-364729927 (rotonde bedrijventerrein BAB+D8+D8) Wim Rook	€ 0	€ 0		
		100					
			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen

				verantwoordingsinformatie	verantwoordingsinformatie		bestedingen meer wilt verantwoorden	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: E27B/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*	
		1	DOS-2008-0018820/PZH-2014-955118 (rotonde bedrijventerrein BAB) Wim Rook	€ 17.322	€ 2.280.700		Ja	
		2	DOS-2007-0017840/PZH-2008-184211 (rotonde bedrijventerreing BAB) Wim Rook	€ 11.709	€ 0		Ja	
		3	DOS-2009-0017057/PZH-2009-142092773 (rotonde bedrijventerrein BAB) Wim Rook	€ 11.304	€ 0		Ja	
		4	DOS-2010-0018580/PZH-2010-221199956 (rotonde bedrijventerrein BAB) Wim Rook	€ 17.243	€ 0		Ja	
		5	DOS-2012-0004304/PZH-2013-364729927 (rotonde bedrijventerrein BAB+D8+D8) Wim Rook	€ 38.532	€ 0		Ja	
		100						

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring

De controleverklaring wordt toegevoegd aan het boekwerk voor het vaststellen van de jaarstukken door de gemeenteraad op 13 juli 2021.

De verklaring ontvangen wij separaat met het rapport van bevindingen van de onafhankelijk accountant, als deze documenten aan de gemeenteraad zijn kenbaar gemaakt

BIJLAGEN

Bijlage 1: Rapportage interbestuurlijk toezicht

Rapportage interbestuurlijk toezicht

Financiën		TOELICHTING
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2021 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2022-2025		Tegelijkertijd met de begroting 2021 is ook de 1e begrotingswijziging 2021 vastgesteld. Hierdoor is sprake van een structureel en reëel evenwicht. Wel zijn er ook de komende jaren nog ontwikkelingen die er voor zorgen dat we ons als gemeente geconfronteerd zullen zien met tekorten. Gezien deze financiële uitdagingen is een traject gestart om, samen met de raad, scenario's op te stellen en keuzemogelijkheden uit te werken die kunnen worden ingezet om ook de komende jaren te komen tot een structureel en reëel begrotingsevenwicht.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	
Ruimtelijke ordening		TOELICHTING
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland.		De omgevingsverordening Zuid Holland is in werking getreden op 1 april 2019. Alle bestemmingsplannen zijn hiermee in overeenstemming.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	
Omgevingsrecht		TOELICHTING
Voor zowel de milieutaken als de bouw- en woningtoezichtstaken zijn tijdig een beleidsplan VHT (vóór 15 mei 2020), het uitvoeringsprogramma (vóór 1 februari 2020) en de evaluatie (vóór 1 mei 2020) vastgesteld en met de jaarrapportage over de uitvoering bekend gemaakt aan de gemeenteraad. Binnen twee maanden na vaststelling wordt hierover mededeling gedaan aan de provincie Zuid-Holland.		Er is een beleidsplan VTH 2019-2023 opgesteld en dat is door het college vastgesteld op 2 juli 2019. Het uitvoeringsproagramma 2020 en het jaarverslag 2019 zijn respectievelijk in mei en juni 2020 vastgesteld.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	Op 15 december 2020 is het Uitvoeringsprogramma 2021 vastgesteld.
Monumentenzorg		TOELICHTING
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten		De gemeente beschikt over een deskundige commissie met betrekking tot de (rijks)monumenten.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	
Archief- en informatiebeheer		TOELICHTING
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde		Het verslag over het archief- en informatiebeheer over 2020 laat een gelijk beeld zien als 2019. Onze gemeente voldoet voor een aanzienlijk deel, maar er blijven aandachtspunten. De gebruikte methodiek van verslaglegging is gebaseerd op de inzet van het kwaliteitssysteem informatiebeheer Decentrale Overheden (KIDO). Deze methodiek komt in de plaats van de KPi's archief- en informatiebeheer. De gemeente heeft een aanvang gemaakt met het op te zetten kwaliteitssysteem informatiebeheer. De aandachtspunten die voorheen uit de KPi's, komen overeen met die uit de KIDO en houden meer verband met de digitale archiefbescheiden. De onderwerpen hebben een relatie met de technologische ontwikkeling rondom de digitale duurzaamheid en heeft doorlopend aandacht. De onderwerpen zijn opgenomen in een jaarplan om het archief- en informatiebeheer van onze gemeente verder te optimaliseren.
Is er reden voor extra aandacht?	ja/nee	
Huisvesting Vergunninghouders		TOELICHTING
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand		

Gevraagde informatie	**Stand van zaken**
Voorsprong/achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar (doorhalen wat niet van toepassing is)	Voorsprong
Fase interventieladder op 1 januari	
Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar	18
In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders	23
Voorsprong/achterstand per 1 juli van het verantwoordingsjaar (doorhalen wat niet van toepassing is)	Voorsprong
Fase interventieladder op 1 juli	
Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar	21
In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders	18
Voorsprong/achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar (doorhalen wat niet van toepassing is)	Voorsprong

		Fase interventieladder op 31 december	
		Toelichting	
		Per 1 januari 2021 heeft de gemeente Krimpenerwaard een voorsprong van 2 gehuisveste statushouders.	
Is er reden voor extra aandacht?	nee		

Bijlage 2 - Lijst met gebruikte afkortingen

Afkortingen

A	
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
Afdeling: BMO	Afdeling: Bestuurs- en managementondersteuning
Afdeling: BOR	Afdeling: Beheer openbare ruimte
Afdeling: RO	Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling
ALV	Algemene ledenvergadering
Appa	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
B	
B&W	Burgemeester en Wethouders
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BIZ	Bedrijfsinvesteringszone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BUIG	Budgetten Gebundelde Uitkeringen
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties
C	
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CP	Collegeprogramma
CPI	Consumenten Prijs Index
E	
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Economische en Monetaire Unie
F	
Fte	Fulltime-equivalent
G	
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie
I	
I&A	Informatisering & Automatisering
IBKW	Ingenieursbureau Krimpenerwaard
IBOR	Integraal Beheerplan Openbare Ruimte
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IPO	Interprovinciaal Overleg
K	
KCC	Klanten Contact Centrum
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
M	
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
M-H	Midden-Holland
mjb	Meerjarenbegroting
MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
MRDH	Metropoolregio Rotterdam - Den Haag

N	
NV	Naamloze Vennootschap
O	
ODMH	Omgevingsdienst Midden-Holland
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OZB	Onroerende Zaakbelasting
P	
PFK	Portefeuilleroutekaart
R	
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RDOG	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg
RIB	Raadsinformatiebrief
R&T	Recreatie en Toerisme
S	
SDG's	Sustainable Deveolpment Goals
SEZ	Spoedeisende zorg
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden
SVHW	Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling
SPV 2030	Strategisch Plan verkeersveiligheid 2030
T	
TBK	Technisch Bureau Krimpenerwaard
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers
TWU	Tussentijdse Winst Uitname
V	
vGRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VHROSV	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke vernieuwing
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VPB	Vennootschapsbelasting
VRHM	Veiligheidsregio Hollands Midden
W	
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
WKPB	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Wet waardering onroerende zaken
WRO	Wet Ruimtelijke Ordening
WSJG	www.waarstaatjegemeente.nl
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WW	Werkloosheidswet
Z	
ZRM	Zelf Redzaamheidsmatrix